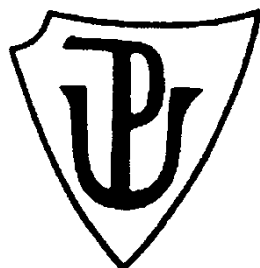

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Bc. Lenka Jägrová

Adopce na dálku

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci zpracovala samostatně pod odborným vedením PhDr. Lindy Švrčinové, Ph.D. a použila jen uvedených pramenů a literatury

V Olomouci dne

.....

podpis

Děkuji PhDr. Lindě Švrčinové, Ph.D., za odborné vedení a rady při tvorbě diplomové práce.

Můj dík patří také Ing. Lucii Steffkové a Ing. Davidu Halfarovi za ochotu a čas, kterou mi věnovali při dokončení diplomové práce.

Obrázek č. 1: Adopce na dálku¹

„Je úžasné, co děti dokáží, když jim k tomu dáme příležitost.“

Linda Dobson

¹ FARNOST KUNRATICE. *Akce ve farnosti* [online]. © 2014 [cit. 2015-3-12.]. Dostupné z: <http://www.farnostkunratice.cz/rubriky/farnost/akce-ve-farnosti>.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bc. Lenka Jägrová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	PhDr. Linda Švrčinová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2015

Název práce:	Adopce na dálku
Název v angličtině:	Distance adoption
Anotace práce:	<p>Diplomová práce se věnuje sponzorováním dětí z rozvojových států. Uvádí základní informace o rozvojové spolupráci a humanitární pomoci. Pozornost je soustředěně na problematiku chudoby a klade důraz na vzdělání, jako základní podstatu rozvoje jednotlivce. Základ práce tvoří přiblížení podstaty a důležitosti projektů adopce na dálku. Práce ve výzkumném šetření zjišťuje pomocí rozhovorů motivaci sponzorů, kteří se rozhodli zapojit do projektu. Dotazníková metoda směřuje ke zjištění postojů a zájmů veřejnosti o projekty adopce na dálku. Cílem bylo analyzovat důvody zapojení konkrétních jednotlivců do projektů, a zda projekt adopce na dálku splňuje jejich očekávání a také zjistit názory a zájem veřejnosti o projekty adopce na dálku.</p>
Klíčová slova:	Adopce na dálku, sponzorování dětí, sponzor, rozvoj, chudoba, vzdělávání, rozvojová spolupráce, humanitární pomoc.
Anotace v angličtině:	<p>This thesis is devoted to sponsoring children from developing states. Provides basic information about development cooperation and humanitarian aid. Attention is concentrated on problem of poverty and emphasizes education as the basic essentiality of the development of the individual. Basis of this thesis is consists of approximation essence and importance of distance adoption projects. The work in research study finds out through interviews motivation of sponsors, who decided to participate in the project. The questionnaire method determines attitudes and interests of public about distance adoption projects. The purpose was to analyze the reasons for involvement of particular individuals to projects and if that project of distant adoption satisfy their expectations and also find out views and interest of public about distance adoption projects.</p>

Klíčová slova v angličtině:	Distance adoption, sponsoring children, sponsoring, sponsor, development, poverty, education, development cooperation, humanitarian aid.
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 Seznam tabulek, grafů a obrázků Příloha č. 2 Aktivity humanitární pomoci v závislosti na druhu krize a fázi vstupu humanitárních organizací Příloha č. 3 Rozhovor se sponzory adoptovaného dítěte na dálku Příloha č. 4 Dotazník k výzkumnému šetření Příloha č. 5 Hini Karoshi - foto, profil, vysvědčení, dopis s překladem, dárky Příloha č. 6 Sandra Klara Achieng - foto, dopis, obrázek
Rozsah práce:	86 stran
Jazyk práce:	Český jazyk

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE	10
1.1 Vymezení pojmů rozvoj, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc	10
1.2 Prostředky a aktéři	14
1.3 Rozvojové cíle tisíciletí	16
2 CHUDOBA JAKO ZDROJ VZÁJEMNĚ PROPOJENÝCH GLOBÁLNÍCH PROBLÉMŮ	20
2.1 Životní prostředí	21
2.2 Chudoba a hlad	22
2.3 Vzdělávání	25
3 ADOPCE NA DÁLKU	29
3.1 Historie.....	29
3.2 Realizace adopce na dálku	31
3.3 Finance.....	33
4 PROJEKTY ADOPCE NA DÁLKU V ČR.....	36
4.1 Charita ČR	36
4.2 Humanistické hnutí	39
4.3 Nevládní neziskové organizace.....	42
5 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ.....	48
5.1 Cíle výzkumného šetření	48
5.2 Metodologie a organizace výzkumu	49
5.3 Vyhodnocení výzkumného šetření.....	53
6 ZÁVĚR VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	73
ZÁVĚR.....	77
SEZNAM ZKRATEK	79
SEZNAM ODBORNÝCH ZDROJŮ	81
SEZNAM PŘÍLOH	

ÚVOD

Téma diplomové práce týkající se adopce na dálku jsem si vybrala, protože je mi blízké a dle mého názoru je potřeba pomáhat tam, kde je to nezbytně nutné. I já bych chtěla v budoucnu pomoci. Mým snem je požádat si o mezinárodní osvojení. Zapojení se do projektu adopce na dálku považuji, jako náhradní variantu pokud mezinárodní osvojení nevyjde.

Myslím si, že každý si zaslouží dostat šanci, aby mohl v životě něco dokázat. Právě humanitární a rozvojová pomoc napomáhá lidem vymanit se z chudoby a žít život na přijatelné úrovni. V dnešní době jsou různé možnosti jak pomoci potřebným. Všichni mají možnost určitým způsobem pomoci, ale vždy záleží pouze na nás, jak se k tomu postavíme. Jsem přesvědčena o tom, že v lidské společnosti jsou za nejzranitelnější považovány děti. Každému dítěti by měla být zajištěna existence v důstojných životních podmínkách a možnost získat určité vzdělání. Děti a dospívající z vyspělých zemí mají možnost zapojit se do různých projektů, které jim napomáhají lépe pochopit chudobu a bídu v rozvojových zemích a více si vážit toho, co mají. Pokud dítě dokáže pomoci dítěti a to jen třeba symbolicky je to projev solidarity, který je třeba ocenit.

„Albert Schweitzer řekl, že dát hladovějícímu rybu a nasytit ho je jistě velká věc, ale daleko větší je naučit ho ryby lovit.“² Díky humanitární pomoci je mnoho lidí zachráněno od smrti hladem, jednou z pomocných programů je i adopce na dálku. Tato pomoc zapojuje do akce široký okruh veřejnosti a probouzí v ní hodnotu solidarity. Mezi obdarovaným a dárcem vzniká přátelský vztah. Projekt adopce na dálku spojuje obdarované děti s jednotlivci, rodinami, spolky, firmami a školami v České republice. Investice do dětí je to nejlepší, co můžeme udělat pro naši budoucnost. A to jen pokud budou mít možnost stát se vším, čím mohou být díky vzdělání.

Hlavním cílem diplomové práce je **seznámit se s projektem adopce na dálku a prostřednictvím empirického výzkumu analyzovat důvody zapojení jednotlivců do projektů, a zjistit zda projekt adopce na dálku splňuje jejich očekávání a také zjistit zájem veřejnosti o projekty adopce na dálku.**

K naplnění hlavního cíle byly stanoveny dílčí cíle:

- popsat rozvojovou spolupráci;
- charakterizovat chudobu;

² BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, s. 10. ISBN 978-80-7387-102-4.

- objasnit fungování a přiblížit jednotlivé projekty adopce na dálku;
- zjistit motivaci sponzorů pro zapojení se do projektu;
- zkoumat vztah mezi sponzorem a sponzorovaným dítětem;
- poukázat na výhody a nevýhody projektů adopce na dálku;
- interpretovat všeobecný vztah veřejnosti k dobročinným účelům a také konkrétně k projektům adopce na dálku;
- zkoumat aktivní zapojení veřejnosti do projektů adopce na dálku.

Diplomová práce je rozčleněna do dvou částí, teoretickou a výzkumnou. Teoretická část je zaměřena na definování základních pojmů rozvojové spolupráce, prostředky a aktéry a snaží se přiblížit celosvětový program ke snížení chudoby ve světě. Následuje problematika chudoby, jako jeden z podstatných a propojených globálních problémů světa. Dále diplomová práce popisuje problém přístupu dětí z rozvojových zemí k základnímu vzdělávání, který je stěžejním termínem pro přiblížení projektů adopce na dálku. Vysvětluje, jak projekt funguje a které země jsou ze strany různých organizací podporovány. Výzkumná část je kombinací kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Tato část se zabývá vyhodnocováním rozhovorů s adoptivními rodiči a výsledky dotazníkového šetření u široké veřejnosti a jejich zájmu a povědomí o projektech adopce na dálku.

Diplomová práce je určena širokému okruhu čtenářů. Adoptivní rodiče, kteří si už dítě adoptovali, si mohou doplnit chybějící informace a budoucí adoptivní rodiče získají důležité a podstatné fakta, které je mohou ujistit o správnosti zapojení se do projektu. V neposlední řadě může práce posloužit i těm, kteří v projekty nevěří a jsou odpůrci podobných dobročinných akcí. Ti v ní mohou nalézt odpovědi na otázky, které odstraní nebo alespoň sníží pochybnosti o nutnosti pomáhat potřebným.

Věřím, že všichni kdo by se chtěli zapojit do projektů adopce na dálku nebo projektů obdobných, budou považovat informace v diplomové práci za stěžejní a přiblíží jim problematiku týkající se důležitosti a potřeby rozvojové pomoci. Doufám, že zodpoví všem otázky týkající se projektů adopce na dálku a u mnohých změní pohled na tuto oblast.

Čím dál více se hovoří o problematice týkající se sponzorování dětí, avšak publikací na toto téma není mnoho. Mezi významné autory, kteří o této problematice píší, patří Michal BAUER, Tomáš TOŽÍČKA, Pavla GOMBA a Lucie TAMAŠOVÁ. Ze zahraničních autorů uvádím především William Russell EASTERLY, který je odborníkem na rozvojovou pomoc a spolupráci.

1 ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE

„Na světě žije téměř tři miliardy lidí, kteří mají na den, srovnáme-li jejich kupní sílu, méně než dva dolary. Osm set čtyřicet milionů lidí nemá dost jídla. Rok co rok zemře deset milionů dětí na choroby, jimž lze předcházet. AIDS zabije ročně tři miliony lidí a stále se šíří. Miliarda lidí nemá přístup k pitné vodě a dvě miliardy se musejí obejít bez základních hygienických zařízení. Miliarda dospělých neumí číst a psát. Asi čtvrtina dětí v chudých zemích nedokončí školní docházku.“³

Pod termínem rozvojová země si můžeme představit státy s nízkou životní úrovní obyvatelstva. Rozvojová spolupráce usiluje o pozvednutí úrovně zasáhnutých zemích, pro které je typická sociální nerovnost. Snaží se např. o snížení státního dluhu, o rozvoj průmyslu, o správné fungování státní správy, o zkvalitňování zdravotnictví a v neposlední řadě i o snížení chudoby, která je spojená i s nízkou úrovní vzdělání.

1.1 Vymezení pojmů rozvoj, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

Pojem **rozvoj** je obecně známý termín, který mnozí z nás znají a umějí ho vysvětlit. Existuje řada definic. Rozvoj může být chápán každým jinak. Je důležité si vysvětlit podstatu rozvoje, protože lidský rozvoj je pro rozvojovou pomoc jedním z nejdůležitějších procesů.

Amartya SEN, nositel Nobelovy ceny za ekonomii za rok 1998, zdůrazňuje „*lidské schopnosti*“ (human capabilities), které jsou konceptem lidského rozvoje. Rozvoj je procesem rozšiřování možností, jak mohou lidé žít vlastní život. Možnosti mohou být neomezené a měnit se v čase. Základem jsou tři východiska: možnost žít zdravý a dlouhý život, možnost získat vědění a možnost mít přístup ke zdrojům nutným pro zajištění důstojného života. Další vymoženosti ztrácejí důležitost, pokud nejsou tyto tři potřeby uspokojeny. Rozvojový program OSN přišel v roce 1994 s upřesněním těchto tří základních východisek a celkového pojetí rozvoje. Ten se má odehrávat na sedmi odlišných úrovních: ekonomická (zajištění základního příjmu, sociální sítě pro chudé, přijatelné pracovní podmínky a mzdy), osobní (ochrana před násilím), potravinová (přístup k potravinám), zdravotní (výživa, pitná

³ EASTERLY, William Russell. *Břímě bílého muže: proč pomoc Západu třetímu světu selhává?* Praha: Academia, 2010, s. 18. ISBN 978-80-200-1776-5.

voda a základní lékařská péče), komunitní (ochrana před útokem a násilím) a environmentální (čisté a bezpečné životní prostředí).⁴

K rozvoji přispívá několik odlišných vnitřních faktorů. Důležitou roli sehrávají především historické, geografické a kulturní vlivy. Nejsou politicky kontrolovatelné, ale u těch, které lze politickými rozhodnutími ovlivnit, je důležité sledovat stabilitu, dobré nastavení institucionálního prostředí a nezkorumpovanost. Krom vnitřních faktorů ovlivňují ekonomický růst a rozvoj regionu faktory vnější. Mezi které patří mezinárodní obchod, přímé zahraniční investice, migrace a rozvojová pomoc.⁵ Lépe se vyvíjejí země se stabilní politikou a sociální rovnováhou, než země nestabilní a plně nedorozumění a chaosu.

Nejčastějšími indikátory rozvoje jsou ekonomické ukazatele a to hrubý domácí produkt (HDP) a hrubý národní produkt (HNP). Hrubý domácí produkt měří hodnotu veškerého zboží a veškerých služeb vyrobených na území daného státu v daném roce. Skládá se ze soukromé i vládní spotřeby, investic a čistého vývozu. Hrubý národní produkt měří hodnotu zboží a služeb vyrobených občany určitého státu bez ohledu na území. Hrubý národní produkt se skládá z HDP, ze kterého jsou odečteny příjmy cizinců a přičteny příjmy občanů daného státu v zahraničí. HDP a HNP měří pouze formální peněžní ekonomiku země a opomíjejí ekonomiku neformální a také politickou, sociální, kulturní a environmentální aspekty rozvoje.⁶

Počátkem 90. let vzniklo nové měřítko používané k určení stupně rozvoje jednotlivých zemí. Rozvojový program OSN v roce 1990 vytvořil nový ukazatel rozvoje **Index lidských zdrojů** (HDI – Human Development Index). Jeho cílem je zachytit jak ekonomické, tak i sociální aspekty rozvoje. Zaměřuje se hlavně na uspokojení základních lidských potřeb. Index mimo HDP zahrnuje ještě délku života a vzdělání (školní docházku a gramotnost).⁷

Podle HDI mají státy vysoký, střední nebo nízký stupeň rozvoje. Vysokého stupně lidského rozvoje dosahují hlavně západní země, některé státy Latinské Ameriky a pak některé arabské státy. Státy se středním lidským rozvojem se nacházejí ve východní Evropě,

⁴ KRÁLOVÁ, Daniela, et al. *Novinář, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc: příručka rozvojového vzdělávání pro studenty mediálních oborů*. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT, 2007, s. 5. ISBN 978-80-86961-31-6.

⁵ HOCH, Tomáš. *Možnosti rozvoje de facto států prostřednictvím humanitární pomoci, rozvojové spolupráce a aktivit organizací občanské společnosti: případová studie Abcházie*. Praha: European Science and Art Publishing, 2011, s. 10. ISBN 978-80-87504-13-0.

⁶ HOCH, Tomáš. *Možnosti rozvoje de facto států prostřednictvím humanitární pomoci, rozvojové spolupráce a aktivit organizací občanské společnosti: případová studie Abcházie*. Praha: European Science and Art Publishing, 2011, s. 11. ISBN 978-80-87504-13-0.

⁷ NÁDVORNÍK, Ondřej a Andrea VOLFOVÁ. *Společný svět: příručka globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Člověk v tísni - společnost při České televizi, 2004, s. 97. ISBN 80-903510-0-X.

na Blízkém východě, v Latinské Americe a Asii. Nízkého rozvoje dosahují výhradně státy v subsaharské Africe.⁸

Vedle indexu lidského rozvoje je užíván od roku 1997 ještě **Index lidské chudoby** (HPI – Human Poverty Index). Stanovuje na základě procenta negramotné populace s očekávanou délkou života menší než 40 let a také těch, kteří trpí podvýživou, nemají přístup k pitné vodě a zdravotní péči.⁹

Především státy trpící chudobou, a státy dosahující nízkého hospodářského rozvoje, potřebují pomoc. Dnes jsou známy obecně dvě základní formy pomoci: humanitární pomoc a rozvojová spolupráce, které na sebe vzájemně navazují. Aktéři z rozvojové spolupráce jsou často zapojeni do humanitární pomoci.

Humanitární pomoc má dlouhou tradici a její kořeny sahají ke kořenům etiky světových náboženství, filozofických směrů humanismu a osvícenství, kampaní proti otroctví a hnutí za sociální a politické reformy. Humanitární pomoc reaguje na **humanitární krizi**. Většinou se jedná o situace, kdy důstojný život lidí je ohrožen přírodní katastrofou nebo krizí zaviněnou lidmi. Humanitární pomoc se především snaží o zmírnění utrpení lidí, ochranu životů a respektování lidské důstojnosti. Jde o krátkodobou pomoc, která lidem zasaženým humanitární krizí pomáhá uspokojit základní životní potřeby a obnovit důstojný život. Každá humanitární intervence je poskytována ve čtyřech hlavních sektorech: voda, potraviny, přístřeší a zdravotní péče.¹⁰

Humanitární pomocí se v českém prostředí definuje jako: „*souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je zamezit ztrátám na životech a újmě na zdraví, zmírnit utrpení a obnovit základní životní podmínky lidí po vzniku mimořádných událostí, jakož i zmírňovat dlouhodobě trvající následky mimořádných událostí a předcházet jejich vzniku a negativním následkům*“.¹¹

Humanitární pomoc zahrnuje jak reakci na přírodní či lidmi způsobenou katastrofu, tak pomoc zemím, které se nacházejí v dlouhodobé humanitární krizi. Ta se rozděluje podle druhu na: zapříčiněná přírodní katastrofou, ozbrojeným konfliktem a tzv. komplexní krize. Komplexní krize se týkají hlavně zemí subsaharské Afriky, kde je potřeba humanitární

⁸ KRÁLOVÁ, Daniela, et al. *Novinář, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc: příručka rozvojového vzdělávání pro studenty mediálních oborů*. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT, 2007, s. 5. ISBN 978-80-86961-31-6.

⁹ ZÍKOVÁ, Tereza. Rozvojová pomoc na pozadí teorií rozvoje. In *Ve stínu modernity: perspektivy a problémy rozvoje*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 65. ISBN 80-86898-54-7.

¹⁰ NÁDVORNÍK, Ondřej a Andrea VOLFOVÁ. *Společný svět: příručka globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Člověk v tísni - společnost při České televizi, 2004, s. 237. ISBN 80-903510-0-X.

¹¹ ČESKO. Zákon č. 151: o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2010, č. 151, částka 53.

pomoci, která se prolíná s rozvojovou spoluprací. Mezi komplexní potřeby patří zabezpečení vody, potravinová pomoc, obnova základního živobytí, zajištění zdravotní péče, výživa a humanitární ochrana. Fáze vstupu humanitárních organizací do postižené oblasti, dělí aktivity na tzv. okamžitou pomoc, časnou obnovu a následnou obnovu a rozvoj.¹²

Jednotlivé aktivity podle fáze pomoci a druhu krize jsou uvedeny v tabulce v příloze č. 2: Aktivity humanitární pomoci v závislosti na druhu krize a fázi vstupu humanitárních organizací.

Z humanitární pomoci se odštěpila **rozvojová** pomoc respektive **spolupráce**, která vznikla po druhé světové válce. Jedná se o modernější formu humanitární tradice. Monitoruje dlouhodobé sociální a ekonomické podmínky v méně rozvinutých zemích světa a zároveň hledá východiska, jak tyto podmínky globálně vylepšit. Cílem rozvojové pomoci je především snížit extrémní chudobu pomocí ekonomicko-sociálního rozvoje. Základním rozdílem mezi humanitární a rozvojovou spoluprací je v délce opatření.¹³

Pojem rozvojová zahraniční spolupráce je na českém území formulován jako: „*souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je přispět k odstraňování chudoby v kontextu udržitelného rozvoje, včetně plnění rozvojových cílů tisíciletí, k ekonomickému a sociálnímu rozvoji k ochraně životního prostředí, jakož i k podpoře demokracie, dodržování lidských práv a řádné správy věcí veřejných v rozvojových zemích*“.¹⁴

Rozvojová spolupráce se dá rozdělit do několika skupin. **Strukturální rozvojové projekty** zaměřené na chudé země, které jsou nejvíce viditelné. Jejich vládám jsou od Světové banky nebo Mezinárodního měnového fondu poskytovány půjčky na zlepšení domácí ekonomiky. **Rozvojové programy probíhají mezi vládami rozvojových států a rozvojovými agenturami vyspělých zemí**, které finančně podporují zdravotnictví, školství a infrastrukturu. V rozvojových zemích probíhají i další **rozvojové projekty realizované nevládními organizacemi**. Tyto menší projekty kladou důraz na konkrétní práci s místním obyvatelstvem. Cílem **mini-projektů rozvojové spolupráce** je konkrétní pomoc. Jde o přímý kontakt s cílovými příjemci pomoci a samotné navázání mezilidských vztahů.¹⁵

¹² HOCH, Tomáš. *Možnosti rozvoje de facto států prostřednictvím humanitární pomoci, rozvojové spolupráce a aktivit organizací občanské společnosti: případová studie Abcházie*. Praha: European Science and Art Publishing, 2011, s. 25-26. ISBN 978-80-87504-13-0.

¹³ KRÁLOVÁ, Daniela, et al. *Novinář, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc: příručka rozvojového vzdělávání pro studenty mediálních oborů*. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT, 2007, s. 7. ISBN 978-80-86961-31-6.

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 151: o zahraniční rozvojové spolupraci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2010, č. 151, částka 53.

¹⁵ NÁDVORNÍK, Ondřej a Andrea VOLFOVÁ. *Společný svět: příručka globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Člověk v tísni - společnost při České televizi, 2004, s. 239. ISBN 80-903510-0-X.

Rozvojová spolupráce je realizována na základě dvou důvodů. **Nábožensko-etický důvod** čerpá z křesťanských, osvícenských a humanistických hodnot. Je eticky správné a morální pomoci těm, kteří se ocitnou v nouzi, to platí i pro lidi, kteří žijí v horších podmínkách než my. **Politicko-pragmatický důvod** sahá k určitému využití humanitární pomoci v zahraniční politice států až k prevenci konfliktů, terorismu či nelegální migrace. Podle těchto důvodů je žádoucí investovat do pomoci chudým zemím, protože se tím ušetří prostředky, které by stát musel investovat do zajištění vlastní bezpečnosti. Oba důvody se slévají do konceptu tzv. lidské důstojnosti, na který navazuje systém lidských práv.¹⁶

SUDRE definuje **lidská práva** jako: „*soubor norem mezinárodního práva, které jednotlivcům na nediskriminačním základě přiznávají práva a oprávnění zajišťující svobodu a důstojnost člověka*“.¹⁷

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce se snaží nasměrovat lidi tak, aby si dokázali v budoucnu pomoci sami. K tomu jsou zapotřebí prostředky a aktéři, kteří by měli znát svou roli.

1.2 Prostředky a aktéři

Vyspělý svět disponuje určitými prostředky – **globální instituce a finance**, kterými je možné změnit kruté ekonomické a sociální podmínky v méně rozvinutých zemích. Hlavními poskytovateli prostředků na uskutečnění rozvojové a humanitární pomoci jsou jednotlivé státy, především členské země Evropské unie, USA, Japonsko a taky například agentury OSN, jako je UNICEF, UNHCR, WFP. V roce 1992 byl založen Úřad pro humanitární pomoc (ECHO), který má urychlit a zefektivnit nabízenou pomoc. Rozděluje zdroje na humanitární pomoc ve světě, především pomocí nevládních organizací, a zároveň se snaží o sledování účinku poskytované humanitární pomoci na příjemce. Na globální úrovni působí Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí (OCHA). Koordinuje zejména práci ostatních agentur OSN v reakci na humanitární krizi, zahrnuje vysílání misí, které vyčíslí potřeby, organizují dárcovské schůzky, vyhláší konsolidované výzvy na financování humanitárních pomoci a sleduje naplnění výzev humanitárních akcí. Přínosem je také existence v systému

¹⁶ NÁDVORNÍK, Ondřej a Andrea VOLFOVÁ. *Společný svět: příručka globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Člověk v tísni - společnost při České televizi, 2004, s. 238. ISBN 80-903510-0-X.

¹⁷ SUDRE, Frédéric. *Mezinárodní a evropské právo lidských práv*. Brno: Masarykova univerzita, 1997, s. 11. ISBN 80-210-1485-7.

OSN centrálního fondu pro financování naléhavých humanitárních potřeb v době mezi katastrofou a dobou, kdy jsou k dispozici dárcovské prostředky.¹⁸

Mezi hlavní aktéry rozvojové spolupráce se obecně řadí vlády rozvinutých zemí, vlády v rozvojových zemích a také samotní příjemci v terénu. Pro kvalitní spolupráci jsou zapotřebí i samotné prostředky.

Rozvojové projekty by měly vycházet z potřeby příjemce dané pomoci. **Příjemcem** je myšlena veřejnost, místní nevládní organizace a centrální či lokální vlády. Rozvojové projekty mají i své **realizátory**, kterým je míněna vládní instituce, nevládní či mezinárodní organizace a různé odborné instituce. Realizace rozvojových projektů vyžaduje prostředky, které putují k příjemcům od dárců prostřednictvím realizátorů.¹⁹

Dárci mohou být národní vlády, které zprostředkovávají národní programy rozvojové spolupráce a také mezinárodní organizace, které mají část příspěvku určenou na rozvojové programy a projekty. Nebo to mohou být privátní dárci, kteří přispívají pomocí sbírek nebo dlouhodobými příspěvky určité nevládní organizace. Mezi privátní dárci patří také korporáční dárci, **přispívající** mimo jiné **zbožím či službami**. Významnou roli v rozvojové spolupráci hrají vlivné instituce. Jsou to instituce, organizace i jednotlivci, kteří mohou ovlivnit průběh rozvojové spolupráce a to formou ekonomického tlaku (komerční subjekty), vytvořením legislativy (vládní instituce), ovlivňováním veřejnosti (nevládní organizace, náboženské instituce, média) či mezinárodní intervencí (mezinárodní organizace).²⁰

Aktérů je v rámci rozvojové spolupráce hodně. Každý aktér znamená pro rozvojovou spolupráci zvláštní přínos i specifický oblast problémů.

Mezi konkrétní a klíčové aktéry patří především **mezinárodní finanční a ekonomické instituce**, které reprezentují hlavně Mezinárodní měnový fond a Světovou banku. Instituce mají pomoci rozvojovým zemím a snaží se o udržování stability světového ekonomického trhu. Mají velký vliv na světovou ekonomiku. Západní veřejnost na ně vyvíjí tlak kvůli netransparentnosti a neochotě připustit si chybu.²¹

¹⁸ ROZVOJOVKA. Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce. [online]. © 2011 [cit. 2013-28-10]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/humanitarni-pomoc-a-rozvojova-spoluprace>.

¹⁹ KRÁLOVÁ, Daniela, et al. *Novinář, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc: příručka rozvojového vzdělávání pro studenty mediálních oborů*. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT, 2007, s. 42-45. ISBN 978-80-86961-31-6.

²⁰ KRÁLOVÁ, Daniela, et al. *Novinář, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc: příručka rozvojového vzdělávání pro studenty mediálních oborů*. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT, 2007, s. 46. ISBN 978-80-86961-31-6.

²¹ NÁDVORNÍK, Ondřej a Andrea VOLFOVÁ. *Společný svět: příručka globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Člověk v tísni - společnost při České televizi, 2004, s. 240. ISBN 80-903510-0-X.

Evropská unie prostřednictvím Evropského hospodářského společenství používala různé nástroje k poskytování externí pomoci. S použitím dohod s nezávislými státy pomáhala s budováním infrastruktury, zabezpečovala potraviny, podporovala vzdělání atd. Skupina afrických zemí se rozšířila na skupinu AKP (země Afriky, Karibiku a Pacifiku), s níž EU upravuje vztahy dohodou, která pokrývá činnosti, jako jsou hospodářská pomoc a přístup výrobků ze zemí AKP na trhy členských zemí EU.²²

Agentury OSN věnují rozvojové problematice především Rozvojový program OSN (UNDP), v dalších programech i Světová zdravotnická organizace (WHO) a Dětský fond OSN (UNICEF). Jejich vliv na rozvoj je menší, protože jsou závislé na financování z členských států. **Vlády** konkrétních států a jejich instituce věnující se rozvoji, patří k důležitým aktérům. Na vládu má vliv veřejnost a neziskové organizace, které se snaží uplatňovat své zájmy. Klíčovým tématem je především objem prostředků poskytnutých na pomoc chudým zemím (efektivnost, systémovost, dlouhodobá udržitelnost). Důležitou roli hraje efektivnost a užitečnost poskytnutých prostředků. Rozvojové aktivity v současnosti mimo jiné probíhají v režii **lokálních organizací, církví a občanských hnutí**. V západních zemích jsou ve vývoji další aktéři, a to **mezinárodní nevládní organizace a nadace**.²³

Aktéři a prostředky, především ty finanční, jsou nepostradatelní v rámci plnění Rozvojových cílů tisíciletí. Rozvojová pomoc se snaží omezit chudobu v rozvojových zemích a plnění Rozvojových cílů tisíciletí má těmto problémům předcházet.

1.3 Rozvojové cíle tisíciletí

Extrémní chudoba a hlad v rozvojových státech neustále rostly. Bylo zapotřebí zajistit všem bez rozdílu pohlaví, rasy a náboženství: **svobodu, rovnost a toleranci**. V šedesátých a sedmdesátých letech se ukázalo, že přísun pomoci není jednoznačným řešením. Situace se spíše zhoršovala. V zemích kde vzrostl HNP, se chudoba začala prohlubovat, narůstala zde nerovnost a začaly se rušit sociální jistoty (bezplatná lékařská péče, školní docházka).²⁴

Krise, která vznikla po válkách na Středním východě, především spojená s nárůstem ceny ropy, dostala rozvojové země do závislosti na Mezinárodní měnový fond a Světovou banku. Mezinárodní finanční instituce řešily problémy privatizací, zrušení cel a omezení

²² NÁDVORNÍK, Ondřej a Andrea VOLFOVÁ. *Společný svět: příručka globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Člověk v tísni - společnost při České televizi, 2004, s. 240. ISBN 80-903510-0-X.

²³ NÁDVORNÍK, Ondřej a Andrea VOLFOVÁ. *Společný svět: příručka globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Člověk v tísni - společnost při České televizi, 2004, s. 240. ISBN 80-903510-0-X.

²⁴ TOŽIČKA, Tomáš. *Příliš vzdálené cíle: rozvojové cíle tisíciletí: manuál globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Educon, 2008, s. 9. ISBN 978-80-254-3279-2.

veřejných výdajů. Privatizace pod tlakem západu zbavila mnoho národů důležitých zdrojů příjmů. Zrušení cel omezilo příjmy do státního rozpočtu a tím otevřelo trhy pro zboží ze západu, což vedlo ke krizi domácích ekonomik. Nedostatek veřejných výdajů měl za příčinu nárůst negramotnosti a nemocnosti. Přes velký neúspěch této politiky se v ní pokračovalo.²⁵

Jednání zemí OECD mělo snahu odstranit napětí mezi Mezinárodním měnovým fondem, Světovou bankou a OSN a nastavit jednotnou politiku. **V roce 1996** Výbor pro rozvojovou spolupráci (DAC) publikoval strategický dokument *Formování 21. století*, kde se uvádělo **sedm Mezinárodních rozvojových cílů**. Ty jsou totožné s nynějšími sedmi Rozvojovými cíli tisíciletí. V roce 2000 OECD, OSN, Mezinárodní měnový fond a Světová banka zveřejnily brožuru „*Lepší svět pro všechny*“, kde cíle definovaly jako svou prioritu. Cíle jsou založeny na partnerství mezi rozvojovými a vyspělými státy.²⁶

Organizace spojených národů v New Yorku v září roku 2000 přijala osm rozvojových cílů, 18 jim podřízených dílčích úkolů a 48 indikátorů, které mají směřovat k orientaci zemí k jejich měřitelnému a kontrolovatelnému zlepšení podmínek života lidí.²⁷

Ze studie Světové banky vyplývá, že více než polovina ze sledovaných 155 zemí, pro které byl program navržen, neplní základní úkoly, které jsou nutné pro realizaci tohoto cíle.²⁸ „*Pomáhat chudým můžeme, jen když se poučíme z minulosti. Summit OSN v roce 1990 například stanovil pro rok 2000 cíl umožnit všem lidem přístup k základnímu vzdělání (to se dnes plánuje na rok 2015). Zatím vše zůstalo jen na papíře.*“²⁹

Ve vyspělém světě je vzdělávání považováno za nedílnou součást života společnosti. Vzdělávání by ve všech státech mělo být základní součástí běžného života, a proto by mělo být zajištěno všem. Jednotlivé cíle jsou vyjmenovány v následujícím obrázku.

²⁵ TOŽIČKA, Tomáš. *Příliš vzdálené cíle: rozvojové cíle tisíciletí: manuál globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Educon, 2008, s. 9-10. ISBN 978-80-254-3279-2.

²⁶ TOŽIČKA, Tomáš. *Příliš vzdálené cíle: rozvojové cíle tisíciletí: manuál globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Educon, 2008, s. 9-10. ISBN 978-80-254-3279-2.

²⁷ POTŮČEK, Martin, et al. *Rozvojové cíle tisíciletí: cesta ke snižování chudoby a sociálního vyloučení*. Bratislava: United Nations Development Programme, 2004, s. 9. ISBN 92-95042-04-2.

²⁸ WAISOVÁ Šárka a Michael Romancov. *Vzdělání a lidský kapitál jako předpoklad rozvoje*. In *Ve stínu modernity: perspektivy a problémy rozvoje*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 284. ISBN 80-86898-54-7.

²⁹ EASTERLY, William Russell. *Břímě bílého muže: proč pomoc Západu třetímu světu selhává?* Praha: Academia, 2010, s. 20. ISBN 978-80-200-1776-5.

Obrázek č. 2: Rozvojové cíle tisíciletí³⁰

Rok 2015 je posledním rokem k naplnění vyjmenovaných Rozvojových cílů tisíciletí. I přes ekonomický rozvoj nejsou lidem z rozvojových zemí stále zaručeny základní podmínky pro slušný život, a u většiny nejsou uspokojeny ani základní potřeby. Rozdíly v chudobě a v životních podmínkách lidí se neustále zvětšují.

Shrnutí

Rozvojová spolupráce je široké téma. Pro lepší pochopení jsou v této kapitole vymezené termíny rozvoj, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc. Rozvoj vyjadřuje proces zlepšení kvality života člověka. Existují dvě spolu související formy zaměřené na řešení globálních problémů, které povedou ke zlepšení kvality života. Jedná se o humanitární pomoc, kdy jde o rychlou pomoc lidem v krizových situacích a o rozvojovou spolupráci, která je spíše zaměřena na řešení dlouhodobých problémů.

Text také popisuje jednotlivé prostředky a aktéry, kteří jsou pro rozvojovou spolupráci nepostradatelní. Dále je zmiňován projekt směřovaný na zlepšení životních podmínek

³⁰ Zdroj: vlastní, podle Oficiálního seznamu indikátorů MDGs.

nejchudších lidí, který přijaly všechny členské státy OSN v září roku 2000 a rok 2015 je rokem naplnění těchto cílů.

2 CHUDOBA JAKO ZDROJ VZÁJEMNĚ PROPOJENÝCH GLOBÁLNÍCH PROBLÉMŮ

Chudoba stojí za mnohými globálními problémy. Lidé z chudých zemí ve většině případů ničí životní prostředí, jen aby si obstarali potravu. Pro mnohé chudé lidi je obtížné svou nepříznivou situaci změnit.

Neexistuje jednotná definice pro termín globalizace. Několik formulací od různých organizací a autorů dokládá rozmanitost konceptu globalizace. Mezinárodní měnový fond definuje globalizaci jako: „*proces, skrze něj stále se zvětšující volný pohyb myšlenek, lidí, produktů, služeb a kapitálu vede k integraci ekonomik a lidských společností*“.³¹

Širší pojetí oproti ekonomické definici nabízí odborná definice konkrétních autorů. JESSOP formuluje globalizaci, jako objektivní multicentrální, multiskalární, multitemporální, multiformní a multikauzální proces, který vytváří zvyšující se globální propojenost činností, organizací a institucí v rámci funkčních ekonomických, politických, společenských a dalších systémů.³²

Přesto, že je vyjádření globalizace různorodé, lze jí spojovat s novodobým růstem celosvětové vzájemné závislosti.³³

Klasifikace globálních problémů je sporná, obecně je však přijímáno dělení těchto problémů na tři skupiny. **Intersociální problémy** jsou řazeny nejvýše, do tzv. první skupiny. Bývají zde přiřazovány problémy, jako je např. problém války a míru, boj s terorismem, sociální a ekonomická zaostalost rozvojových zemí, globální zadluženost nebo změna mezinárodních vztahů. **Přírodně sociální globální problémy** pramení především z narušení vazeb mezi přírodou a lidskou společností. Do druhé skupiny globálních problémů bývají řazeny ekologické, surovinové a energetické, populační a potravinové problémy. Třetí skupinu tvoří **globální problémy antroposociální**, které obsahuje všelidské problémy kulturní, sociální a humanitárně etické povahy. Patří sem nerovný přístup ke vzdělání, zdravotní péče, bydlení, lidská práva, popřípadě i disharmonický a nekontrolovatelný rozvoj (např. urbanizace).³⁴

³¹ INTER MONETARY FUND. *Glossary*. [online]. © 2007 [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/np/exr/glossary/showTerm.asp>.

³² JESSOP, Bob. *Globalization: It's about Time too!* Wien: Institut für Advanced Studies, 2003, s. 10. ISSN 1605-8003.

³³ JENÍČEK, Vladimír a kol. *Vyvážený rozvoj: na globální a regionální úrovni*. Praha: C.H. Beck, 2010, s. 45. ISBN 978-80-7400-195-6.

³⁴ JENÍČEK, Vladimír a Jaroslav FOLTÝN. *Globální problémy a světová ekonomika*. Praha: C.H. Beck, 2003, s. 5-6. ISBN 80-7179-795-2.

Chudoba spolu se stále rostoucí populací je viníkem i za zhoršení životního prostředí. Může docházet k vyčerpání zdrojů. Nemajetní a chudí lidé musí odcházet z venkova do měst, aby získali jiný zdroj obživy.

2.1 Životní prostředí

Znečištění a devastace životního prostředí provádělo lidstvo od vzniku civilizace. Nyní je životní prostředí ohroženo jako celek a to v globálním měřítku. Mezi nejvýznamnější faktory zátěže patří ohrožení globálních biosférických systémů (např. globální oteplování, úbytek světových lesů a půdní eroze), redukce biologického bohatství (např. redukce živočišných a rostlinných druhů, ztráta genetické rozmanitosti), zmenšující se přírodní zdroje (např. úbytek sladké vody, redukce úrodnosti zemědělských půd) a přímé ohrožení člověka (např. znečištěná pitná voda, živelné katastrofy a ekologické havárie). Ekologická krize má mnoho příčin. Zahrnuje nedbalost, chudobu, lakotu a především selhání při správě Země.³⁵

Kvalita životního prostředí se odráží v životě každého jedince. O prostředí, v němž žijeme, se musíme starat. Snažit se předcházet a zmírňovat klimatické změny, které mohou být příčinou chudoby.

Klimatologové očekávají s neustálým zvyšováním teploty především úbytek srážek v suchých částech planety (v Arktidě, na Sibiři nebo v Kanadě jich naopak přibude), vyšší hladinu oceánů (ke konci století by mohlo jít až o jeden metr, jen v Číně se pod vodou může dostat území větší než ČR) a častější přírodní katastrofy (může vyvolat silné tropické hurikány a tajfuny, vichřice, povodně nebo návaly horka a sucha). Problémem není jen změna globálního klimatu, ale především jeho dopad a jeho **humanitární následky**, jako je šíření tropických nemocí, méně potravin a uprchlictví. Nemoci se rozšíří díky teplejšímu podnebí do doposud chladných míst. Méně potravin se projeví především v horké a suché krajině. Chudí zemědělci se přizpůsobují, díky tisíciletým zkušenostem, změnám srážek a teploty během sezóny. Jen malá změna podnebí může mít za následek, že vesnice budou bez úrody. Růst mořské hladiny, sucho či povodně donutí mnohé odejít z domova. Většina by nejspíše směřovala do Evropy nebo do sousedních rozvojových států, které už tak mají dost vlastních problémů. Klimatických uprchlíků se v roce 2 050 může pohybovat mezi stovkami milionů.³⁶

³⁵ JENÍČEK, Vladimír a Jaroslav FOLTÝN. *Globální problémy a světová ekonomika*. Praha: C.H. Beck, 2003, s. 50-79. ISBN 80-7179-795-2.

³⁶ KOŽELOUH, Jiří a Vojtěch KOTECKÝ. Dopady globálních změn podnebí na lidi v rozvojových zemích a česká zodpovědnost. In *Občanská odpovědnost ve světle globální chudoby*. Praha: Educon, 2011, s. 47. ISBN 978-80-260-0352-6.

Globální oteplování je jedna z největších hrozeb civilizace. Změny klimatu mají za následek, každým rokem, **růst cen potravin**. Náklady na potraviny se tím mohou zvýšit až o 50 miliard amerických dolarů. Do roku 2 030 se počítá s růstem ceny základních obilovin až o 180 %. Třináct milionů hektarů lesa je ročně zničeno na celé Zemi. Většina vědců (97 %) má stejný názor, že **činnosti člověka se odrážejí na změně klimatu**.³⁷

Příčinou chudoby nemusí být jen změna klimatu, ale také v poslední době často diskutované problémy ozbrojených konfliktů, vysoká hustota obyvatel země nebo i otrocké práce. Chudoba má za následek bídu, hlad a úmrtnost. O chudobě se často mluví jako o bludném kruhu, z kterého se nelze vymanit.

2.2 Chudoba a hlad

*„Chudoba znamená mnohem víc než nedostatek peněz. Chudoba je, když nemůžete usnout hladem. Chudoba je, když nemáte střechu nad hlavou. Chudoba je, když je vám zle, ale nemáte na doktora. Chudoba je, když si nemůžete přečíst jízdni řád, protože jste nechodil do školy. Chudoba je, když vám ubližují, ale vaše volání o pomoc nikdo neslyší. Chudoba je bezmocnost, bezcennost a nesvoboda.“*³⁸

Chudoba je především spojena s nedostatečným uspokojováním základních lidských potřeb, což může mít vliv na ohrožení životů a zdraví populace. Hlad a nedostatečný přístup ke zdrojům pro důstojný život byl a je příčinou mnoha nepokojů.

Globální chudoba v pojetí chudoby jako cíle pro mezinárodní pomoc, je chudoba ovlivněna podle COXE a PAWARA geografickými podmínkami: kulturou, ekonomickými poměry a politikou, způsobem vládnutí a politikou potírání chudoby.³⁹

Chudoba představuje celou řadu dílčích deprivací, např. BARATZ a GRIGSBY definovali řadu faktorů spojených s chudobou. Mezi faktory chudoby patří **silný nedostatek fyzického komfortu** (hlad, obydlí neposkytující odpovídající ochranu před živly, nepříjemné prostředí v práci), **nedostatek zdraví** (vyšší pravděpodobnost krátké délky života, vysoká míra onemocnění, chronická onemocnění), **nedostatek bezpečí a jistoty** (nejisté bydlení, nebezpečné pracovní prostředí, nezdravé ovzduší, závadná voda), **nedostatek „welfare values“** (nedostatek kvalitního vzdělání, neschopnost udržet si placenou práci) a **nedostatek**

³⁷ ČESKO PROTI CHUDOBĚ. *Od nenaplněných plánů k novým cílům*. Praha: Educon, 2013, s. 17. [online]. [cit. 2014-10-26]. Dostupné z: http://www.ceskoprotichudobe.cz/pdf/od_nenaplnenych_planu_k_novym_cilum.pdf.

³⁸ GOMBA, Pavla. *Slyšíte nás?*. Vyd. 1. Praha: Newfinances, 2003, s. 77. ISBN 80-903354-0-3.

³⁹ COX, David a Manahor S. PAWAR. *International Social Work*. USA: Sage Publications, 2006, s. ISBN 1-4129-1408-6.

úcty (nedostatek dobré kvality vzdělávání, omezení ekonomických asociálních příležitostí, vyloučení z podílení se na politickém procesu).⁴⁰

Nemusí se jednat vždy o jasně vymezující faktory chudoby. Nízká úroveň vzdělání může být jak důsledkem, tak i příčinou chudoby. Chudoba je typická pro více deprivací.

MARSHAL (2007) uvádí čtyři formy chudoby: nedostatek příjmů, nedostatek základních potřeb, špatná kvalita lidského života a nedostatek vzdělání, z čehož hlad je jeden z podstatných nedostatků základních potřeb k životu.⁴¹

Nedostatek příjmů existuje v návaznosti s velikostí rodiny a s postavením dětí uvnitř rodiny. Větší počet dětí může finančně ohrozit zajištění rodiny, to však neplatí pro vyšší vrstvy. Podle statistik každé další dítě v rodině má za důsledek pokles životní úrovně rodiny.⁴²

Nedostatek základních potřeb je spatřován v zajištění fyzických potřeb, jídla, přístřeší a ošacení. Lidem, kterým byla nabídnuta pomoc uspokojit životně důležité potřeby, mají možnost se o sebe postarat v budoucnu sami. Většina lidí si uvědomuje, že chce žít důstojně a mít vyhlídky na lepší budoucnost. Chtějí se rozhodovat sami. Nechtějí cizí kulturu, ale svou vlastní a především chtějí být respektováni jako rovnocenní členové společnosti. Chudoba je morálně nepřijatelná, bere člověku naději naplněného života a mění ho v boj o každodenní přežití. Nůžky mezi chudými a bohatými se více a více rozevírají, rozdíly mezi zeměmi rostou, narůstá počet ozbrojených konfliktů a veškerý pokrok, kterého se za posledních čtyřicet let podařilo dosáhnout, ohrožují civilizační choroby jako je AIDS.⁴³

Špatná kvalita lidského života je také ohrožena i počtem obyvatel Země. Za čtvrt století nás může být až osm miliard, z toho až sedm miliard v rozvojových zemích. Je důležité myslet dopředu, jaká situace může nastat, je důležité se chudobou zabývat co nejdřív. Rozvojová pomoc nemá budovat závislost, ale vytvářet prostředí, které povede k ekonomickému růstu a bude podporovat lidi z rozvojových zemí.⁴⁴

Nedostatek vzdělání může mít za následek, že chudé rodiny nedokážou preventivně regulovat velikost rodiny. Naději na léčbu chudoby klade svět do vzdělání. Vzdělání a pracovní příležitosti dávají lidem větší možnosti se uplatnit. Všeobecné zvyšování úrovně vzdělanosti může odstranit mnohé problémy, které plynou z lidské neznalosti nebo škodlivých tradic (ženská obřízka, nemoci z nedostatečné úrovně hygieny, předčasné sňatky atd.).

⁴⁰ BARATZ, Morton S. a William G. GRIGSBY. *Thoughts on Poverty and Its Elimination*. Journal of Social Policy, 1971, s. 119-134. ISSN 1469-7823.

⁴¹ PRINCOVÁ, Květoslava. *Úvod do zahraniční pomoci s důrazem na etiku jejího poskytování*. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012, s. 8. ISBN 978-80-87623-04-6.

⁴² MAREŠ, Petr. *Sociologie nerovnosti a chudoby*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999, s. 53. ISBN 80-85850-61-3.

⁴³ GOMBA, Pavla. *Slyšíte nás?*. Vyd. 1. Praha: Newfinances, 2003, s. 99. ISBN 80-903354-0-3.

⁴⁴ GOMBA, Pavla. *Slyšíte nás?*. Vyd. 1. Praha: Newfinances, 2003, s. 99. ISBN 80-903354-0-3.

Zkušenosti dokazují, že **ženy s vyšším vzděláním mají děti méně**. Vzdělanější ženy mají vyšší příjmy a nemají důvod mít děti jako nástroj přežití, protože mohou žít z vlastních vytvořených úspor.⁴⁵

Podle zprávy OSN došlo k poklesu lidí žijících pod hranicí chudoby ze 47 % na 22 % mezi lety 1990 a 2010, jednalo se především o pokles chudoby obyvatel Číny. V roce 1990 trpělo hladu 998 milionů lidí, v současnosti je to 870 milionů lidí (každý osmý člověk na Zemi). Každé čtvrté dítě není dostatečně vyvinuto a bezmála každé šesté dítě do pátého roku života je podvyživeno. Počet hladovějících roste, ze 13 milionů v letech 2004 až 2006 na 16 milionů v letech 2010 až 2012 a to i přes skutečnost, že na každého obyvatele Evropské unie přísluší 280 kg vyhozených potravin za rok.⁴⁶

*„Když hovoříme o hladu, myslíme situaci, kdy lidé nemají zajištěný přístup k dostatečnému množství výživných potravin. Hlad se však projevuje třemi různými způsoby – nedostatečnou výživou, podvýživou a hladověním. **Nedostatečná výživa** je chronické hladovění v případě, že konzumovaná strava neobsahuje dostatečnou energetickou hodnotu. **Podvýživou** rozumíme situaci, kdy člověk ve stravě nepřejímá dostatečné množství bílkovin, stopových prvků a vitamínů. **Hladovění** pak představuje akutní hlad vedoucí ke ztrátě tělesné hmotnosti. Celkový počet hladovějících na světě tedy zahrnuje všechny tyto tři kategorie. Hladem a podvýživou pak nejvíce trpí lidé žijící v rozvojových zemích, jen pouhá dvě procenta představuje lidé v bohatých státech. Dvě třetiny všech hladovějících žijí pouze v sedmi zemích – v Bangladéši, Číně, Demokratické republice Kongo, Etiopii, Indii, Indonésii a Pákistánu.“⁴⁷*

I když je potravin dost, tak stále jsou lidé, kteří trpí hladem. Důležité je upozornit na problém v případě, že rodiče dětí si neumí na jídlo vydělat a tím nejsou schopni zaopatřit své děti.

Někteří rodiče bohužel neměli tu možnost své děti určitým způsobem zaopatřit, protože zemřeli na následek nemoci nebo ve válce a děti tak zůstaly sami. Dětský fond OSN UNICEF rozděluje děti ulice (street children) do tří skupin: „pracující na ulici“, „žijící na ulici“ či „rodina na ulici“. Tyto děti žijí v ulicích měst, nemají co jíst, je jim zima. Není nikdo, kdo by se o ně postaral. Jsou nejjednodušším terčem znásilnění, přepadení anebo vražd. Podle OSN dnes na světě žije kolem 150 milionů dětí na ulici. Například v hlavním

⁴⁵ GOMBA, Pavla. *Slyšíte nás?* Praha: Newfinances, 2003, s 105-107. ISBN 80-903354-0-3.

⁴⁶ ČESKO PROTI CHUDOBĚ. *Od nenaplněných plánů k novým cílům*. Praha: Educon, 2013, s. 5. [online]. [cit. 2014-10-26]. Dostupné z: http://www.ceskoprotichudobe.cz/pdf/od_nenaplnenych_planu_k_novym_cilum.pdf.

⁴⁷ MILEROVÁ PRÁŠKOVÁ, Dagmar. *Zemědělství jako základní kámen pro odstranění hladu a chudoby. In Občanská odpovědnost ve světle globální chudoby*. Praha: Educon, 2011, s. 11. ISBN 978-80-260-0352-6.

městě Keni je 60 tisíc dětí ve věku od 3 do 18 let. Asi pro 40 % z nich je ulice domovem, zbylých 60 % na ulici pracují. Některé z nich tam poslali rodiče, aby žebrały či pracovaly.⁴⁸

Dítě ke vzdělání potřebuje peníze, ale také dostatek jídla. Hladové dítě je příliš zesláblé, aby bylo možné vnímat učitele. Pokud nebudou uspokojeny základní biologické potřeby, těžko dítěti můžeme nabídnout kvalitní vzdělání.

2.3 Vzdělávání

Vzdělávání je jedno ze zásadních rozvojových témat, často chápáno jako významný nástroj pro odstranění chudoby. Hlavní úlohou je zpřístupnit základní vzdělání pro všechny děti. Existuje však několik důvodů, proč děti z rozvojových zemí základní školu nenavštěvují. Bariér vzdělání je mnoho a všechny se navzájem prolínají.

Obrázek č. 3: Bariéry ke vzdělání⁴⁹

Ekonomické bariéry, spojené s náklady na vzdělání jsou problémem v mnoha chudých zemích, brání dětem ve školní docházce. Jde jak o poplatky spojené se školní uniformou, učebnicemi, tak i o vzdálenost mezi školou a bydlištěm dítěte, kde často chybí dopravní infrastruktura. Důležitou roli hraje také faktor, kolik dětí nakonec základní školu

⁴⁸ TAMÁŠOVÁ, Lucie. *Afrika očima dětí*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2006, 130 s. ISBN 80-7203-815-X.

⁴⁹ Zdroj: vlastní

dokončí. Je důležité zvýšit celkovou úroveň vzdělávání v rozvojových státech. Jde především o **přijetí legislativy, vytvoření vzdělávací infrastruktury, zajištění kvalifikovaných učitelů**, a že učební osnovy budou přizpůsobené pro místní převážně zemědělskou společnost. **Onemocnění HIV/AIDS** nebo úraz může zbavit finančních prostředků celou rodinu. Rodina je bez příjmů, a protože neexistuje funkční pojištění, dochází k častým tragédiím, jako je odchod dětí ze škol.⁵⁰

K dalším problémům patří **bariéry kulturní a psychické**. U kulturních bariér se jedná především o diskriminaci dívek, pokud má rodina takové množství peněz, kdy může poslat do školy jen jedno dítě, tak upřednostní chlapce. Ženy tvoří až tři čtvrtiny negramotných lidí na světě, největší nepoměr je v subsaharské Africe. To je zakořeněno v kulturních a tradičních zvyklostech a z přesvědčení, že dívky pro svou společenskou roli nepotřebují vzdělání. Další velkou překážkou jsou psychické bariéry, kdy rodiče nemají zájem o vzdělání dětí. Negramotní rodiče nechápou význam vzdělání a nevidí smysl posílat děti do škol, chybí zde motivace.⁵¹

Z chudoby se dá vymanit především zpřístupněním vzdělání širokým vrstvám. Nejen, že vzdělání zvýší příjmy, protože budou pracovat produktivněji, ale vzdělání muži chtějí obvykle jen jednu manželku a naopak, vzdělané ženy se nechtějí přivdat do polygamní rodiny. **Vzdělaný pár chce mít přiměřený počet dětí**, tak aby jim mohl poskytnout vzdělání a zajistit je do budoucna. Vzdělaný člověk myslí i na budoucnost a je schopen šetřit. Čím je člověk trpělivější, tím je více motivován se sám vzdělávat. Z důvodu neposkytnutého minimálně základního vzdělání se vzorce chování, které ovlivňují ekonomický rozvoj, mohou přenášet z generace na generaci. Vyšší školní docházka poskytne mladé generaci možnosti, které doposud neměla. Někteří i po absolvování školy půjdou ve šlépějích svých otců bez tyranie práce. Z většiny však vyrostou nová generace odborníků, kteří nebudou potřebovat pomoc z rozvinutých zemí.⁵²

Dalším problémem je **práce jako bariéra**, která se týká jednoho ze sedmi dětí na světě. Děti, které musí pracovat na plný úvazek, nemohou docházet do škol. Podpora vzdělání se také snaží o odstranění dětské práce.⁵³ Mezinárodní organizace definuje dětskou práci jako ekonomickou aktivitu ovlivňující negativně zdraví a duševní rozvoj nebo znemožnění systematického vzdělávání dítěte. Patří zde jakákoliv práce dětí mladších dvanácti let nebo

⁵⁰ WATES, Oliver. *Příručka rozvojového novináře*. Praha: Člověk v tísni, 2010, s. 47. ISBN 978-80-86961-82-8.

⁵¹ WATES, Oliver. *Příručka rozvojového novináře*. Praha: Člověk v tísni, 2010, s. 47. ISBN 978-80-86961-82-8.

⁵² BAUER, Michal a Julie CHYTILOVÁ. Vzdělání jako základní kámen rozvoje. In *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, s. 50-51. ISBN 978-80-7387-102-4.

⁵³ WATES, Oliver. *Příručka rozvojového novináře*. Praha: Člověk v tísni, 2010, s. 47. ISBN 978-80-86961-82-8.

nebezpečné práce čtrnáctiletých dětí. Dětská práce postihuje až 168 milionu dětí a to od pěti do sedmnácti let. Od pěti do jedenácti let vykonává nejhorší formu dětské práce až 73 milionů dětí. Většina těchto dětí pracuje v zemědělství, popřípadě si vydělávají jako poslíčci, prostitutí nebo jako tovární dělníci. Některé děti se nevyhnou ani práci v zaminovaném prostředí. Práce jim brání prožít opravdové dětství, vzdělávat se nebo mít lepší život.⁵⁴

Mezi **fyzické bariéry** může patřit špatná dostupnost dětí do škol. Školy nejsou v blízkém okolí a rodina si z finančních důvodů nemůže dovolit platit dopravu dítěte nebo pobyt na internátě.⁵⁵

Chudé rodiny mají až o trojnásobek menší možnost zajistit svým dětem vzdělání, než děti ze zámožných rodin. K poklesu počtu dětí bez možnosti získat vzdělání rapidně klesla mezi lety 2000 až 2011 ze 102 na 57 milionů. Tato tendence se neustále výrazně zpomaluje. Je kolem 250 milionů dětí školního věku, které nenavštěvují školu či neumí číst, psát nebo počítat. Více jak 200 milionů dětí nenavštěvuje školu, protože musí pracovat.⁵⁶

V rozvojových zemích stále přetrvává nerovný přístup ke vzdělání mezi městskými a venkovskými dětmi, mezi dívkami a chlapci a také mezi dětmi z bohatých a chudých rodin. Dívky jsou vyloučeny ze vzdělávacího procesu více než chlapci. Nejvíce tím je postihnuta oblast Oceánie a subsaharské Afriky, kde 42 % dívek nenavštěvuje školy ve srovnání s 28 % chlapců. Skoro jedna třetina dětí na venkově nemá přístup k základnímu vzdělání ve srovnání s 18 % ve městech. **Příčiny snižování analfabetismu** jsou především spojené s vysokými náklady na vzdělání. Problémem jsou i vzdálenosti školy od místa bydliště či předsudky proti vzdělání dívek.⁵⁷

Mezi další bariéry, které omezují dítě ve školní docházce, patří **jazykové bariéry**. Jazyková rozdílnost může zabraňovat některým etnikům vzdělávat se. Rozmanitost jazyků se týká především Bangladéše, Etiopie a Pákistánu. Školu nemohou navštěvovat ani děti z oblastí zmítaných válkou. Jedná se zde o **válečné bariéry**. Mnoho dětí je do válek zapojeno aktivně a to pod vedením dospělých a pod vlivem drog.⁵⁸

Výsledkem nedostatku vzdělávání je prohlubující se ekonomické zaostávání zasažených zemí. Prvním krokem pro překonání zaostalosti nejchudších je zajištění úplného

⁵⁴ TOŽIČKA, Tomáš. *Mýty a legendy z neznámého světa*. Praha: Glopolis, 2013, s. 4. [online]. [cit. 2014-10-26]. Dostupné z: <http://www.ceskoprotichudobe.cz/pdf/myty-legendy-z-neznameho-sveta.pdf>.

⁵⁵ TOŽIČKA, Tomáš. *Příliš vzdálené cíle: rozvojové cíle tisíciletí: manuál globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Educon, 2008, s. 15. ISBN 978-80-254-3279-2.

⁵⁶ ČESKO PROTI CHUDOBĚ. *Od nenaplněných plánů k novým cílům*. Praha: Educon, 2013, s. 7.

⁵⁷ TOŽIČKA, Tomáš. *Příliš vzdálené cíle: rozvojové cíle tisíciletí: manuál globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Educon, 2008, s. 15 - 16. ISBN 978-80-254-3279-2.

⁵⁸ VŠE O ADOPCI. *Proč děti z rozvojových zemí nechodí do školy, bludný kruh chudoby*. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: <http://vseoadopci.ic.cz/bludnykruh.htm>.

základního vzdělání. Cílem programu OSN a tedy jedním z Rozvojových cílů tisíciletí je **Vzdělávání pro všechny** (Education For All). Program je zaměřen na zpřístupnění základní školní docházky pro všechny děti, dále se snaží o odstranění nerovnosti v přístupu ke vzdělání mezi ženami a muži. Především v Africe a v Jižní Asii výrazně zaostává gramotnost dívek oproti chlapcům. Dalším úkolem Rozvojových cílů bylo odstranit rozdíly pohlaví na základním a středním stupni vzdělávání, což mělo být naplněno již v roce 2005. Do konce roku 2015 mají být tyto cíle splněny.⁵⁹

Východiskem může být jedna z pomoci rozvojové spolupráce. Projekty adopce na dálku se proto snaží aspoň nabídnout pomoc těm nejchudším, kteří nemají dostatek finančních prostředků. Adopce na dálku tímto způsobem učí chudé děti nezávislosti a odpovědnosti.

Shrnutí

Všechny globální problémy spolu navzájem souvisí. Narušení životního prostředí je o to vážnější, že na sebe váže další globální problémy a ty se hromadí. Nejedná se jen o změny životního prostředí, ale také o dopad a jeho humanitární následky, jako je šíření civilizačních chorob, úbytek potravin a pitné vody. Chudoba představuje celou řadu dílčích deprivací, které je zapotřebí řešit. Je důležité se chudobou zabývat co nejdříve. Jako jedno z východisek se jeví vzdělávání.

Přístup ke vzdělávání v rozvojových zemích, není zas tak jednoduchý. V přístupu ke vzdělávání brání dětem z chudých zemí existující bariéry, které se vzájemně prolínají.

⁵⁹ *Globální problémy a rozvojová spolupráce: témata, o která se lidé zajímají*. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT, 2008, s. 29. ISBN 978-80-86961-55-2.

3 ADOPCE NA DÁLKU

Adopce na dálku neboli sponzorování dětí je termínem, který se v ČR traduje od zahájení prvního projektu „*Adopce na dálku*®“ Arcidiecézní charity Praha. Pojem adopce na dálku používá řada organizací uskutečňující projekty sponzorující děti z rozvojových zemí.

Projekty adopce na dálku jsou specifickou a velmi výnosnou aktivitou pro získávání peněz na rozvoj jedinců a popřípadě i komunit. Předmětem pro získávání finančních prostředků jsou děti, které jednotlivé organizace nabízejí k adopci lidem z vyspělých zemí. Částky, které organizace požadují, nejsou až tak velké, ale ani příliš malé. V České republice se jedná nejčastěji o 500 Kč na měsíc, což je asi 2,5 % průměrného měsíčního platu. Většina lidí, kteří věnují takovouto částku, tak činí z potřeby někomu pomoci.⁶⁰

Většina však nedosahuje příjmů, aby si mohli dovolit zapojit se do projektu, anebo neexistuje mezi některými přesvědčení, že jejich finance doopravdy putují k dítěti na jeho vzdělávání.

3.1 Historie

Minulost je stejně důležitá jako přítomnost či budoucnost. Pro pochopení současnosti je třeba znát historii. Na základě historie lze posoudit, jak projekt se ve svém vývoji rozvíjel a co stálo za vznikem projektu.

Historie podpory dětí ve světě spadá do 30. let 20. století v době hospodářské krize. Počáteční programy pracují v pěti státech Kentucky, Mississippi, Missouri, Severní Karolína a Tennessee, kdy je dětem poskytováno oblečení, školní potřeby a teplé obědy. Samotná podpora dětí začala v roce 1940, kdy Američané mohli podpořit válečné sirotky 30\$ ročně.⁶¹

Během druhé světové války, Anglie pomáhala také vysídleným dětem z celé Evropy pod názvem programu: „*Foster Parents Plan for War Children*“. Po válce se pomoc rozšířila do Francie, Belgie, Itálie, Nizozemí, Německa, Řecka a krátce působila i v Polsku, Československu či v Číně. Program se během 60. a 70. let rozšířil do Asie a do zemí Jižní Ameriky, Karibiku a Afriky. V roce 1980 jako dárcovské země působili Belgie, Německo,

⁶⁰ PRINCOVÁ, Květoslava. *Úvod do zahraniční pomoci s důrazem na etiku jejího poskytování*. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012, s. 104. ISBN 978-80-87623-04-6.

⁶¹ SAVE THE CHILDREN. *History* [online]. © 2014 [cit. 2014-11-12]. Dostupné z: <http://www.savethechildren.org/site/c.8rKLIXMGIpI4E/b.6229507/k.C571/History.htm>.

Japonsko, Velká Británie, Kanada, USA, Austrálie a Nizozemsko. Programy ve všech státech byly uznány sociální radou OSN.⁶²

Základnou projektů adopce na dálku se stalo středisko na pomoc chudým na západním indickém pobřeží. Maria GORETTI byla klíčovou osobností, která vytvořila středisko na podporu projektů adopce na dálku, jehož součástí je i nemocnice, technická škola a další služby.⁶³

Projekty zaměřené na sponzorování dětí a samotný pojem adopce na dálku jsou u nás poměrně mladými pojmy. Program na podporu vzdělávání dětí zahájila Arcidiecézní charita Praha v roce 1993, kdy podpořila ve vzdělávání prvních 100 dětí z Kalkaty, postupně se adopci na dálku začaly věnovat i další (arci)diecézní Charity a organizace.⁶⁴ Sponzorováním dětí z rozvojových zemí se po vzoru Arcidiecézní charity Praha začaly zabývat i další organizace, jak uvádí následující tabulka.

Název organizace	Rok zahájení projektů
Arcidiecézní charita Praha	1993
Hnutí Maitri	1996
Nadace mezinárodní potřeby	1997
Wontara	1999
ADRA	1999
Diecézní charita Hradec Králové	2000
Oblastní charita Znojmo	2000
Humanitas Afrika	2000
Diecézní charita ostravsko-opavská	2002
Centrum Narovinu	2002
Nadační fond Inka	2002
Centrum Dialog	2002
Diecézní charita Plzeň	2003
Diecézní charita České Budějovice	2005
Arcidiecézní charita Olomouc	2005
Občanské sdružení Pro-contact	2005
Bwindi Orphans	2006
Občanské sdružení Surya	2007
Namasté Nepál	2007
Shanti	2011

Tabulka č. 1: Přehled zahájení projektů u jednotlivých organizací⁶⁵

⁶² PLAN INTERNATIONAL. *History* [online]. © 2014 [cit. 2014-11-12]. Dostupné z: <http://plan-international.org/about-plan/history>

⁶³ JAZAIRIOVÁ, Pavla. *V jižní Indii*. Praha: Radioservis, 2006, s. 77. ISBN 80-86212-49-1.

⁶⁴ CHARITA. *Adopce na dálku*. [online]. © 2014 [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/jak-pomahame/zahranicni-projekty/adopce-na-dalku/>.

⁶⁵ Zdroj: vlastní, podle webových stránek jednotlivých organizací.

Organizací nabízející sponzorování dětí je dostatek. Sponzor by měl vědět, co od tohoto projektu očekává, měl by vědět, co projekt obnáší a podle vlastního uvážení si vybrat organizaci, přes kterou si chce dítě na dálku adoptovat.

3.2 Realizace adopce na dálku

Projekty adopce na dálku realizované charitou se rozvíjejí komplexně a v současné době podporují i celé komunity. Principem projektu je spolupráce. Charita a jiné organizace musí respektovat postoje, tradice a názory partnerů v cílových oblastech, což je důležitou podmínkou udržitelnosti projektu do budoucna.⁶⁶

Adopce na dálku je jedna z forem rozvojových pomoci. Je zacílená na děti žijící v chudobě. Projekty se snaží co největšímu počtu dětí z chudých rodin zajistit přístup ke vzdělávání.

Výběr dítěte je velmi náročný proces. Osud vybraného dítěte bude odlišný od života jeho sourozenců. Zatímco vybrané dítě do projektu bude ve škole, tak jeho sourozenci musí udělat všechny domácí práce. Organizace se snaží převést co nejvíce z příspěvku na rodinu a komunitu, aby zmizel princip výlučnosti.⁶⁷

Výběr dětí do projektů adopce na dálku mají na starosti nejčastěji sociální pracovníci, učitelé, kněží, ale i místní komunita. Základní podmínkou dítěte pro zařazení do projektu je, že nemůže **z finančních důvodů docházet do školy**, nebo by z podobných důvodů muselo návštěvu školního zařízení předčasně ukončit. Také se posuzuje skutečný zájem dítěte o vzdělání. Při výběru dětí je **nepříjemná diskriminace z hlediska pohlaví, náboženství a kast**. Chudí lidé vědí, které děti potřebují pomoc. Ve většině případu sami navrhnou jména dětí, které se pro adopci na dálku hodí. Dítě nadále přebývá se svou biologickou rodinou v rodné zemi, ale adoptivní „*rodiče*“, jimž může být jednotlivec, rodina, skupina lidí, firma nebo organizace, mu hradí výdaje a náklady spojené se školou.⁶⁸

Při uskutečnění a během realizace adopce na dálku je důležitých více subjektů. Podstatný je především vztah mezi sponzorem a dítětem.

Adopce na dálku končí nejčastěji při ukončení vzdělávání dítěte, kdy se stává soběstačným. Další z možností je, že se rodina odstěhuje a dítě už nebude sledováno nebo

⁶⁶ BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, [1-3] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7387-102-4.

⁶⁷ PRINCOVÁ, Květoslava. *Úvod do zahraniční pomoci s důrazem na etiku jejího poskytování*. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012, s. 105. ISBN 978-80-87623-04-6.

⁶⁸ BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, [4-5] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7387-102-4.

v případě, že se dárce rozhodne adopci zrušit z jakýchkoliv důvodů. Většina organizací má však vytvořený **rezervní fond**, ze kterého případné chybějící výdaje na vzdělání dítěte uhradí. Další možností ukončení účasti dětí v programu může být svatba nebo otěhotnění, porušení pravidel programu, ztráta zájmu o studium nebo finanční situace rodiny se může zlepšit, tak že nebudou potřebovat pomoc.⁶⁹

Cílem adopcí na dálku je dát dětem možnost získat, co nejvyšší možný stupeň vzdělání. Mají se vyučit praktickému řemeslu, jako jsou obory: opravář, švadlena, práce s počítačem aj., které by uplatnily ve svých komunitách, a tím přispěly k jejich rozvoji. Děti s výbornými studijními výsledky pak pokračují na vyšších nebo vysokých školách v oboru zdravotnictví, učitelství aj. Popřípadě by chtěli vykonávat povolání, se kterým se ve svém okolí už setkali. Jde především o povolání učitele, sociálního pracovníka, zdravotní sestry, lékaře nebo kněze.⁷⁰ Třeba z dětí, kterým bude nabídnuta pomoc, vyroste nový Einstein či Picasso a třeba ne. Mohou z nich vyrůst jen obyčejní lidé, kteří se naučí číst a psát a dokážou se sami o sebe postarat. Nebudou už žít v nedůstojných podmínkách a budou chtít třeba žít „obyčejný“ život, který se podobá tomu našemu.⁷¹

Chudé děti chodící do školy, se učí samostatnosti. Adopce je zaměřena spíše na malé děti. U starších dětí většinou nastává problém, někdy se jim naskytne možnost rychlokurzu, tak aby alespoň něco ovládali.

Kontakt s dítětem a sponzorem probíhá nejčastěji formou **dopisů**. Děti píšou kolem období Vánoc a Velikonoc. Ve většině případů jsou děti povinné zasílat dvakrát za rok dopis svému adoptivnímu rodiči. Dárce jednou za rok obdrží **zprávu se školními výsledky** včetně **fotografie dítěte**, kterou mu partnerská organizace zasílá. Za nejmenší děti píšou dopisy sociální pracovníci, děti pak přidávají kresbu nebo naučená písmena abecedy. Starší děti většinou píšou dopisy samy. Většina malých dětí neví co psát, proto je zapotřebí, aby jim koordinátor v místě poskytované pomoci pomohl. Především mladší děti píšou dopisy ve svém mateřském jazyce, součástí těchto dopisů bývá překlad od místního sociálního pracovníka nejčastěji do anglického jazyka.⁷²

Dopisování ze strany sponzora s dítětem není až tak jednoduché. Organizace, přes kterou má sponzor adoptované dítě na dálku, zajišťuje překlad dopisů sponzorů dobrovolnými překladateli. I samotné **setkávání, které některé organizace uskutečňují**, je obtížné.

⁶⁹ Odkazují se na sdělení sponzorů, kteří jsou zapojeni do projektů adopce na dálku.

⁷⁰ BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, [14] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7387-102-4.

⁷¹ GOMBA, Pavla. *Slyšíte nás?*. Vyd. 1. Praha: Newfinances, 2003. s 91. ISBN 80-903354-0-3.

⁷² BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, [9] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7387-102-4.

Organizace dárce někdy odrazují. Není to z důvodů, že by zakrývaly finanční nesrovnalosti (někteří si mohou myslet, že je dítě imaginární), ale protože dotyčný člověk se nemusel nikdy seznámit s chudobou, a proto si jí jen těžko dokáže představit. Návštěva člověka z Evropy, který je vnímám u obyvatel rozvojových zemí za bohatého, může narušit vztahy v komunitě, vytvoří pocity závidosti, atd. A také samotný „*adoptivní rodič*“ z toho nemusí mít zážitek, který by ho uspokojil.⁷³

Návštěva dítěte v jeho rodné zemi je málo využívaná forma kontaktu ze strany sponzora. Adoptivní rodiče neznají přesnou adresu dítěte, kterého sponzorují. Kontakt lze jedinečně zrealizovat se zástupci dané organizace, kteří pracují v lokalitě, kde dítě žije. Pro mnohé je to finančně dost nákladné.⁷⁴

Přesto je důležité, aby mezi dítětem a adoptivním rodičem vznikl osobní vztah. Sponzor tím dostává chuť pokračovat a neztrácí důvěru. **Nedoporučuje se posílat dětem z projektu balíčky nebo peníze na dárky.** Pokud dárek bude naprosto vybočovat z místních zvyklostí, může i přes dobrý záměr poškodit sociální vazby dítěte s jeho blízkými. Neadekvátně velké a drahé dary mohou v dětech upevňovat pocit, že nad nimi bohatý „*adoptivní rodič*“ z Evropy drží ochrannou ruku i nad rámec poskytovaného vzdělávání, a může je to demotivovat od vlastní snahy postarat se o sebe.⁷⁵ Evropské dárky bývají luxusní na místní poměry a tím mohou způsobit nejen pocity závidosti, ale také lítosti ze strany dětí, které žádný dárek nedostaly. V období Vánoc však všechny děti z projektů adopce na dálku dostávají dárek od českého sponzora, který je obvykle praktický (moskytiéry, obuv, oblečení příkrývky apod.).⁷⁶

Darem se mohou myslet i finance, které rovněž nemají pro dítě motivující účinek. Finanční prostředky v projektech adopce na dálku mají směřovat především na náklady spojené se vzděláváním dítěte.

3.3 Finance

Mezi sponzorované země, které z ekonomického hlediska patří k tragédiím 20. století je subsaharská Afrika s přetrvávající chudobou. Očekávaná délka dožití je zde pouhých 45 let a každé šesté dítě zemře do pěti let věku. Více než polovina obyvatelstva žije v chudobě.

⁷³ PRINCOVÁ, Květoslava. *Úvod do zahraniční pomoci s důrazem na etiku jejího poskytování*. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012, s. 61. ISBN 978-80-87623-04-6.

⁷⁴ Odkazují se na sdělení sponzorů, kteří jsou zapojeni do projektů adopce na dálku.

⁷⁵ BAUER, Michal a CHYTILOVÁ, Julie. *Děti z Lugasy*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2006, s. 59. ISBN 80-7106-859-4.

⁷⁶ BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, [11] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7387-102-4.

Skoro polovina žen je negramotná. Subsaharská Afrika je rozvojový region, ve kterém za posledních dvacet let klesla životní úroveň populace.⁷⁷

Jedním z příčin poklesu životní úrovně může být způsob financování školství. Například v Ugandě se vládní peníze určené na školství často „ztrácejí“ na regionální úrovni, podobně jako knihy a další školní pomůcky dětí do škol. Školy musejí tedy od dětí vybírat různé poplatky, včetně plateb za povinnou uniformu a sešity.⁷⁸

Podobně jako v Ugandě, tak i v Keni v roce 1963 vláda slíbila bezplatné základní školství. Slib byl zrealizován až poprvé roku 2003. Byly otevřeny všechny státní základní školy a to i pro tu nejchudší vrstvu, a proto začaly nastávat velké zmatky. Do škol nastoupilo o milion dětí více než předešlý rok. Ředitelé se potýkali s nedostatkem učitelů. Měli nedostatek peněz na učební materiály a především chyběl prostor, kam děti umístit. Peníze na bezplatné školství nestačily a bylo keňskou vládou nařízeno snížit počet pedagogů. V Keni existují dva druhy škol a to soukromé a státní. Státní školy jsou přeplněné a nedá se kvalita výuky se soukromými srovnat. Nejchudší děti nemůžou často nastoupit do škol, jelikož nemají peníze na školní uniformy, na kterých školy ve většině případů trvají. Další překážkou na státních i soukromých školách jsou různé poplatky, např. poplatek „*admission fee*“ vybírá každá školská instituce při nástupu dítěte do školy.⁷⁹

Je zřejmé, že bezplatné školství nefunguje bez problémů a že mnoho dětí se potlouká na ulicích či doma. Bez přístupu k základnímu vzdělání se jím vytrácí naděje na lepší budoucnost. Finance hrají v procesu vzdělávání důležitou roli.

Finanční pomoc poskytnuta na vzdělání dítěte je určena k úhradě **školného a dalších školních poplatků** (za zápis, zkoušku atd.), **školních pomůcek, školní uniformy, doučování, dalších výdajů spojených se vzděláváním** (pobyt na internátě, doprava do školy atd.), **mimoškolní aktivity, dárku dítěti jménem dárce, základní zdravotní péče, péče o sociální pracovníky a navazující rozvojové programy pro celou komunitu**, v níž podporované dítě žije. Před začátkem školního semestru či trimestru jsou posílány finanční prostředky partnerským organizacím. Školné se hradí přímo dané škole nebo organizátorům v místě poskytované pomoci. Tužky, sešity, učebnice a další školní potřeby jsou rozdělovány dětem za pomoci sociálních pracovníků. Školní uniformy jsou téměř ve všech podporovaných

⁷⁷ BAUER, Michal a Julie CHYTILOVÁ. Vzdělání jako základní kámen rozvoje. In *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, s. 43. ISBN 978-80-7387-102-4.

⁷⁸ ČERNÁ, Lenka. Počátky projektu Adopce na dálku v Ugandě. In *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2008, s. 23. ISBN 978-80-7387-102-4.

⁷⁹ TAMÁŠOVÁ, Lucie. *Afrika očima dětí*. Praha: Argo, 2006, s. 41-42. ISBN 80-7203-815-X.

zemích povinné. V Indii mají decentní barvu, zato v Africe jsou pestrobarevné. Zakázky na výrobu školních uniforem jsou svěřovány místním ženám a to s cílem podpořit zaměstnanost v místních komunitách.⁸⁰

V následujícím obrázku je znázorněn tok financí ke sponzorovanému dítěti, kterému je za peněžní prostředky především poskytnuta možnost vzdělání.

Obrázek č. 4: Proces financování sponzorovaného dítěte⁸¹

Podstata a důležitost projektů adopce na dálku je dána tím, že se jedná o rozvojový program. Tyto projekty mají za cíl, díky sponzorům, umožnit znevýhodněným dětem možnost získat vzdělání.

Shrnutí

V ČR program na podporu vzdělávání dětí zahájila Arcidiecézní charita Praha v roce 1993. Po úspěchu ACHP se začaly vytvářet další programy různých organizací, největší rozmach nastal po roce 2000.

Projekt adopce na dálku pomáhá dětem, které žijí v podmínkách naprosté chudoby. Projekt se snaží o zpřístupnění vzdělání dětem, jejichž rodiče nemají dostatek financí na školné a na další výdaje spojené s výukou. Dítě je do projektů vybíráno bez jakékoliv diskriminace, ve většině projektů se jedná o vybrané děti z chudých rodin a se souhlasem rodičů do zařazení do projektů, kdy se musí často vysvětlovat důležitost vzdělávání.

⁸⁰ BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, [6-7] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7387-102-4.

⁸¹ Zdroj: vlastní.

4 PROJEKTY ADOPCE NA DÁLKU V ČR

Projektům v ČR zabývající se sponzorováním dětí z rozvojových zemí, se věnuje Charita ČR, Humanistické hnutí a nevládní neziskové organizace.

U jednotlivých podkapitol organizací jsou vypsány v tabulce názvy organizací. Uvedeny jsou jednotlivé země, kde je sponzoring uskutečňován. Také je uvedena roční částka v korunách na příspěvek, který je nutný pro zajištění sponzorování dítěte z rozvojové země. Typ adopce na dálku udává na jaký druh vzdělávání je částka určena.

4.1 Charita ČR

Projekt, který hlavně pomáhá dětem v chudých zemích, aby mohli chodit do škol a získali tím kvalifikaci a také možnost změnit svůj život a vymanit se z chudoby, se nazývá „*Adopce na dálku*®“. Součástí tohoto programu je i podpora komunit, ve kterých sponzorované děti žijí. Adopcí na dálku se zabývá: Arcidiecézní charita Praha v Bělorusku, Indii, Konžské demokratické republice, Thajsku, Ugandě a Zambii, Diecézní charita Hradec Králové v Indii, Diecézní charita Plzeň v Bolívii, Paraguaji, Arcidiecézní charita Olomouc na Haiti, Diecézní charita ostravsko-opavská na Ukrajině, Diecézní charita České Budějovice v Bělorusku, Zimbabwe a Oblastní charita Znojmo na Ukrajině.⁸²

Program „*Adopce na dálku*®“ **Arcidiecézní charity Praha** je realizován v šesti státech ve spolupráci s místními partnerskými organizacemi. Finanční podpora ve vzdělávání dítěte zahrnuje školné na základní, střední či vyšší škole, školní pomůcky, školní uniformu, popřípadě pobyt na internátu atd. Projekt je určen pro jednotlivce, rodiny nebo pro různorodé skupiny (školy, školní třídy, farnosti, firmy, party přátel atd.). Dárce dostává pravidelně dvakrát za rok dopis od podporovaného dítěte, který má zaručit, že finanční pomoc má konkrétního příjemce. Z obdržené částky je 93 % určeno k realizaci projektu a zbylých 7 % částky je využíváno do rezervního fondu.⁸³

Arcidiecézní charita Praha vybírá země podle kritérií potřebnosti, politické stability země a možnosti navázání spolupráce s důvěryhodnou a kvalitní místní partnerskou organizací. Ta pak zaručuje efektivní využití financí v souladu s posláním projektu.⁸⁴

⁸² CHARITA. *Adopce na dálku* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/cinnost-v-zahranici/adopce-na-dalku/>.

⁸³ ARCIDIECÉZNÍ CHARITA PRAHA. *Adopce na dálku* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://praha.charita.cz/zahranici/adopce-na-dalku/>.

⁸⁴ BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, [2] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7387-102-4.

„*Adopce na dálku*®“ **Diecézní charity České Budějovice** uskutečňuje projekt v Bělorusku a Zimbabwe. Do projektu jsou vybírány děti z Běloruska z Brestské oblasti z neúplných rodin nebo přímo sirotci. Rodiče dětí žijí z nízkých sociálních dávek, a proto mnoho rodin žije ve špatných hmotných podmínkách. Podmínkou pro výběr do projektu je sociální a ekonomická potřebnost rodiny, ze které dítě pochází, nehledí se na pohlaví ani rasovou či náboženskou příslušnost dítěte.⁸⁵

Dalším projektem Diecézní charity Českých Budějovic je „*Pomoc pro Zimbabwe*“. V zemi panuje bída, nemoci a je zde velmi složitá politická situace. Zimbabwe chybí finanční prostředky pro vzdělávání dětí, je zde až 80% nezaměstnanost. Pomoc dětem probíhá v současnosti v oblastech Amaveni, Chishawasha, Nesigwe a dalších. Děti ze vzdálenějších oblastí nemohou docházet do škol i přes poskytovanou finanční podporu ze zahraničí.⁸⁶

Diecézní katolická charita Hradec Králové je v projektu „*Adopce na dálku*®“ zaměřena na pomoc zpřístupnění vzdělávání chudým indickým dětem. Od roku 2000 spolupracuje s indickou diecézí Belgaum, v roce 2005 je rozšířen do indické arcidiecéze Bangalore. Většina Indů žije skromně a na hranici bídy. Rodiče nejsou schopni zajistit vzdělání svých dětí, které často musí vykonávat práci na poli, pastvě či u dobytka. Většinou sami rodiče jsou bez vzdělání. Rodiče ani nemají dostatek peněz na nákup učebnic, školních pomůcek, uniformy a ani nemohou dětem zaplatit cestu do škol. Z těchto důvodů nemají ani snahu posílat děti do škol. Dárce se může stát každý, kdo se zaváže, že minimálně po dobu jednoho roku bude podporovat určité dítě.⁸⁷

Arcidiecézní charita Olomouc zprostředkovává projekt „*Adopce na dálku*®“ na Haiti už od roku 2005. Dnes pomáhá přibližně 400 dětem ve čtyřech školách (Gonaives, Baide de Henne, Roche á Batau a Damassin). Dětem je z podpory zapláceno školné, uniformy a školní potřeby. Zbylé finance jdou na podporu rozvoje škol.⁸⁸

„*Adopce na dálku*®“ **Diecézní charity Plzeň** jsou směřovány do států Latinské Ameriky (Bolívie, Paraguay, Peru a Ekvádoru). Země Latinské Ameriky byly propojeny v minulosti poutem jezuitských misí, které byly určeny k systematické pomoci domorodému obyvatelstvu a to se vztahovalo i na oblast vzdělání. Projekt se snaží o navázání na tuto

⁸⁵ ADOPCE NA DÁLKU DIECÉZNÍ CHARITA Č. BUDĚJOVICE. Bělorusko [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://adopcecb.charita.cz/belorusko/>.

⁸⁶ ADOPCE NA DÁLKU DIECÉZNÍ CHARITA Č. BUDĚJOVICE. Zimbabwe [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://adopcecb.charita.cz/zimbabwe/>.

⁸⁷ ADOPCE NA DÁLKU® DIECÉZNÍ KATOLICKÁ CHARITA HRADECK KRÁLOVÉ. Realizace projektu [online]. © 2014 [cit. 2014-10-2.]. Dostupné z: <http://adopce.dchhk.cz/realizace-projektu>.

⁸⁸ ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. Humanitní pomoc [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.acho.charita.cz/harp/>.

tradici. Důležité pro výběr dítěte do projektu je sociální a ekonomická potřebnost rodiny a samotný souhlas rodičů dítěte se zařazením do projektu.⁸⁹

Středisko humanitární pomoci **Diecézní charity ostravsko-opavské** je pověřeno projektem „*Adopce na dálku*®“. Dárci zapojeni do projektu se darovací smlouvou zavazují k pravidelnému financování rodin podporovaných dětí na Ukrajině. Cílovou skupinou jsou děti ze sociálně slabých rodin. Hlavním záměrem je především zvýšit vzdělanost a kvalitu života na Zakarpatské Ukrajině. Do projektu jsou zařazované děti předškolního, školního věku a popřípadě studenti. Důležitou roli hrají informace od místních koordinátorů, kteří mají přehled o dětech vhodných do projektu.⁹⁰

Projekt „*Adopce chudých rodin*“ navazuje na projekt „*Adopce na dálku*®“ pro děti z dětských domovů ve Velkém Berezném. O tento projekt se starala **Oblastní charita Znojmo** od roku 2000 do roku 2006. V současnosti jsou dětské domovy na Ukrajině finančně podporovány státem, proto se charita rozhodla podporovat ostatní chudé děti. Rodina dítěte neobdrží přímo peněžní částku, ale je jí předána materiální pomoc (školní pomůcky, obuv, oblečení...). Projekt se snaží ve spolupráci s Diecézní charitou Mukačevo o zabezpečení nejzákladnějších potřeb dětí, aby vyrůstali v důstojných lidských podmínkách.⁹¹

⁸⁹ DIECÉZNÍ CHARITA PLZEŇ. *Adopce na dálku* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.dchp.cz/adopce-na-dalku/>.

⁹⁰ ADOPTUJ SI. *Adopce na dálku* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://adoptujsi.cz/causes/adopce-na-dalku/>.

⁹¹ OBLASTNÍ CHARITA ZNOJMO. *Adopce chudých rodin s dětmi* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://znojmo.charita.cz/pomoc-na-ukrajine/adopce-chudych-rodin-s-detmi/>.

(Arci)diecézní Charita	Země	Typ adopce na dálku	Roční dar
Arcidiecézní charita Praha	Indie	dítě student	4.900,- 6.000,-
	Uganda	dítě/student	7.000,-
	Bělorusko	dítě/student	6.900,-
	Thajsko	dítě student	5.500,- 7.000,-
	Zambie	dítě/student	8.000,-
	Konžská demokratická republika	dítě/student	7.000,-
Diecézní Charita Č. Budějovice	Bělorusko	dítě student	5.000,- 6.000,-
	Zimbabwe	dítě	6.000,-
Diecézní charita Hradec Králové	Indie	dítě	5.000,-
Arcidiecézní charita Olomouc	Haiti	dítě	6.500,-
Diecézní charita Plzeň	Bolívie	dítě	7.000,-
	Paraguay	dítě	7.000,-
	Peru	dítě	7.000,-
	Ekvádor	dítě	7.000,-
Diecézní charita ostravsko-opavská	Ukrajina	dítě	7.200,-
Oblastní charita Znojmo	Ukrajina	dítě	6.000,-

Tabulka č. 2: (Arci)diecézní charitky, které realizují sponzorování dětí z rozvojových zemí⁹²

Charita, jako nezisková humanitární organizace zřízená římskokatolickou církví, je významným poskytovatelem sociálních a zdravotnických služeb. Adopce na dálku, realizovaná Charitou České republiky, nabízí pro budoucího sponzora možnost vybrat si dítě z různých koutů světa. Humanitární pomoc nabízí i další dobrovolnické organizace jako je Humanistické hnutí.

4.2 Humanistické hnutí

„Projekty Humanistického hnutí jsou založené na principu solidarity a reciprocity a jsou organizovány sítí dobrovolníků. Učí lidi přistupovat k řešení problémů aktivně a odnaučují pouhému pasivnímu čekání na pomoc. Tím dávají mnohem větší naději do budoucnosti a zároveň probouzejí lidskou důstojnost a důvěru ve vlastní schopnosti.“⁹³

V České republice je Humanistické hnutí zastoupeno Centrem Dialog, Centrem Narovinu a občanským sdružením Wontara.

⁹² Zdroj: vlastní, podle webových stránek (Arci)diecézních charit

⁹³ TAMÁŠOVÁ, Lucie. *Afrika očima dětí*. Praha: Argo, 2006, s. 113. ISBN 80-7203-815-X.

Centrum Narovinu je orientováno na rozvojovou spolupráci s cílem zlepšit zdravotní péči, vzdělávání a životní úroveň v Africe. Zpřístupnit vzdělávání keňským chudým dětem se snaží projektem „*Adopce afrických dětí na dálku*“. Finanční dar od adoptivních rodičů je určen na učební pomůcky a školní uniformu. Dítě je adoptováno minimálně na jeden rok. Finanční dar je posílán partnerské organizaci. Centrum Narovinu umožňuje i případnou návštěvu dítěte. Když se budoucí adoptivní rodič rozhodne pro „*adopci*“, tak si nejdříve vybere konkrétní dítě z databáze, poté kontaktuje koordinátora pro dané dítě. Až bude mít budoucí dárci všechny potřebné informace o dítěti (termín nástupu do školy, možnosti plateb atd.) vyplní on-line formulář (darovací smlouva). Po první platbě, nabude adopce platnosti a dárci získá certifikát, který si může na internetových stránkách organizace Centrum Narovinu vytisknout pro vlastní potřebu.⁹⁴

Centrum Dialog se zaměřuje hlavně na projekty rozvojové spolupráce a výchovy a ochrany lidských práv. Mezi aktivity patří např. „*Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku*“, koncerty, festivaly v ČR na podporu projektu v Africe, kurzy pro školy a veřejnost „*dobrovolníci bez hranic*“, „*Stop malárie*“ (prevence a včasná diagnostika malárie), zřizování škol v Keni a Guineji. Projekt začal v západoafrické Guineji a pomalu se rozšířil do Keni. Projektem prošlo už více než 2 500 dětí, které by do školy bez pomoci chodit nemohly. Adoptivní rodič si vybírá dítě z databáze podle výběru afrických koordinátorů. Dítě obdrží 75 % z částky, 13 % částky je určeno na provozní náklady projektu v Africe a v ČR a zbylých 12 % putuje na další rozvojové projekty (např. financování úprav škol). Dítě je „*adoptováno*“ minimálně na jeden rok a „*adoptivní rodiče*“ podepisují darovací smlouvu. Peníze se odesílají přímo škole, popřípadě koordinátorům na místo. „*Adoptivní rodiče*“ jednou až dvakrát za rok dostanou vysvědčení, dopisy a fotografie od dítěte. Dárci je umožněna osobní návštěva konkrétního obdarovaného dítěte.⁹⁵

Občanské sdružení **Wontara** pod původním názvem „*Vysokoškolští humanisté vzniklo*“ v roce 1999. Organizace šíří humanistické myšlenky a pomocí rozvojové spolupráce se snaží o ochranu lidských práv. „*Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku*“ je směřován na děti, které se nacházejí v úplné chudobě. Peníze putují přímo škole nebo organizátorům v místě, kteří nakoupí dětem vše potřebné a zajistí zápis do příslušné školy. Komunikace s adoptivní rodinou opět funguje formou výměny fotografií a dopisování. Dítě je možné po domluvě navštívit a minimální doba „*adopce*“ je jeden rok. Organizace Wontara

⁹⁴ CENTRUM NAROVINU. *Adopce* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/adopce-africky-deti-projekt-pomoci-na-dalku/>.

⁹⁵ CENTRUM DIALOG. *Adopce afrických dětí* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.centrumdialog.cz/adopce/>.

umožňuje přispívat na děti v Guineji, které navštěvují základní školu (do 6. třídy), College (od 7 do 10 třídy) a střední školu.⁹⁶

Humanistické hnutí se snaží zaměřovat na děti, které si nemohou dovolit platit školné, a také na dospělé, kteří neměli možnost chodit do školy. Těmto jedincům nabízejí možnost účastnit se kurzů bezplatné alfabetyzace. Vyučují je dobrovolně univerzitní studenti a další dobrovolníci. Jde o alternativní řešení pro děti do té doby, než se situace zlepší a budou moci navštěvovat školu, třeba pomoci projektů adopce na dálku. Jedna z dalších možností jsou kurzy určené mladým lidem, kteří byli bez možnosti navštěvovat školu, anebo školu ukončili, ale neumí žádné řemeslo. Kurzy řemesel jim pomohou lépe nalézt práci. Jde například o kurzy šití, výrobu tradičních afrických předmětů, kurzy pro budoucí truhláře nebo mechaniky. Další důležitou aktivitou Humanistického hnutí je spolupráce se školami a výstavba vlastních škol. Myšlenkou této spolupráce je začlenění školy do sítě aktivit Kampaně lidské podpory. Cílem je nabídnout rodičům i učitelům účast na projektech Humanistického hnutí, přijmout do školy i určité procento sirotků a dětí, které nemohou platit školné, spolupracovat na projektech jako je „*Adopce afrických dětí na dálku*“, organizovat schůzky obyvatelé z blízkého okolí. „*Centrum Naděje*“ se snaží pro chudé děti ulic zpřístupnit základní potřeby jako je jídlo, oblečení a předcházet závislosti na drogách.⁹⁷

Tyto děti jsou většinou bez rodičů, nebo se o ně nechtějí nebo nemohou postarat. Jelikož neexistuje něco, jako je dětský domov, zůstávají tyto děti bez pomoci na ulici.

Humanistické hnutí	Země	Typ adopce na dálku	Roční dar
Centrum Narovinu	Keňa	dítě na ZŠ	7.200,-
Centrum Dialog	Guinea	dítě	7.500,-
	Keňa	dítě	7.200,-
Wontara	Guinea	dítě na ZŠ	6.000,-
		College	7.500,-
		střední školy	9.000,-

Tabulka č. 3: Humanistické hnutí, které realizují sponzorování dětí z rozvojových zemí.⁹⁸

Humanistické hnutí, jako mezinárodní dobrovolnická organizace, se staví proti násilí a diskriminaci. Ve svých projektech, v oblasti sponzorování dětí, je zaměřená na státy Afriky

⁹⁶ WONTARA. *Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku* [online]. © 2010 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.wontanara.cz/adopce-africkyh-deti>.

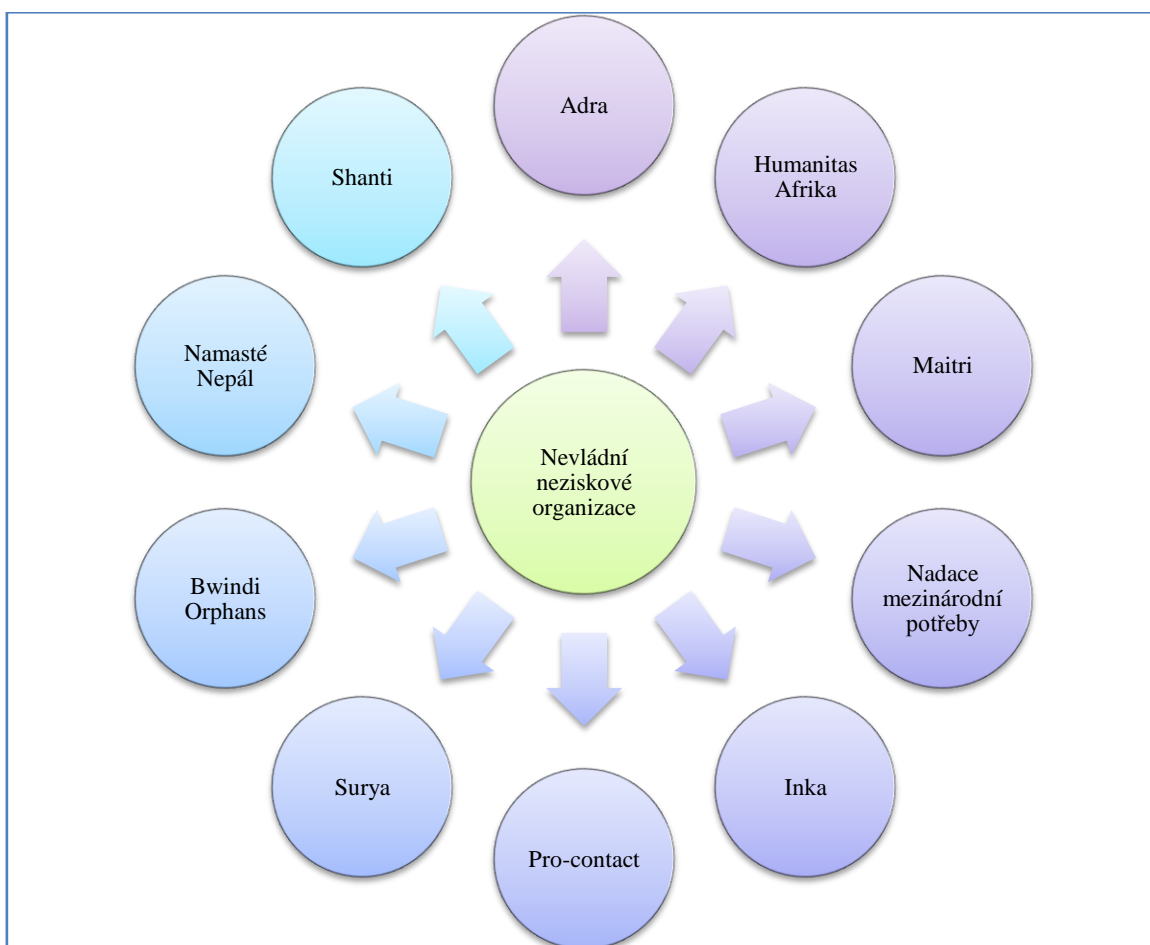
⁹⁷ TAMÁŠOVÁ, Lucie. *Afrika očima dětí*. Praha: Argo, 2006, s. 116-117. ISBN 80-7203-815-X.

⁹⁸ Zdroj: vlastní, podle webových stránek humanistických hnutí.

(Keňa Guinea). Další možností přes koho dítě z rozvojové země sponzorovat nabízí individuální nevládní neziskové organizace.

4.3 Nevládní neziskové organizace

Nevládní neziskové organizace představují zastoupení náboženských, tak i nenáboženských organizací v ČR, poskytující pomoc dětem z rozvojových zemí. Většina těchto organizací poskytuje možnost „adoptované“ dítě navštívit v jeho místě pobytu.

Obrázek č. 5: Přehled nevládních neziskových organizací poskytující projekt adopce na dálku v ČR⁹⁹

Adra je humanitární mezinárodní organizace. Působí ve více jak 125 zemích světa, v České republice od roku 1992. Adra ČR poskytuje pomoc lidem v nouzi a v zahraničí uskutečňuje projekty humanitární, rozvojové a lidsko-právní. Jedním z probíhajících humanitárních projektů je program s názvem „*BanglaKids*“. Jedná se o vzdělávací projekt

⁹⁹ Zdroj: vlastní

pro děti v Bangladéši. Lze podporovat vybrané dítě ve studiu na soukromých školách různého typu (denní studium, internátní škola a internátní škola PLUS). Na 34 vesnických školách děti dochází většinou do malé jednotřídní školy v jejich vesnici. Děti na školách studují od první do třetí, popřípadě do čtvrté až páté třídy. Po ukončení studia mohou děti dále studovat na internátní škole. Projekt je podporován dále na sedmi internátních školách. Děti a studenti zde studují většinou od první po dvanáctou třídu, po studiu má student možnost pokračovat na bakalářském studiu s různým zaměřením. Některé z internátních škol umožňují celoroční zázemí pro děti z neúplných rodin. Posledním typem školy je internátní škola PLUS. Děti jsou kompletně zaopatřeny, neboť ztratily jednoho nebo oba rodiče a nemají nikoho, kdo by se o ně postaral.¹⁰⁰

Humanitas Afrika je africko-české občanské sdružení, které vzniklo v Praze v roce 2000. Mezi projekty, které přispívají k vzájemné toleranci a ke zlepšení informovanosti o Africe a její kultuře patří i projekt „*Patronství školáků*“. Cílem projektu je zlepšit přístup ke vzdělání dětem a mladým lidem, kde rodiče nebo opatrovníci nemají dostatek finančních prostředků na školní docházku. Projekty jsou situovány do Ghany, Keňi a Beninu. V Ghaně trvá povinná školní docházka devět let a je rozdělena na primární cyklus (6 let) a nižší stupeň střední školy (3 roky). Příspěvek je určen na školní pomůcky (od psacích potřeb po obuv a uniformu), zdravotní pojištění a stravování. V Beninu je podporováno téměř dvacet potřebných dětí.¹⁰¹

Hnutí solidarity s chudými třetího světa MAITRI je společenství křesťanských lidí z Čech, Moravy, Slezska a Polska, kteří pomáhají podle svých možností lidem z třetího světa. Hnutí bylo založeno v roce 1995. Jejím cílem je shromáždit finanční prostředky pro pomoc chudým z rozvojových zemí. „*Adopce srdce*“ je postaven na principech adopce na dálku. Dárce finančně podporuje konkrétní dítě, o němž získá základní údaje (jméno, bydliště, životní situace), fotografii a také si s ním může dopisovat. Dárcovství trvá do přesně stanovené doby, většinou do ukončení studia. Dárce není nucený podporovat dítě po celou dobu, může se odhlásit z projektu a dítě je předáno dalšímu dárci. Podporu dítěte zajišťuje místní organizace nebo pobočka mezinárodní organizace, často se jedná o farnosti, biskupství nebo misijní stanice. Projekt „*Adopce srdce*“ byl zahájen v roce 1996 a pomáhá sirotkům

¹⁰⁰ ADRA. *Adresné dárcovství* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/banglakids/adresne-darcovstvi/>.

¹⁰¹ HUMANITAS AFRIKA. *Patronství školáků* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.humanitasafrika.cz/cs/projekty-afrika/patronstvi>.

z Rwandy a Konga, snaží se jím pomoci formou hrazení nákladů na jejich obživu a vzdělání.¹⁰²

Nadace mezinárodní potřeby pomáhá potřebným jak v České republice, tak i v zahraničí. Nadace zprostředkovává „*Dálkovou adopci PLUS*“. Plus znamená jednu desetinu (10%) z přijatých darů na podporu dítěte k podpoře křesťanských aktivit a pracovníků dané zemi. Podpora zajistí dítěti vzdělání (školné, knihy, uniformu, školní pomůcky) a podle situace v konkrétní oblasti, je to dále doučování, boty, deštníky, přístup k počítači, denní jídlo, lékařskou péči nebo seznámení s křesťanskými hodnotami. Děti z projektu „*Dálkové adopce PLUS*“ jsou ze zemí Bangladéš, Filipín, Indie, Nepálu, Srí Lanky a z Ugandy. Děti z programu Dálková adopce jsou podporovány „*adoptivními rodiči*“ měsíčně a je jim umožněna poloviční podpora za jeden měsíc. Dárci s podporou mohou kdykoliv skončit, to se však může stát i na druhé straně a děti mohou z programu kdykoliv odejít.¹⁰³

Nadační fond INKA působí v Peru a v České republice od roku 2002. Podporuje vzdělání indiánů v Andách. Projekt „*Sonkočo*“ (kečujské slovo sonqocha znamená srdíčko) zaměřen na prospěchové stipendium. Podporuje konkrétního studenta ve studiu na střední škole, na vysokých školách na přípravné kurzy, tzv. akademie a na vysokých školách. Z finančních darů se hradí zápisné a další školní poplatky, školní uniformy, sportovní dresy, učebnice a školní potřeby.¹⁰⁴

Občanské sdružení pro rozvojovou pomoc **Pro-contact** se zabývá především projektem „*Adopce afrických dětí na dálku*“ v západoafrickém státě Guinea. Cílem projektu je poskytnout základní školní vzdělání a zdravotní péči dětem z chudých rodin. Do projektu jsou zařazovány děti, které do školy nikdy nechodily, nebo děti, které kvůli špatné finanční situaci přerušily školní docházku, popřípadě děti, které chodí do škol státních a i některých soukromých, kde je nevyhovující kvalita.¹⁰⁵

Občanské sdružení **Surya** spolupracuje s vesnicí Karyak v indických Himalájích, je to jedno z posledních míst s původní tibetskou kulturou. Děti z vesnice musely docházet do internátů, aby se naučily číst a psát. Vesnice donedávna neměla školu. Krom projektu „*Sluneční škola*“, uskutečňuje projekt „*Adopce Surya*“. Sluneční škola má kapacitu 60 žáků

¹⁰² HNUTÍ MAITRI. *Adopce srdce* [online]. © 2004-2008 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://maitri.jinak.cz/articles.php?lng=cz&pg=61>.

¹⁰³ NADACE MEZINÁRODNÍ POTŘEBY. *Dálková adopce* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.mezinarodni-potreby.cz/dalkova-adopce/>.

¹⁰⁴ NADAČNÍ FOND INKA. *Projekty v Peru* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.inkaperu.cz/projekty.html/>.

¹⁰⁵ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRO-CONTACT. *Adopce*. [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.pro-contact.cz/cs/page/view/o-co-jde/>.

a adoptivní rodiče mohou svou podporou pokrýt část nákladu na výuku jednotlivých školáků.¹⁰⁶

Občanské sdružení **Bwindi Orphans** vzniklo v roce 2006, zaměřuje se především na adopci na dálku a pomáhá s rozvojem škol a drobným podnikáním. Do projektu si organizátoři vybírají děti podle vlastního uvážení, tomu odpovídá i název projektu „*Adopce si vybírají děti sami*“. Důležitou roli hrají životní podmínky rodiny. Peníze adoptivních rodičů jsou použity na školní docházku, oběd, dvě uniformy, boty a lékařskou péči. Nabízejí možnost připojit se ke každoroční návštěvě Ugandy a podívat se, jak fungují přímo na místě.¹⁰⁷

Namasté Nepál je občanské sdružení, jehož posláním je humanitární, kulturní a vzdělávací podpora lidí v Nepálu. Název Namasté vychází z nepálského pozdravu, tedy ahoj, dobrý den. „*Úsměv z Nepálu*“ je projekt podporující nepálské děti, kdy sponzoři finančně přispívají na školní vzdělání konkrétního dítěte. Adoptivními rodiči se mohou stát jednotlivci, rodiny i celé kolektivy. Příspěvek adoptivního rodiče je rozdělen na tři položky, 80 % z celkové částky je určen pro potřeby dítěte (školní uniforma, učebnice, školní pomůcky, školní aktovka, ústní hygiena a základní zdravotní péče), 13 % z celkové částky putuje do „*fondy dočasné pomoci*“, ze kterého je v případě ukončení adopce dítě dále podporováno na nezbytně nutnou dobu a 7 % je určeno na úhradu nákladu spojených s projektem adopce.¹⁰⁸

Nezisková organizace **Shanti** vznikla v roce 2011. Záměrem organizace je podporovat nejchudší děti ve vesnické komunitě Pancha Kochu. Jedním z neziskových projektů je projekt umožňující adopci dětí na dálku. Organizace soustřeďuje pomoc především na děti ze špatných sociálních podmínek (rozvedené rodiny, zdravotně handicapované rodiny). Děti rozvedených rodičů se často vdají či ožení znovu. Tyto děti zůstávají v těchto situacích s prarodiči. V případě, že dítě žije s nevlastním rodičem, je velmi často mezi novými sourozenci diskriminováno. V současné době je v Nepálu běžné, že otec odchází za lepší práci do zemí Perského zálivu a k rodině se většinou už zpátky nevrátí. Děti z těchto postihnutých rodin do školy chodí, ale jsou ve většině případů bez základních školních pomůcek. Sponzorská částka adoptivního rodiče pokrývá školní pomůcky, školní uniformy a poplatky za zkoušky, které jsou třikrát ročně. Při zapojení se do projektu rodič jednou za rok obdrží

¹⁰⁶ SURYA. Podpořte nás. [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.surya.cz/podporte-nas/>.

¹⁰⁷ BWINDI ORPHANS. O adopci. [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: http://bwindiorphans.org/?page_id=246/.

¹⁰⁸ NAMASTÉ NEPÁL. Úsměv z Nepálu. [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.namastenepal.cz/cz/projekty/usmev-z-nepalu/podrobne-o-projektu/>.

dopis s certifikátem o adopci, dopisy dítěte, fotografie a jeho školní výsledky. Dítě se adoptuje na jeden školní rok, ideálně je doporučováno do ukončení jeho školní docházky.¹⁰⁹

Organizace	Země	Typ adopce na dálku	Roční dar
ADRA	Bangladéš	vesnická škola	6.000,-
		internátní škola	7.200,-
		internátní škola PLUS	8.400,-
Humanitas Afrika	Ghana	základní škola	5.000,-
		střední škola	10.000,-
	Keňa	dítě	6.900,-
	Benin	dítě	5.800,-
Hnutí Maitri	Rwanda	dítě	6.000,-
	Kongo	dítě	6.000,-
Nadace mezinárodní potřeby	Bangladéš	dítě	8.400,-
	Filipíny	dítě	8.400,-
	Indie	dítě	7.440,-
	Nepál	dítě	8.400,-
	Srí Lanka	dítě	8.400,-
	Uganda	základní škola střední škola	8.400,- 12.600,-
Nadační fond INKA	Peru	střední škola	7.000,-
		přípravné kursy	7 – 12.000,-
		stipendia na VŠ	8 – 16.000,-
Občanské sdružení Pro-contact	Guinea	dítě	6.300,-
Občanské sdružení Surya	Himaláje	dítě	8.900,-
Bwindi Orphans	Uganda	základní škola	5.800,-
		střední škola	9.800,-
Namasté Nepál	Nepál	dítě	6.000,-
Shanti	Neplál	dítě	2.000,-

Tabulka č. 4: Nevládní neziskové organizace, které realizují sponzorování dětí z rozvojových zemí¹¹⁰

¹⁰⁹ SHANTI NEPÁL. Adopce na dálku [online]. © 2015 [cit. 2015-2-22]. Dostupné z: http://www.shantinepal.org/?page_id=711&lang=cs.

¹¹⁰ Zdroj: vlastní, podle webových stránek organizací.

Nevládní neziskové organizace provozující adopci na dálku tvoří především samostatné mezinárodní instituce. Humanitární pomoc těchto organizací v případě adopce na dálku má v mnoho rozvojových zemí zastoupení.

Shrnutí

Organizací zabývajících se sponzorováním dětí v ČR existuje celá řada. U nás se jím věnuje především Charita, Humanistické hnutí a další výše vyjmenované organizace. Je pravděpodobné, že existují i další organizace, které zprostředkovávají sponzorování dětí. Byly vybrány jen některé pro srovnání.

U jednotlivých organizací, které zprostředkovávají adopci na dálku, je uvedeno kde daná organizace uskutečňuje adopce. Popřípadě je popsáno, jaké jsou podmínky výběru dítěte do projektu, jak probíhá kontakt s dítětem a samotné nakládání a rozdělení finančních prostředků určené dítěti na vzdělávání. Cílem bylo přiblížit jednotlivé organizace, včetně objasnění projektu, které uskutečňují.

5 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

V teoretické části byla věnována pozornost hlavním pojmům a úskalím, které problematiku chudoby a vzdělávání přibližují. V neposlední řadě byl kladen důraz na projekty adopce na dálku, které se jeví jako jedno z východisek, jak se z chudoby vymanit.

Těžištěm výzkumu je kvalitativní i kvantitativní výzkum. Kvalitativní výzkum byl vybrán pro lepší pochopení problematiky a daného zájmu, který vede konkrétní „*adoptivní rodiče*“ k zapojení se do, a případně si doplnit chybějící informace. Kvantitativní výzkum byl zvolen z důvodu bližší a hlubší analýzy problematiky a také aby směřoval k zjištění názorů veřejnosti na projekty adopce na dálku.

5.1 Cíle výzkumného šetření

Výzkumné šetření práce je rozděleno na dvě samostatné části, pro které byly definovány hlavní a dílčí cíle.

Cílem první části kvalitativního výzkumného šetření bylo **analyzovat důvody zapojení konkrétních jednotlivců do projektů, a zda projekt adopce na dálku splňuje jejich očekávání**. K naplnění cíle byly stanoveny tyto dílčí cíle: zjistit motivaci sponzorů pro zapojení se do projektů, zkoumat vztah mezi sponzorem a sponzorovaným dítětem a poukázat na výhody a nevýhody projektů adopce na dálku.

Cílem druhé části kvantitativního výzkumného šetření bylo **zjistit názor a zájem široké veřejnosti o projekty adopce na dálku**. Stanovený cíl má vymezeny následující dílčí cíle: interpretovat všeobecný vztah veřejnosti k dobročinným účelům a také konkrétně k projektům adopce na dálku a zkoumat aktivní zapojení veřejnosti do projektů adopce na dálku.

5.2 Metodologie a organizace výzkumu

V rámci výzkumného šetření a vzhledem k vymezeným cílům byly zvoleny dvě explorativní metody sběru dat. Pro výzkumné šetření byl zvolen smíšený design. Kvalitativní výzkum byl realizován pomocí **rozhovoru** s konkrétními „*adoptivními rodiči*“ a kvantitativní výzkum byl uskutečněn na základě **dotazníkového šetření** u široké veřejnosti.

Kvalitativní a kvantitativní výzkum se vzájemně doplňují. Výstup z jednoho typu výzkumu je převzat druhou metodou a tato znalost, tak může být prohloubena. Je třeba při výzkumném šetření dodržet slučitelnost obou typů výzkumu, aby bylo možné oba výzkumy použít v jedné studii.¹¹¹

a) ROZHOVOR – KVALITATIVNÍ VÝZKUM

Pro kvalitativní výzkum byl zvolen strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami. Strukturovaný rozhovor má pevně dané schéma. Pořadí znění otázek je pro všechny stejné. Tento typ rozhovoru můžeme chápat jako „*vylepšenou formu dotazníku*“, kdy lze díky osobnímu kontaktu dosáhnout validních odpovědi. Často odpovídá metodologickým požadavkům kvantitativního přístupu, a díky tomu umožňuje podstatně více v oblasti kvantifikace kvalitativních dat. Snáze se kombinuje s kvantitativními metodami.¹¹²

Forma a podoba rozhovoru

Strukturovaný rozhovor tvořil 17 otázek a byl určen pro náhodně vybrané „*adoptivní rodiče*“, kteří si dítě na dálku adoptovali. Úvodní otázka se vztahovala k identifikačním údajům (pohlaví, věk a vzdělání). První otázka je orientovaná na motivaci respondenta k zapojení se do projektu. Další dvě otázky jsou směřovány na organizaci zprostředkující adopci na dálku. Otázky č. 4 až č. 7 jsou zaměřeny na získání informací o adoptovaném dítěti na dálku. Informace o komunikaci a vztahu přinášejí odpovědi na otázky č. 8 až č. 12. Poslední čtyři otázky směřují k získání údajů o spokojenosti s projektem adopce na dálku. Otázky v rozhovoru mají odkrýt důvody pro zapojení jednotlivců do projektů, a zda splňuje jejich očekávání.

¹¹¹ DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: Příručka pro uživatele*. Dotisk 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002, s. 290. ISBN 80-246-0139-7.

¹¹² MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006, s. 162. ISBN 80-247-1362-4.

Výzkumné otázky

Před sběrem dat prostřednictvím otázek rozhovoru je důležité nejdříve definovat výzkumné otázky. Ty napomáhají zaostřit výzkum tak, aby poskytl výsledky v souladu se stanovenými cíli, a ukazují cestu, jak výzkumné šetření vést.¹¹³

Pro kvalitativní výzkum, který byl uskutečněn formou rozhovorů, byly formulovány následující výzkumné otázky:

VO 1: „*Jaké důvody vedly sponzory k zapojení se do projektu adopce na dálku?*“

VO 2: „*Jaké jsou zkušenosti sponzorů s organizacemi zprostředkujícími adopci na dálku?*“

VO 3: „*Jak se projevuje vztah mezi sponzorem a dítětem adoptovaným na dálku?*“

VO 4: „*Jsou sponzoři spokojeni se zapojením se do projektu adopce na dálku?*“

Na základě výše stanovených výzkumných otázek byly vytvořeny otázky pro rozhovor se sponzory, který byl následně doplněn o další, pro tuto práci důležité, dotazy.

Výběr respondentů pro rozhovor

Skupina respondentů pro kvalitativní výzkum byla tvořena aktivními sponzory, kteří jsou zapojeni do některého z projektů adopce na dálku. Jedná se o pět osob, ochotných se na rozhovoru podílet. Tyto osoby byly kontaktovány prostřednictvím specializovaných portálů, skupin na sociálních sítích a organizací zprostředkujících adopce na dálku. Ze všech oslovených organizací (Charita Česká republika, Wontara, Humanitas Afrika a Nadační fond INKA) reagovala a kontakty po konzultaci s klienty poskytla pouze Charita Česká republika.

U třech z pěti respondentů byl rozhovor uskutečněn osobně. Tyto dotazované jsem požádala o souhlas k nahrávání rozhovoru na diktafon. Po uskutečnění rozhovoru byl zvukový záznam doslovně přepsán. Z důvodů pracovní vytíženosti a vzdálenosti bydliště dvou zbylých respondentů nebylo možné rozhovor uskutečnit osobně. S těmito respondenty byl rozhovor uskutečněn telefonicky s písemným doplněním ve formě e-mailu. Úplné znění všech rozhovorů se nachází v příloze č. 3.

¹¹³ ŠVARŤÍČEK, Roman a kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007, s. 69. ISBN 978-80-7367-313-0.

Harmonogram sběru dat kvalitativního výzkumu

Přípravná fáze probíhala od října 2014 do března 2015 a zahrnovala aktivní získávání kontaktů na vhodné účastníky rozhovorů (říjen 2014 - leden 2015), sestavení otázek rozhovoru (únor 2015) a následné domlouvání schůzek pro realizaci rozhovorů (únor 2015 -březen 2015).

Vlastní rozhovory probíhaly ve druhé polovině března téhož roku. Následně byl proveden doslovný přepis a analýza.

b) DOTAZNÍK – KVANTITATIVNÍ VÝZKUM

Pro kvantitativní výzkum byla zvolena metoda dotazníkového šetření. Dotazník byl určen široké veřejnosti. Úkolem dotazníku je hlavně získat hromadné množství údajů od velkého počtu respondentů. Dotazníkem získáváme velké množství informací při malé investici času. Každý dotazník musí mít jasně stanovený cíl a musí mít promyšlenou strukturu. Dotazník se ve většině případů skládá ze vstupní části, vlastních otázek a na konci dotazníku je obsaženo poděkování respondentovi za spolupráci. Vstupní část zahrnuje identifikační údaje autora dotazníku, cíl dotazníku a pokyny, jak dotazník vyplnit. Poté následují vlastní otázky. Abychom respondenta neodradili, pokládají se nejdřív otázky lehčí a přitažlivější. Uprostřed jsou otázky složitější a méně zajímavé. Na konci jsou zařazeny otázky mající důvěrnější charakter a v neposlední řadě faktografické otázky, které nebývají tak náročné jako jiné typy otázek.¹¹⁴

Forma a podoba dotazníku

Dotazník se skládá z 16 položek. Cílem dotazníkového šetření je u široké veřejnosti zjistit názory a zájem o projekty adopce na dálku. Pro získání těchto primárních dat byla zvolena forma elektronického dotazování. Dotazník se skládal ze čtyř okruhů otázek. První část (položka č. 1 a č. 2) zjišťuje vztah české veřejnosti k dobročinným účelům. První položka je rozřazující, pokud přispívají na jiné dobročinné účely, než je projekt adopce na dálku, přešli na druhou uzavřenou položku s možností vybrat si více odpovědí, popřípadě doplnit vlastní. Druhý okruh položek je zaměřen na názory veřejnosti na projekty adopce na dálku, jedná se o položky č. 3 až č. 9. Položka č. 5 je rozřazovací, na kterou navazuje otevřená položka č. 6 nebo č. 7, kdy respondent mohl odůvodnit smysl a důležitost projektů adopce na dálku. Třetí okruh (položka č. 10 až č. 13) zjišťuje zájem veřejnosti na aktivní zapojení

¹¹⁴ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2008, s. 122-123. ISBN 978-80-223-2391-8.

se do projektu. Podle odpovědi na položku č. 10 respondent přešel k položce č. 11 nebo č. 12 podle toho jestli jsou, byli, nejsou, ale chtěli by být nebo by nechtěli být sponzory dítěte z rozvojové země. Následuje uzavřená položka č. 13 zjišťující počet adoptovaných dětí. Poslední okruh tvoří faktografické položky (pohlaví, věk, vzdělání).

Možné výzkumné problémy

GAVORA uvádí tři typy výzkumných problémů: deskriptivní (popisné), relační (vztahové) a kauzální. Deskriptivní výzkumné problémy popisují výskyt určitého jevu nebo zjišťují a popisují situaci či stav daného jevu. U takového výzkumu se používá především jako výzkumná metoda dotazník, pozorování, škálování nebo interview. Relační výzkumné problémy zjišťují vztahy mezi zkoumanými jevy, a jak těsné tyto vztahy jsou, dále je možné dávat do vztahu i velké množství činitelů. Kauzální výzkumné problémy zjišťují příčinu, která má za následek určité důsledky. K zjištění kauzálních (příčinných) vztahů se používá experimentální metoda.¹¹⁵

Pro kvantitativní výzkum v rámci dotazníkového šetření byly stanoveny deskriptivní výzkumné problémy:

- „*Jaký je vztah veřejnosti k dobročinným účelům?*“
- „*Jak veřejnost vnímá projekty adopce na dálku?*“
- „*Jak se projevuje aktivní zapojení veřejnosti do projektů adopce na dálku?*“

Výběr respondentů pro dotazníkové šetření

Výběrový soubor byl sestaven technikou vhodného úsudku a tvoří jej 181 osob. Jednalo se o elektronické dotazování prostřednictvím zveřejněného dotazníku na internetovém serveru vyplnto.cz. Odkaz na dotazník byl posléze rozeslán prostřednictvím e-mailu a sociálních sítí.

Odpovědi šesti respondentů z výběrového souboru byly z důvodu neúplnosti a nedůvěryhodnosti vyřazeny. Následně tedy byly analyzovány odpovědi 175 respondentů. Dotazník je součástí přílohy č. 4.

¹¹⁵ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000, s. 26-27. ISBN 80-85931-79-6.

Harmonogram sběru dat kvantitativního výzkumu

Přípravná fáze započala v lednu 2015 a zahrnovala sestavení a následnou úpravu dotazníku k následnému rozeslání.

Vlastní dotazování, tedy sběr dat, probíhal v měsících únor a březen 2015. Sesbíraná data byla poté vyhodnocena.

5.3 Vyhodnocení výzkumného šetření

Výzkumné šetření je rozděleno na část A a část B. Část A zachycuje vyhodnocení rozhovorů jednotlivců, kteří mají adoptované dítěte na dálku. Část B zachycuje výsledky odpovědí respondentů dotazníkového šetření.

A) ROZHOVORY

Tabulka kategorizuje získané odpovědi rodičů, kteří si adoptovali dítě na dálku.

Kategorie	R1	R2	R3	R4	R5
Identifikace respondenta					
Pohlaví, věk vzdělání	Žena, 25, VŠ	Žena, 20, SŠ	Žena, 39, VŠ	Žena, 26, VŠ	Žena, 26, VŠ
Rok zapojení	2009	2011	2009	2014	2014
Organizace	ACHP	ACHP	Centrum Dialog	Pro-contact	Shanti
Příspěvek	4900Kč/rok	4800Kč/rok	7200Kč/rok	6300Kč/rok	2500Kč/rok
Motivace sponzorů					
Důvod	Zkušenost, pocit radosti	Pomoc dítěti	Pomoc dítěti, mateřská podpora	Pomoc dítěti	Zájem, význam, pomoc dítěti
Kritéria výběru (věk, sourozenci, země původu, cena, pohlaví)	6 let, 3 sourozenci, Indie, dívka	7 let, Indie, dívka	4,5let, 1 sourozenec, Keňa, dívka	14 let, 5 sourozenců Guiney, dívka	10 let-chlapec, 12let- dívka, 3 sourozenci, Nepál
Zprostředkovatelé adopce na dálku					
Spokojenost s organizací	Ano	Ano	Částečná	Ano	Ano
Informace o dítěti	ACHP	ACHP	Foto, nestálost koordinátorů	Pro-contact	Shanti
Konec projektu	Ztráta informací	Naděje na práci	Ztráta informací	Ztráta informací	Ztráta informací
Přehled financí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Vztah mezi sponzorem a sponzorovaným dítětem					
Četnost dopisů od dítěte	2x za rok	V intervalech 3 měsíců	Návštěvnost dobrovolníků v ČR	2x za rok	3x za rok
Četnost dopisů od sponzora	2x za rok	Intervaly 3 měsíců	Bez omezení	2x za rok	3x za rok
Téma dopisů dítěte	Škola, školní aktivity,	Obrázky	Škola, prázdniny	Obrázky, rodina, škola, záliby	Škola, dárky
Téma dopisů sponzora	Dárky, zvyky	Obrázky	Škola, podpora dítěte	Rodina, práce, záliby	-
Dárky	Puzzle, pexeso, omalovánka atd.	ACHP zakazuje	Hračky, oblečení	Tričko, pastelky, omalovánky atd.	Řeší s organizací
Reakce na dárky	Žádná	-	Má radost	Má radost	-
Návštěvy	Nejsou v plánu	Jsou v plánu	Bez setkání	Jsou v plánu	Zatím ne
Spokojenost a nespokojenost sponzorů					
Očekávání	Částečné	Spokojenost	Spokojenost	Spokojenost	Spokojenost
Výhody projektu	Začlenění do společnosti, práce, teplé jídlo, finanční úleva pro rodinu	Pomoc druhým, poznání nových kultur	Vzdělání, finanční úleva pro rodinu, zisk pro agenturu	Přehled financí, komunikace, nezáleží na velikosti organizace	Rozšíření obzorů dítěte, finanční úleva pro rodinu, přehled financí
Nevýhody projektu	Anonymita sponzora, nejistota	Přilnutí k dítěti	-	Nejsou	Komunikace, setkání, ztráta kontaktu
Pokračování	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano

Tabulka č. 5 Rozhovor se sponzory¹¹⁶

¹¹⁶ Zdroj: vlastní, individuální rozhovory se sponzory adopce na dálku.

Motivace sponzorů

Motivace sponzorů je dána především zájmem člověka o problém chudoby a znalostí projektů, které mohou pomoci konkrétním jedincům se z chudoby osvobodit. Rozhodnutí o zapojení se do projektů adopce na dálku je v síle motivace a přesvědčení o správnosti projektu. Pokusím se odpovědět na VO č. 1 „*Jaké důvody vedly sponzory k zapojení se do projektu adopce na dálku?*“

Důvodů pro zapojení se do projektu může být hodně. Hlavním uváděným důvodem zapojení respondentů do projektu je **potřeba pomoci dítěti**. U většiny sponzorů se objevili i další různorodé motivy. Důvodem u jednoho respondenta byla potřeba vnitřního uspokojení, které vycházelo ze zkušenosti, kdy už příbuzný měl adoptované dítě na dálku. Motivace k sponzorství přišla s postupem času, jak o tom tvrdí výrok respondenta R1: „*Ze začátku mi to přišlo směšné, jen tak vybrat si dítě z katalogu, ale nakonec mě to začalo bavit...*“. Sponzor R5, který si adoptoval dvě děti na dálku z Nepálu, vycházel z vlastní iniciativy: „*Vždy jsem se o projekty tohoto typu zajímala a osobně je vnímám jako podstatné a smysluplné.*“

K rozhovorům byli osloveni i muži, ale bez odezvi. Jedním z důvodů, které vedou některé ženy k projektům adopce na dálku je nejen potřeba pomáhat, ale potřeba poskytnout mateřskou lásku, jak tvrdí sponzor R3: „*Bylo čokoládově hnědé, sladce kouzelné a bezbranné. V Africe se prý až 80 % dětí nedožije jednoho roku. Tohle přeci každou mámu chytí za srdce...*“.

Důležitým motivem při výběru dítěte u konkrétních sponzorů hrál **věk dítěte, země a výše finanční podpory**. Dalším shodným faktorem při výběru dítěte bylo pohlaví, kdy všichni sponzoři mají adoptované na dálku dívky. Respondent R5 kromě dívky poskytuje sponzorství také chlapci. Téměř všichni sponzoři se shodli, že si vybírali **dítě mladšího věku**, které mělo začít navštěvovat školu, a také chtěli být s dítětem v kontaktu už od počátku projektu. Jen u sponzorů R4 a R5 věk dítěte nehrál hlavní roli. Respondenti R1 a R2 si vybrali dítě z Indie. Indie patří k nejlevnějším zemím, co se týče projektů adopce na dálku, jak je uvedeno výše v tabulce č. 2, tak to vyplývá i z tvrzení sponzora R1: „*Důležitá také byla země původu, protože podle ní se odvíjela cena adopce. Indie byla nejlevnější.*“ „*Adoptivní rodič*“ R3 uvádí, že důležitým parametrem při výběru dítěte byla země, ze které dítě pochází z důvodu komunikace v anglickém jazyce. Stejně jako sponzor R3 tak i R4 kladl důraz na zemi původu, kdy uvádí, že k Africe má osobní vztah.

Z výše uvedených informací je patrné, že hlavním důvodem sponzora adoptovat si dítě na dálku byla potřeba pomoci dítěti z rozvojové země. Hlavním motivem při výběru dítěte

u většiny respondentů byl především věk, země, od které se odvíjí cena nebo možnost dorozumět se s dítětem v mezinárodním jazyce, pokud organizace nezprostředkovává český překlad.

Zprostředkovatelé adopce na dálku

Organizace, které zprostředkovávají sponzorování dětí, vstupují do kontaktu s každým budoucím sponzorem, který se rozhodne adoptovat si dítě na dálku. Každá organizace by měla být vůči sponzorům solidní. Prvním krokem je, aby si sponzor získal důvěru a byl přesvědčen, že se pro organizaci rozhodl správně. Cílem je zjistit odpověď na VO č. 2: *„Jaké jsou zkušenosti sponzorů s organizacemi zprostředkující adopci na dálku?“*

Všichni respondenti jsou s organizací, kterou si vybrali spokojeni. Jeden respondent byl na pochybách, jak uvádí: *„Mnohokrát jsem o tom pochybovala, dokonce jsem po své návštěvě Keni začala pochybovat o správnosti tohoto počínání (adopce na dálku), nicméně přestože jsou věci, které mi na agentuře ‚nevoní‘, neobjevila jsem jinou, lepší.“* (R3). Respondenti si vybírali organizace především podle důvěryhodnosti, recenzí nebo podle zkušenosti a doporučení svých známých, jak tvrdí výroky: *„K adopci na dálku jsem si vybrala organizaci, za kterou jako spoluzakladatelka stojím má kamarádka.“* (R5) *„V roce 2006 nám taťka navrhl, že bychom si mohli adoptovat dítě v Africe nebo v Asii... Pak v roce 2009 jsem se rozhodla, že si s přítelem také adoptujeme nějakou holčičku z Indie.“* (R2)

Dva respondenti se rozhodli pro organizaci ACHP, jeden pro organizaci Humanistického hnutí - Centrum Dialog a dva respondenti jsou zapojeni do projektů jiných nevládních neziskových organizací (Pro-contact, Shanti).

Informace týkající se života adoptovaného dítěte na dálku jsou všem sponzorům poskytována od konkrétních organizací. Sponzor R4 upozornil na skutečnost, že v případě dítěte adoptovaného v Keni se změnil koordinátor projektu během doby, co je sponzorováno třikrát a mnoho informací si dokresluje z fotografií. Sponzoři se shodli, že mají přehled o rodině dítěte, kolik má sourozenců a co dělají jejich biologičtí rodiče.

Sponzoři se ve většině shodli, že jim **organizace neumí říct, co se stane s dítětem potom, až dostuduje.** *„Adoptivní rodič“* R1 věří, že charita bude i po ukončení vzdělání dítěti pomáhat při hledání práce.

Všichni *„adoptivní rodiče“* dětí mají přehled, jak je s finančními prostředky zacházeno, a vědí, co je z těchto peněz hrazeno. V případě ACHP jde 7 % ze sponzorství do rezervního fondu, v případě Pro-contact je vytvořen Rizikový fond, který slouží k úhradě

lékařského ošetření sponzorovaných dětí, Centrum Dialog si přibližně ¼ z poskytnuté částky nechává za zprostředkování všech služeb.

Podle získaných informací mají sponzoři s konkrétními organizacemi vcelku dobrou zkušenost. Menší nedostatky byly zaznamenány v případě organizace Centrum Dialog, kde bylo upozorněno na změnu koordinátorů a také sponzor je u této organizace vyrozuměn, že organizaci zůstává menší finanční příspěvek za zprostředkování služeb. Všichni respondenti mají přehled o životním příběhu dítěte a také jsou seznámeni, jak se s jejími finančními prostředky zachází.

Vztah mezi sponzorem a sponzorovaným dítětem

Vztah mezi sponzorem a sponzorovaným dítětem je zapotřebí neustále rozvíjet, aby sponzor měl neustále chuť dítě podporovat a naplňoval ho pocit, že dělá správnou věc. „*Jak se projevuje vztah mezi sponzorem a dítětem adoptovaným na dálku?*“ Na VO č. 3 se pokusím odpovědět v následujícím textu.

Dva respondenti si píší s dítětem **dvakrát za rok**, sponzor R5 je s dítětem v pravidelném kontaktu třikrát za rok. Respondent R1 se s dítětem snaží udržovat pravidelný kontakt, komunikaci za poslední dobu považuje za problémovější: „*Vždy mi psala na Velikonoce a na Vánoce, poslední dobou, ale píše jen na Vánoce. Což mě dost mrzí*“. „*Adoptivní rodič*“ R2 si s dítětem píše pravidelně přibližně každé tři měsíce. Respondent R3 se zmiňuje, že není omezen v rozesílání dopisů. Sponzor nezná přesnou adresu, proto jsou dopisy zaslány tamnímu koordinátorovi, který poštu nemusí přijmout a pak je nucen uhradit celní poplatek. Dítě svému sponzorovi posílá korespondenci prostřednictvím českých dobrovolníků, kteří jí od dítěte do ČR přivezou.

Respondenti se shodli, že nejvíce jim **dítě píše o škole a všem co se školy týká** (školní aktivity, prázdniny). Často děti ke svým dopisům přikládají obrázky a vysvědčení. Témata dopisů od sponzorů jsou různorodá, nejčastěji reagují na dopisy dětí. Snaží se psát o škole a v tomto směru se ho snaží i povzbudit. Respondent R4 se ve svých dopisech zaměřuje především na svůj život (práci, rodinu), sponzor R1 píše nejčastěji o zvycích, které jsou typické pro ČR a sponzor R2 přikládá k dopisům i obrázky. Respondent R1 se jako jediný zmínil, že v dopisech pokládá dítěti jednoduché **otázky, na které většinou nebylo odpovězeno**. Domnívá se, že dopisy sepisují spolu s učitelem: „*Dopisy jsou dost podobné, nejspíš jim s nimi pomáhají učitelé*.“

Respondenta R2 nezasílá dítěti dárky ani balíčky, vyjádřil se: „*Ne, organizace výslovně zakazuje posílat hmotné dary dítěti*.“ Další tři respondenti posílají dárky v podobě

balíčků svým adoptovaným dětem. Balíček nejčastěji obsahuje **oblečení, školní potřeby, omalovánky a hračky**. Sponzor R3 uvedl, že dárky posílá společně s dopisem. Sponzoři jsou ujištěni o radosti dětí z dárek prostřednictvím fotografií nebo ze samotných dopisů. Respondent R1 však uvedl: „*Reakce nikdy žádná nebyla, jen jednou jsme dostali fotku Shirishky (adoptované dítě mých rodičů) s pexesem, které jsme jí poslali.*“. Jediný sponzor R5 nemá ještě zkušenost s posíláním dárku a toto téma v současnosti řeší s organizací (Shanti).

Respondenti R2 a R4 by se jednou rádi se svým adoptovaným dítětem na dálku setkali, zatím nemají dostatek finančních prostředků. „*Adoptivní rodič*“ R1 by rád navštívil zemi, ale bez kontaktu s dítětem: „*Myslím, že by to ani nebyl dobrý nápad.*“ Respondent R3, na rozdíl od ostatních respondentů, zemi ze které má dítě adoptované navštívil, ale s dítětem nebyla možnost se sejít z důvodů velké vzdálenosti mezi destinacemi. Všichni respondenti se shodli, že **pro adoptované dítě není dobré z hlediska rozlišných kultur, aby je navštívily v ČR**.

Všichni „*adoptivní rodiče*“ mají se svým adoptovaným dítětem na dálku dobrý vztah a mají zájem dále rozvíjet vzájemné vazby. Nejčastěji je uváděno, jak je napsáno v kapitole 3, že dítě má povinnost psát svému adoptivnímu rodiči dvakrát za rok. U většiny to neplatí. Centrum Dialog doručuje dopisy „*adoptivním rodičům*“ podle termínu příjezdů dobrovolníku do ČR a samotní sponzoři nemají vždy jistotu, že jejich dopis dítěti dojde. Témata dopisů jsou ve mnohých případech podobné, i samotná komunikace je bez problému. Jeden sponzor uvedl, že nemá od dítěte vždy zpětnou vazbu. Sponzoři také většinou zasílají obdobné dárky, jen jeden respondent se zmínil, že ACHP zakazuje posílat dárky a jeden z respondentů momentálně řeší téma dárek se svou organizací. Někteří z respondentů by rádi v budoucnu dítě navštívili, jiní zase danou oblast navštívili, ale bez kontaktu s dítětem. Všichni respondenti jsou si vědomi, že mezi nimi a jejich adoptovaným dítětem na dálku jsou velké sociokulturní odlišnosti.

Spokojenost a nespokojenost sponzorů

Spokojenost a nespokojenost sponzorů s projektem, do něhož jsou zapojeni, může vycházet z vnitřního uspokojení. Následně se pokusím odpovědět na VO č. 4: „*Jsou sponzoři spokojeni se zapojením se do projektu adopce na dálku?*“

Všichni respondenti jsou s projektem **spokojeni** a naplňuje jejich očekávání. Respondent R1 je s organizací částečně spokojen, zmiňuje se, že korespondence s dítětem je minimální a také málo osobní.

Sponzoři často uváděli jako jednu z výhod projektů **finanční úlevu a lepší kvalitu života rodinám**, kde je dítě zapojeno do projektu. Výhodu pro sponzorované dítě také spatřují: v možnosti začlenit se do společnosti, v naději najít si práci, má alespoň jedno teplé jídlo denně, má širší rozhledy. Díky sponzoringu má „*adoptivní rodič*“ možnost poznat novou kulturu. Respondent R4 uvádí jako výhodu, že nezáleží na velikosti organizace, **i malá organizace dokáže pomoci**, na tuto skutečnost navazuje i výrok respondenta R5: „*Pozitivně taktéž vnímám transparentnost investované částky, minimálně v námi vybrané organizaci.*“ Sponzor R3 vidí výhodu ve zvyšování zisku u dané organizace zprostředkující adopci na dálku.

Nevýhodu spatřuje sponzor R4, že si k dítěti může vytvořit **silnou osobní vazbu**: „*Na dítě si zvyknete a strašně k němu přilnete a je těžké si někdy představit, že ho máte tak daleko od sebe.*“ Respondent R1 uvedl jako nevýhody: anonymitu sponzora, nejistotu, zda dítě obdrží peníze v plné výši a zda obdrží dárky od sponzora. Sponzor R5 zmiňuje jen omezení, které organizaci doprovází v rámci vztahu sponzora s dítětem (občas obtížná komunikace, omezené možnosti setkat se s dítětem). Všichni respondenti se také shodli, že po skončení projektu jim budou **chybět informace o životě dítěte v dospělosti**.

I když jsou si sponzoři vědomi o nedostacích, které organizace prokazují, tak i přesto jsou spokojeni s průběhem projektu. Někteří mají obavy, že si k dítěti vytvoří moc silné pouto a někteří zase postrádají osobnější vztah s dítětem. I přes některé nevýhody, na které respondenti poukázali, mají všichni tendenci v projektu nadále pokračovat.

B) DOTAZNÍKY

Bylo rozhodnuto, že dotazování bude probíhat prostřednictvím moderní elektronické formy a to prostřednictvím e-mailu a webové stránky vyplnto.cz, která poskytuje službu pro realizaci internetových průzkumů. Během dotazníkového šetření byly získány odpovědi na otázky v dotazníku od 175 respondentů.

Zkoumány byly také případné rozdílnosti v odpovědích respondentů dle položených demografických otázek. Vyhodnocené demografické otázky zahrnují údaje o pohlaví respondentů, jejich věku a vzdělání.

Dotazováno bylo celkem 58,86 % žen a 41,14 % mužů. Dominantní skupinu respondentů, 63,43 %, tvořili osoby ve věku 21 – 40 let. Hojně zastoupena, 22,29 %, byla také skupina ve věku 41 – 55 let. Více než tři čtvrtiny dotázaných (78,86 %) měli minimálně středoškolské vzdělání s maturitou.

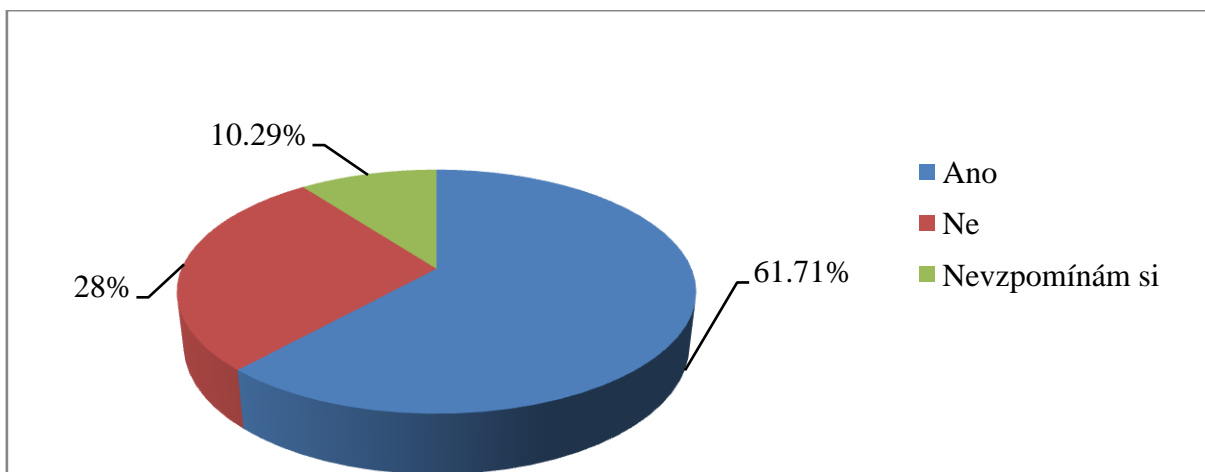
a) VZTAH VEŘEJNOSTI K DOBROČINNÝM ÚČELŮM

První dvě otázky dotazníku byly zaměřeny na zjišťování osobního vztahu respondentů k pomoci potřebným, kromě činností týkajících se adopce na dálku. V následujícím textu se pokusím odpovědět na výzkumný problém: „*Jaký je vztah veřejnosti k dobročinným účelům?*“

Přispívání na dobročinné účely

Z nashromážděných dat vyplývá, že na dobročinné účely přispělo za poslední dva roky 61,71 % dotázaných. V posledních dvou letech naopak nepřispělo 28 % a zbylých 10,29 % dotazovaných osob si nedokázalo vzpomenout.

U této otázky byla zjištěna rozdílnost v součtu odpovědí u skupiny respondentů ve věku do 40 let, kde přispělo během daného období 42,86 % dotazovaných a skupinou nad 40 let, kterých přispělo 75 %.

Graf č. 1: Přispívání na dobročinné účely, kromě projektů adopce na dálku, za poslední dva roky

Za poslední dva roky přispěly na dobročinné účely takřka dvě třetiny obyvatel, a proto lze konstatovat, že dobročinnost v České republice nevytizela i přes neustálý růst cen zboží. Lidé jsou i nadále velmi často ochotni předat i malou část svých prostředků lidem, kteří jsou v tíživé životní situaci. Nižší procento přispěvatelů u skupiny pod 40 let může být dáno nižšími příjmy popřípadě podezřívavosti, kam vybraný výtěžek směřuje.

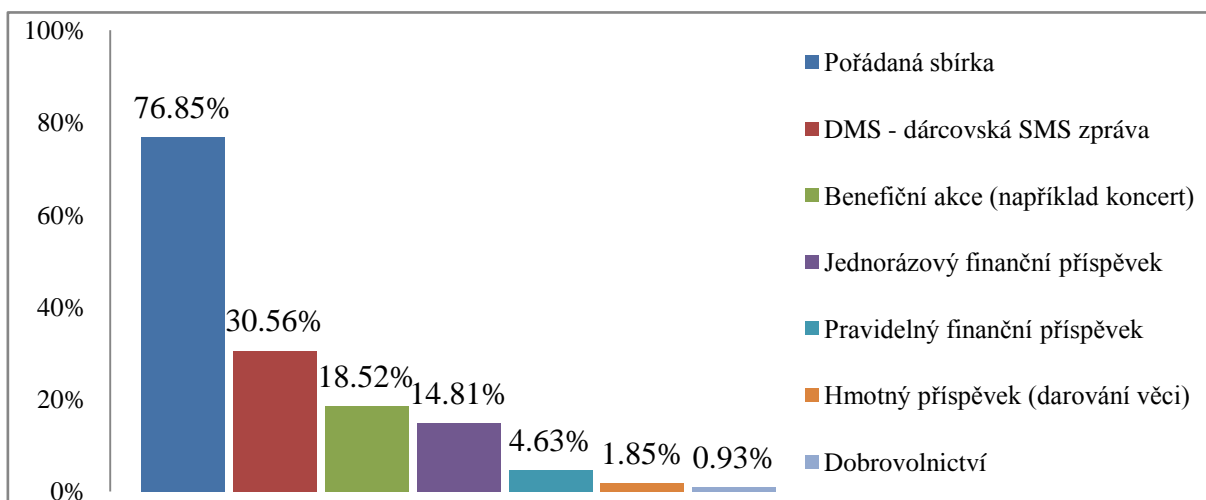
Nejvyužívanější způsoby a formy přispívání

Otázka, jejíž následné odpovědi pomohly nastínit nejvyužívanější způsoby a formy příspěvků, byla pokládána pouze osobám, které za poslední dva roky na nějaký dobročinný účel přispěly. Tito respondenti mohli zvolit více odpovědí a navíc vepsat i jinou, neuvedenou v nabídce.

Takřka 77 % dotazovaných přispělo za poslední dva roky alespoň na jednu z pořádaných sbírek (například Liga proti rakovině, Tříkrálová sbírka). Další častou formou příspěvku je odesílání DMS zpráv, neboli dárcovských SMS zpráv (jedná se o službu dárcovského charakteru, která umožňuje přispívat neziskovým organizacím, pouhým zasláním textové zprávy z mobilního telefonu). Tuto možnost přispívání využilo v uplynulých dvou letech 30,56 % dotázaných. Respondenti také ve zmiňovaném časovém horizontu přispívali prostřednictvím benefičních akcí (18,52 %) anebo jednorázovým finančním příspěvkem (18,81 %), například na pomoc osobám postiženým živelnou pohromou.

I zde byl zjištěn rozdíl mezi odpověďmi skupiny dotazovaných ve věku do 40 let, a nad 40 let. Přispěvatelé ve věku do 40 let využívají o více než 13 % možnost zaslání peněžního daru prostřednictvím mobilního telefonu a služby DMS oproti skupině ve věku

nad 40 let, která zase naopak oproti první skupině využívá častěji možnost zaslání jednorázového příspěvku hotově nebo bankovním převodem (o zhruba 10 %).

Graf č. 2: Způsoby a formy přispívání

Sbírky, nejčastěji využívaná forma přispívání, jsou ve značné míře uskutečňovány přímým oslovováním jednotlivců, popřípadě skupin (například rodiny, firemní kolektivy). Za všechny příklady jmenujme národní Tříkrálovou sbírku, kde peněžní dary od obyvatel vybírají koledníci. Dominantní postavení sbírek mezi jinými způsoby a formami přispívání je tedy zřejmě způsobeno využitím všech výhod osobní komunikace, včetně neverbální a citové složky.

b) VNÍMÁNÍ PROJEKTŮ ADOPCE NA DÁLKU

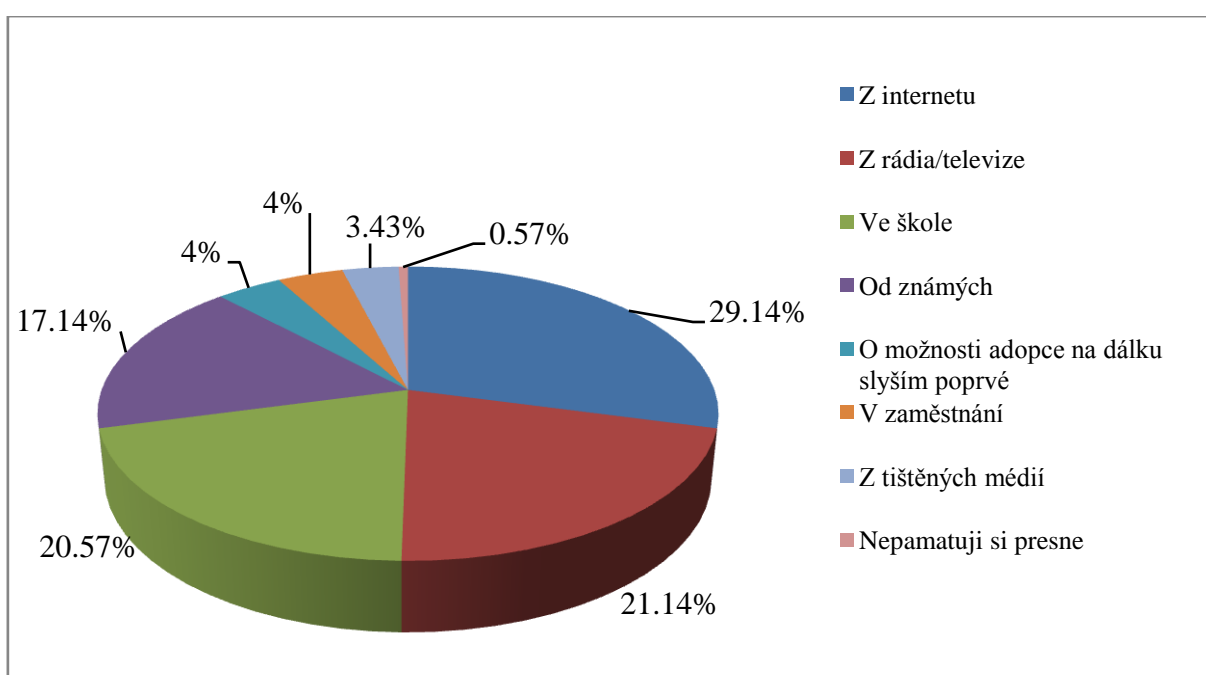
Dle vnímání projektů adopce na dálku veřejnosti je zjišťováno, kde se prvně setkali s informacemi o projektu. Dále je zjišťováno, která země potřebuje podle názoru veřejnosti nejvíce pomoc, zda vnímá veřejnost tyto projekty vůbec za smysluplné a jak vysokou částku odhadují, že činí příspěvek na sponzorování jednoho dítěte z rozvojové země. V poslední řadě výzkumné šetření zachycuje názory na motivaci agentur zprostředkující projekty adopce na dálku.

Následně se pokusím odpovědět na výzkumný problém: „*Jak veřejnost vnímá projekty adopce na dálku?*“

Prvotní zdroj informací o projektech adopce na dálku

Cílem položení další otázky byla snaha popsat, z jakých zdrojů jsou poskytovány nejčastěji prvotní informace o projektech adopce na dálku.

Ze zjištěných dat vyplývá, že nejčastějšími zdroji prvních informací o možnosti adopce dítěte na dálku jsou média, konkrétně z 29,14 % internet a z 21,14 % rádio či televize. Zbylí respondenti získali první informace ve škole – 20,57 % (převážně ženy) a od známých a rodiny – 17,14 %. Pouze 4 % respondentů o možnosti adoptování dítěte na dálku slyšelo poprvé.

Graf č. 3: Prvotní informovanost o projektech adopce na dálku

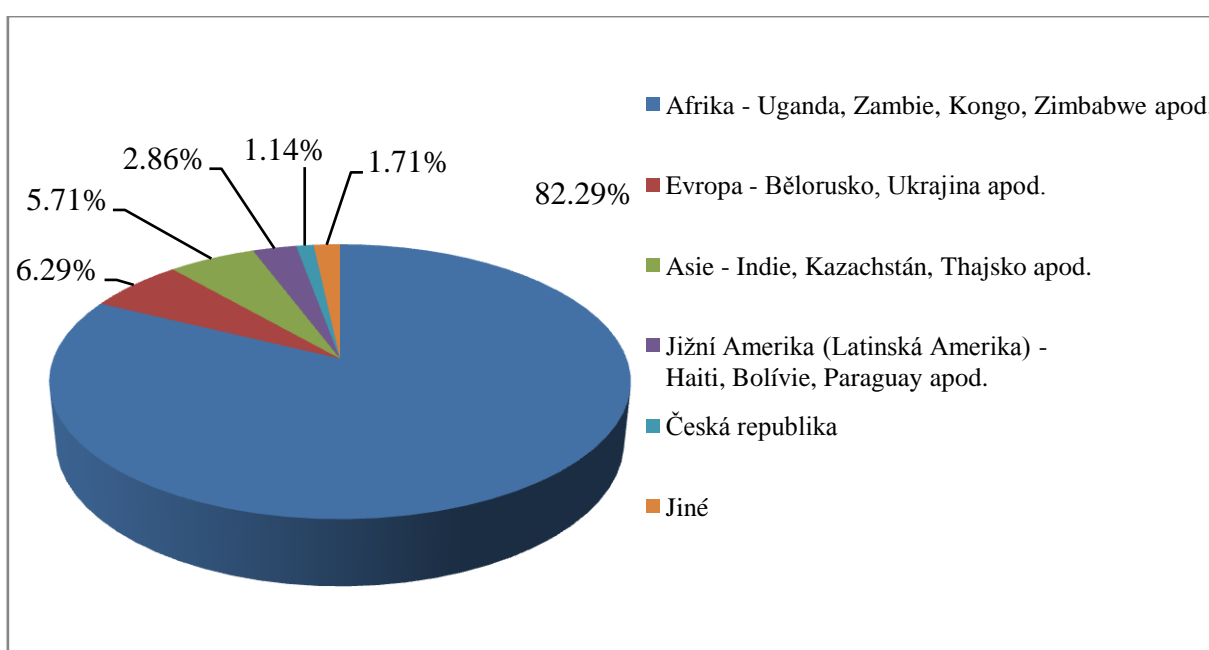
Internet, rádia a televize jsou stále nejmodernějšími a nejvyužívanějšími médii pro přenos informací. Zatímco rádio působí pouze na jeden z našich smyslů, tedy sluch, internet a televize může působit jak na sluch, tak také na zrak, čímž působí na mysl člověka daleko více a intenzivněji. Tato média využívají právě agentury organizující projekty adopce na dálku. Je proto logické, že tyto zprostředkovatelé mohou být tím prvním zdrojem informací o zmiňovaných projektech a jejich možnostech.

Nejen zmiňovaná média, ale také lidé z různých sociálních skupin, se kterými jsme v častém kontaktu, mohou být prvotním zdrojem informací. Především ti, na které jakékoli informace o adopci na dálku nejvíce zapůsobili a mají potřebu šířit je mezi ostatní.

Názor na směřování pomoci přispěvatelů

Další otázka zjišťovala názor na to, jaká oblast světa potřebuje nejvíce dárců neboli adoptivních rodičů na dálku.

Nejčastější odpovědí byl kontinent Afrika, tuto možnost vybralo více než 80 % dotazovaných (převážně dotazovaní ve věku do 40 let). Jednalo se o otázku polo-uzavřenou a to znamená, že pokud si dotazovaný z nabízených možností nevybral, mohl uvést vlastní odpověď. Překvapující byla odpověď dvou respondentů, kteří označili za nejvíce potřebnou oblast světa Českou republiku.

Graf. č. 4: Části světa potřebující nejvíce přispěvatelů

Pohled respondentů na Afriku jako na kontinent, který potřebuje nejvíce pomoci, odpovídá velmi často veřejně diskutovanému faktu, že je Afrika (především subsaharská část) nejchudším regionem světa.

Názory na smysluplnost adopcí na dálku

Kladný nebo záporný postoj k smysluplnosti projektů adopce na dálku byl zjišťován prostřednictvím následující části dotazníku. V rámci doplňujících otázek měli respondenti také možnost uvést důvod, proč považují tuto formu adopce za smysluplnou nebo nikoliv.

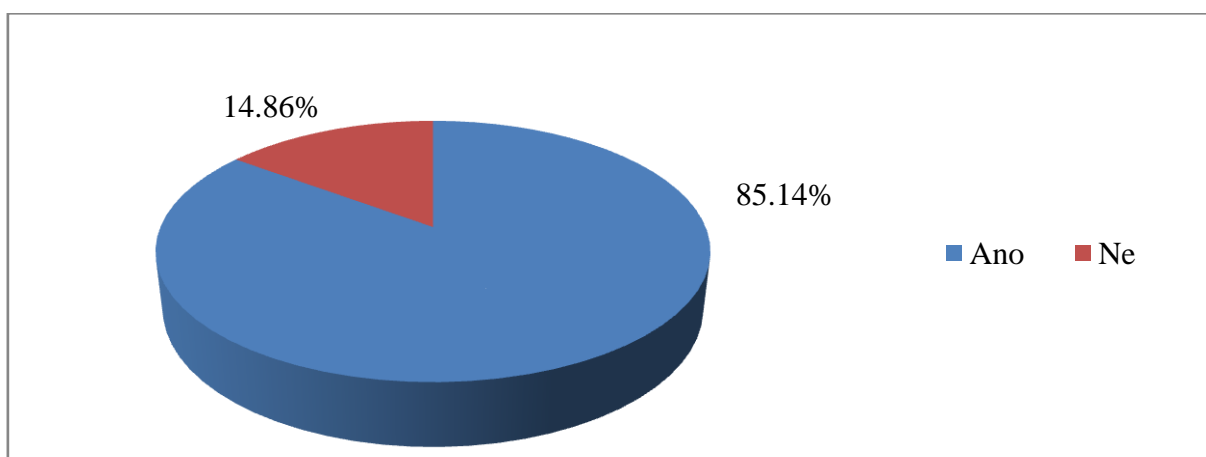
Přes 85 % dotázaných se domnívá, že pomoc prostřednictvím adopcí na dálku je smysluplná. Pouze necelých 15 % je opačného názoru (převážně muži).

Respondenti, kteří jsou přesvědčeni o smysluplnosti projektů adopce na dálku a využili možnosti doplnit důvod svého postoje, uvedli následující:

- 45,8 % je přesvědčeno, že smysluplnost projektů tkví v pomoci potřebným dětem z chudých oblastí;
- 22,9 % vidí smysl především v možnosti zvýšení vzdělání těchto dětí, což jim pomůže v budoucnu;
- méně častými odpověďmi byly projevy sounáležitosti a náklonnosti pomoci v oblasti zdraví.

Osoby, které byly ke smysluplnosti projektů skeptičtí a vyjádřili se k důvodu svého postoje, uvedli toto:

- 45,5 % považuje agentury zprostředkovávající adopce za nedůvěryhodné, a tudíž není podle nich tato forma pomoci smysluplná,
- 27,3 % je přesvědčeno o tom, že sama Česká republika potřebuje pomoc a proto vidí podporu jiných částí světa za nesmyslnou.

Graf č. 5: Názor na smyslnost projektů adopce na dálku

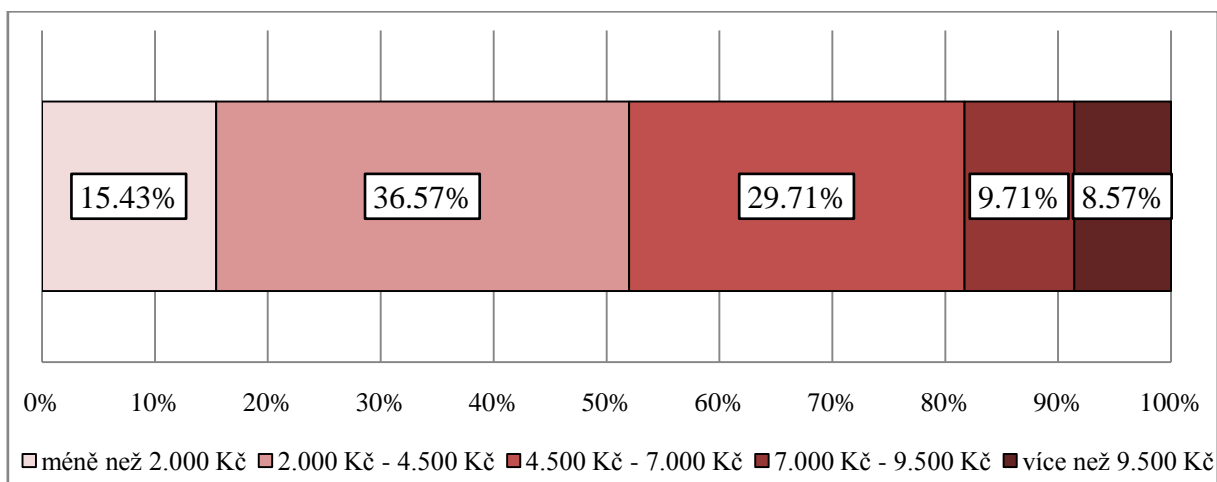
Názory na smysluplnost adopcí na dálku jsou v drtivé většině pozitivní. Lze proto říci, že převládají zastánci těchto projektů. Lidé vidí smysl adopcí na dálku především ve finanční pomoci dětem z chudých částí světa, jejich lepšímu vzdělávání a zdravotní péči. Objevují

se zde i opačné, negativní názory, které smysluplnost projektů nevnímají především z důvodu nedůvěryhodnosti agentur, které adopce zprostředkovávají.

Znalost výše příspěvku na adoptované dítě

Jedním z faktorů, které ovlivňují rozhodování potenciálních „rodičů“ o adopci na dálku je i předpokládaná roční výše příspěvku na dítě a tím vznikající finanční náročnost. V propagaci adopcí na dálku je proto důležité výši příspěvku zmínit. Pokud lidé dostanou informace o adopcích na dálku, ale nedozví se částku, kterou by ročně přispívali, může je to v rozhodování negativně ovlivnit. V tomto případě mohou předpokládat i vysokou finanční zátěž, která neodpovídá skutečné výši příspěvku a tudíž mohou ihned o adopci na dálku ztratit zájem.

Další otázka byla proto zaměřena na zjištění očekávané výše ročního příspěvku, kterou „adoptivní rodiče“ posílají dětem prostřednictvím zprostředkovatelských agentur. Malá část respondentů, přesně 15,43 %, by očekávala roční příspěvek nižší než 2.000 Kč, 36,57 % se domnívá, že „adoptivní rodiče“ přispívají ročně v rozmezí 2.000 až 4.500 Kč, 29,71 % předpokládá částku 4.500 až 7.000 Kč. Zbývají respondenti se domnívají, že se jedná o částku ve vyšším rozmezí, tedy nad 7.000 Kč (9,71 % = 7.000 Kč až 9.500 Kč a 8,57 % = více než 9.500 Kč).

Graf č. 6: Odhad výše příspěvků na adoptované dítě

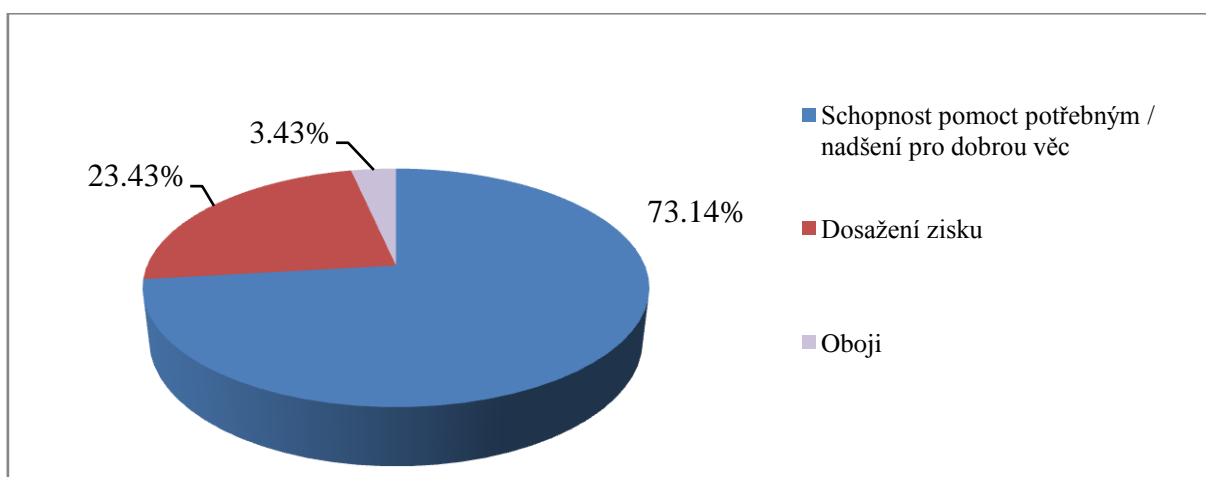
Výše ročního příspěvku bývá odlišná dle lokality, odkud adoptované dítě pochází. Finanční příspěvek se ve skutečnosti pohybuje v rozmezí zhruba od 4.900 Kč až 16.000 Kč,

jak je konkrétně uvedeno v kapitole č. 4 v tabulkách č. 2, č. 3. a č. 4. Od českých organizací (agentur), zabývajících se touto formou pomoci, obdrží dárce navíc darovací listinu, kterou lze využít pro snížení daňového základu. Na základě získaných dat můžeme uvést, že 52 % respondentů očekává částku nižší, než je hranice nejnižší skutečné výše ročního příspěvku. Je potřeba ale také zmínit, že lze poskytnout dětem z chudých částí světa prostřednictvím těchto agentur i nižší, například jednorázový, příspěvek.

Názory na motivaci činnosti zprostředkovatelských agentur

Při rozhodování o adopci hraje určitou roli i pohled na agentury a organizace, které pomoc zprostředkovávají. Konkrétně názor na motivaci agentur ke zprostředkovávající činnosti. Na tuto problematiku byla zaměřena následující otázka v dotazníku.

Bezmála tři čtvrtiny dotazovaných (73,14 %) považuje za hlavní motivátor činnosti agentur schopnost pomoci potřebným, popřípadě nadšení pro dobrou věc a 23,43 % se domnívá, že je motivací agentur především vidina dosažení zisku (tuto skupinu zastupují převážně muži) a 3,43 % jsou částečně nakloněni názoru obou předešlých skupin respondentů.

Graf č. 7: Názory na motivaci činnosti zprostředkující adopci na dálku

Ze získaných dat lze tedy vyčíst především pozitivní názor respondentů na agentury, a to ve smyslu motivace ve zprostředkovávání adopcí. Většina se domnívá, že tyto organizace motivuje ve své činnosti především snaha pomoci dětem z chudých rodin a oblastí. Většina agentur také uvádí, jak velká část je ze zasláných příspěvků využita na úhradu provozních

nákladů. Většinou se jedná o maximálně 7 až 10 % z dané částky, část těchto příspěvků jde také do rezervního fondu.

c) AKTIVNÍ ZAPOJENÍ DO PROJEKTŮ ADOPCE NA DÁLKU

Výzkumné šetření zjišťuje četnost jedinců zapojených nebo nezapojených do projektů adopce na dálku a zkoumá jejich důvody pro nezapojení se do projektu. Dále výzkum zachycuje počet adoptovaných dětí jednotlivců, rodin nebo dalších různorodých skupin.

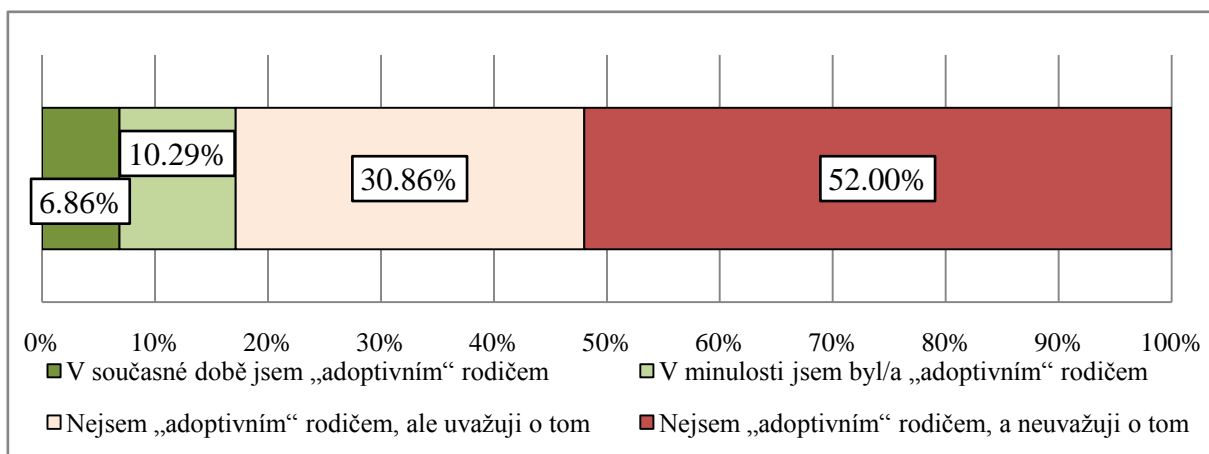
Cílem následujícího textu je zjistit odpověď na výzkumný problém: „*Jak se projevuje aktivní zapojení veřejnosti do projektů adopce na dálku?*“

Zapojení dotazovaných do některého z projektů

Následující otázka byla zaměřena na zjištění aktivního zapojení respondentů do některého z projektů adopce na dálku, a zda o této možnosti uvažují.

Větší polovina (52 %) dotazovaných nejsou „*adoptivní rodiče*“ a o této variantě ani neuvažují. Další poměrně velká skupina (30,86 %) sice dnes nepatří mezi „*adoptivní rodiče*“, ale přemýšlí o této možnosti do budoucna. Pouze 10,29 % respondentů bylo „*adoptivními rodiči*“ v minulosti a dnes se mezi aktivní rodiče řadí jen 6,86 % z dotazovaných.

Respondenty, kteří nejsou „*adoptivními rodiči*“ a zároveň o adopci na dálku neuvažují, tvoří převážně skupina ve věku nad 40 let (tuto možnost zvolili více než 21 % oproti skupině ve věku do 40 let). Zajímavá informace byla rovněž zjištěna u odpovědí respondentů mezi pohlavími u možností, zda uvažují o adopci v budoucnu. Z výsledků je patrné, že ženy, které se dosud nepodíleli na adopci, uvažují o této možnosti do budoucna daleko častěji než muži (a to o 24,11 %).

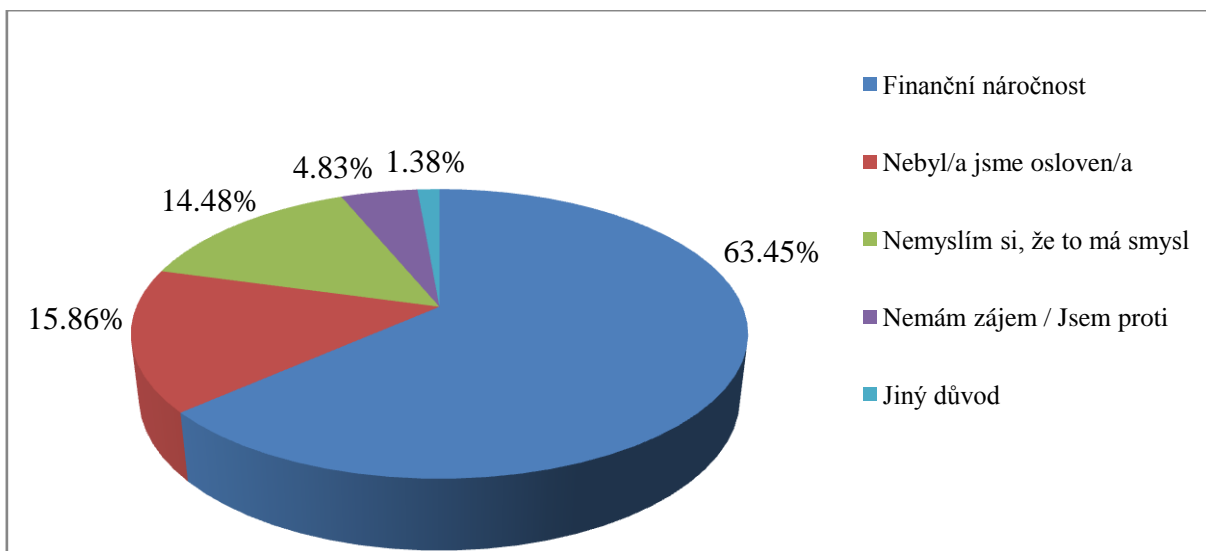
Graf č. 8: Účast na projektech adopce na dálku

Účast na projektu adopce na dálku není velká, ale na druhou stranu není nulová. Což můžeme hodnotit pozitivně. Třetina respondentů o tom uvažuje do budoucna, což je pozitivní zpráva pro zprostředkovatelské agentury a jejich budoucí plány týkající se pomoci chudým dětem v zahraničí.

Důvody nezapojení respondentů do projektů

Důvodů proč nejsou lidé zapojeni do projektu adopce na dálku, může být hned několik. Respondentům, kteří doposud nejsou, nebo nebyli zapojeni do některého z projektů tohoto typu, byla tedy položena otázka týkající se konkrétního hlavního důvodu nezapojení se.

Dotazovaní v 63,45 % případů uvedli, že největší překážkou je finanční náročnost týkající se výše ročního příspěvku (tuto možnost uvedlo více žen než mužů a to o více než 20 %). Dalším důvodem bylo neoslovení organizacemi k zapojení se do projektu adopce na dálku – tento důvod uvedlo 15,86 %. Dalších 14,48 % se domnívá, že projekty nemají smysl a malá část respondentů 4,83 % nemá zájem, nebo je proti. Zbýlých 1,38 % uvedlo jiný důvod.

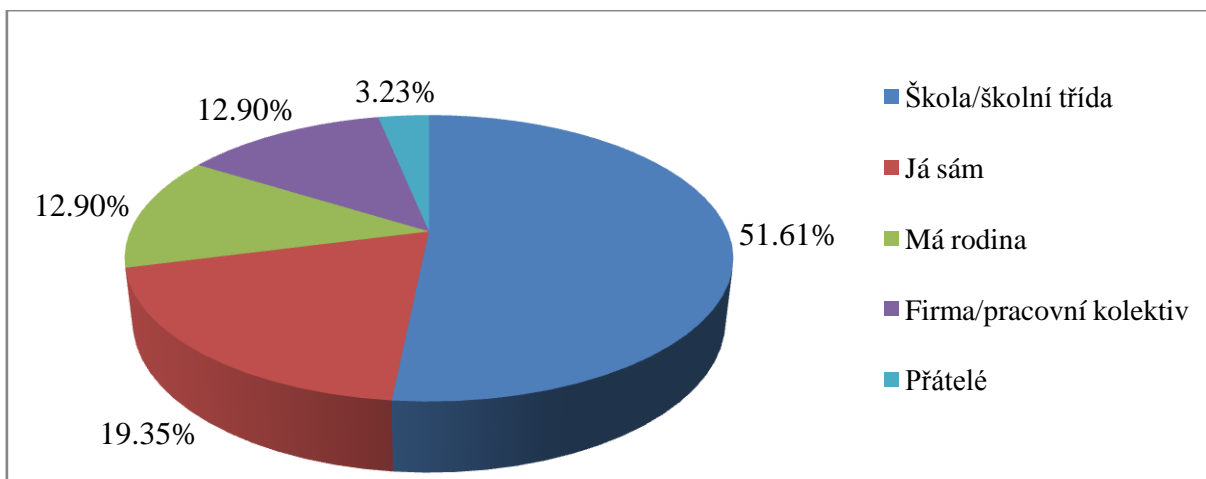
Graf č.: 9: Důvody pro nezapojení do projektu

Dle získaných dat vyplývá, že finance hrají, mezi důvody nezapojení se do projektů adopce na dálku, tu nejdůležitější roli. Lidé tedy pravděpodobně často nevidí svou finanční stránku natolik dobře, aby mohli přispívat na lepší život některému z dětí ve velmi chudých zemích.

Typy adoptivního rodičovství na dálku

Adoptivním rodičem může být kdokoli. Jedinec, skupina osob se vzájemným vztahem, popřípadě organizace. Další otázka zněla následovně: Kdo je/byl ve Vašem případě „*adoptivním rodičem*“? Otázka byla položena pouze osobám, které jsou, popřípadě byli v minulosti, „*adoptivními rodiči*“ na dálku.

Z dotazníku vyplývá, že větší polovina 51,65 % dotazovaných přispívá nebo přispívala v rámci školy či konkrétní školní třídy. Samostatně, respektive sami za sebe, přispívá 19,35 % respondentů. Rodina dotazovaných přispívá v 12,90 %, toto číslo odpovídá také příspěvkům firem a pracovním skupinám a pouze 3,23 % z dotazovaných přispívá dohromady s přáteli.

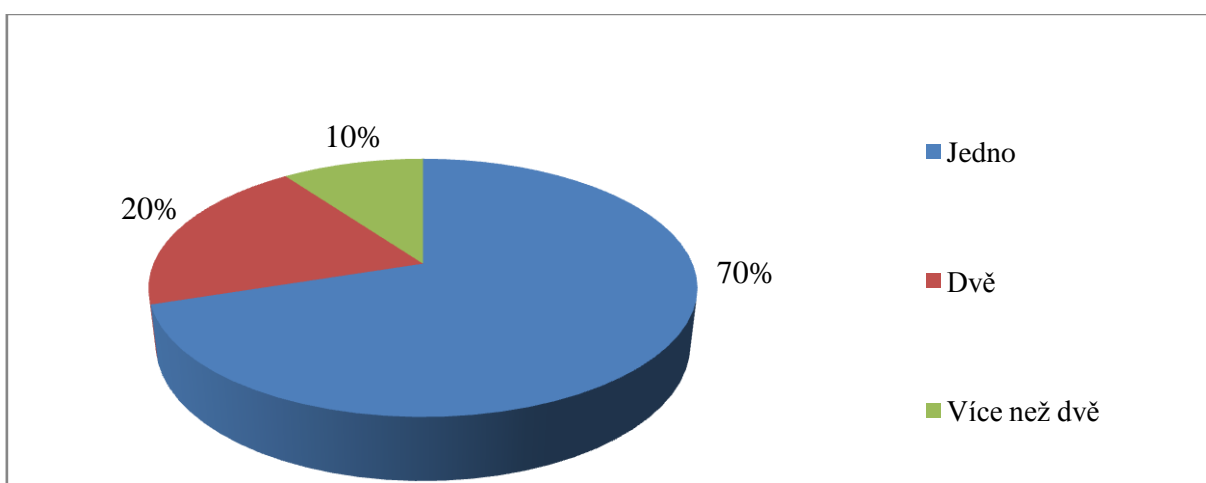

Graf č. 10: Typy adoptivního rodičovství na dálku

Získaná data dokazují, že na projektech adopce na dálku, se ve většině případů (51,61 %) podílejí školy, které zapojí do adopce dítěte více žáků či učitelů a pomoc není pro jednotlivce natolik finančně náročná. Samostatně přispívá necelých 20 % z dotazovaných, což není zanedbatelné. Zbylé výsledky naznačují, že někdy přispívají i pracovní skupiny anebo společní přátelé.

Počet adoptovaných dětí na jednotlivce či skupinu

Závěrečná otázka zjišťuje, kolik dětí bylo daným jednotlivcem, či skupinou doposud adoptováno. Nejčastější odpovědí (70 %) bylo jedno dítě. Dvě děti adoptovalo 20 % z dotazovaných a zbylých 10 % respondentů v minulosti přispívalo na více než dvě děti.

Graf č. 11: Počet adoptovaných dětí na dálku

Dle nasbíraných dat je patrné, že takřka tři čtvrtiny dárců (70 %) doposud adoptovala pouze jedno dítě. Zbylí dotazovaní se zapojili do projektu znovu a adoptovali další dítě popřípadě děti.

Shrnutí

Sponzoři v rozhovoru uvedli, že hlavním důvodem proč si dítě z rozvojové země adoptovali, byla potřeba pomoci. Na pár drobností, které z rozhovoru vyvstaly, jsou „*adoptivní rodiče*“ spokojeni s organizací, kterou si vybrali. Všichni „*adoptivní rodiče*“ mají s adoptovaným dítětem dobrý vztah a mají potřebu v projektu pokračovat. Největší nevýhodu v projektu vidí v tom, že neví, co bude s dítětem poté, až dostuduje.

Dle dotazníkového šetření lidé mají zájem se podílet na dobročinnosti v ČR. Většina je také přesvědčena, že projekty adopce na dálku mají smysl. Stejně, jako „*adoptivní rodiče*“, s kterými byl uskutečněn rozhovor, tak i z dotazníkového šetření vyšlo stejné stanovisko, že smyslem projektu je především pomoci potřebným dětem z rozvojových zemí.

6 ZÁVĚR VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Diplomová práce se zaměřuje na projekty adopce na dálku. V praktické části byly stanoveny cíle výzkumu, byla popsána metodologie a byly stanoveny metody sběru dat. **Cílem bylo analyzovat důvody zapojení konkrétních jednotlivců do projektů, a zda projekt adopce na dálku splňuje jejich očekávání a také zjistit názory a zájem veřejnosti o projekty adopce na dálku.**

Podle získaných informací od konkrétních sponzorů je hlavním důvodem každého „*adoptivního rodiče*“ potřeba pomoci dítěti z rozvojových zemí. Ke stejnému tvrzení došla Barbora Žilová v bakalářské práci: „*Adopce afrických dětí na dálku v České republice*“, která uvádí přínos adopce pro „*adoptivní rodiče*“ v poskytování pomoci lidem, kteří jí potřebují, a tím se jim naplňuje smysl života.¹¹⁷

Všichni vnímají tuto formu pomoci jako podporu změny života celé rodiny, při finanční podpoře jednomu dítěti z rodiny se změní a zkvalitní život všem jejích členům. Všichni jsou rovněž přesvědčeni o správnosti podporovat dítě, ani jeden z rodičů nemá tendenci s projektem skončit.

V rozhovoru v diplomové práci s názvem: „*Adopce na dálku*“ měla Kristýna Sklenská shodné odpovědi týkající se kritéria výběru dítěte, kdy se jednalo především o věk, zemi a finanční příspěvek na dítě. Také navíc bylo v této diplomové práci zmíněno, že „*adoptivní rodiče*“ ovlivnila při výběru dítěte životní situace dítěte.¹¹⁸

Všichni sponzoři podporují v adopci na dálku dívky, krom jednoho, který má mimo jiné ještě v adopci chlapce. Většina si vybrala dítě mladšího věku a to z důvodů, aby mohli být s dítětem v kontaktu co nejdéle, pokud možno do ukončení studia. Někteří kladli důraz, při výběru dítěte, na výši finančního příspěvku. Proto volili především Indii, která patří k nejlevnějším adopcím, co se finančního příspěvku týče.

Sponzoři si vybírali organizace především podle důvěryhodnosti, recenzí nebo podle zkušenosti a doporučení svých známých. Ke stejnému zjištění došla i Kristýna Sklenská ve své diplomové práci, ve které píše: „*Při výběru agentury považovali za důležité, jak je prezentována, věrohodná a jakou má tradici.*“¹¹⁹

¹¹⁷ ŽÍLOVÁ, Barbora. *Adopce afrických dětí na dálku v České republice*. České Budějovice, 2014, s. 53. Bakalářská práce. Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích. Pedagogická fakulta. Katedra Sociálních věd.

¹¹⁸ SKLENSKÁ, Kristýna. *Adopce na dálku*. Brno, 2014, s. 58. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav pedagogických věd.

¹¹⁹ SKLENSKÁ, Kristýna. *Adopce na dálku*. Brno, 2014, s. 57. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav pedagogických věd.

Vidí v projektech na dálku smysl a je pro ně nutné dítě podporovat až do konce. Najdou se případy, kdy „*adoptivní rodič*“ nepatrně nad podporou zaváhá, pokud ho pomoc kterou uskutečňuje, nenaplnuje. Jedná se především o případ, kdy sponzor nemá celkovou představu o životě dítěte, to je zapříčiněno především neustálou změnou koordinátorů v místě bydliště dítěte, nebo v případě kdy je komunikace ze strany dítěte dosti neosobní. Dítě sice odepíše, ale nereaguje na obsah korespondence sponzora. Sponzoři se vyjadřovali shodně, že s dítětem mají dobrý vztah a to je motivuje dále ho rozvíjet. Všichni sponzoři projevili zklamání z toho, že neví, co s dítětem bude, až projekt skončí.

U všech respondentů projekt splňuje jejich očekávání. Respondenti Andreji Blažkové v bakalářské práci: „*Motivace a očekávání sponzorů projektu Adopce na dálku kmene Kathakari*“ jsou rovněž spokojeni s fungováním projektu adopce na dálku.¹²⁰

Sponzoři jsou si vědomi o nedostacích, které daná organizace či projekt má, i přes tyto skutečnosti jsou s výběrem organizace a s průběhem projektu spokojeni. Je patrné, že „*adoptivní rodiče*“ v projekty věří a vědí, že jejich investované peníze dojdou k dítěti.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že dvě třetiny české veřejnosti má zájem v posledních dvou letech přispívat na dobročinné účely. Většina přispěla především prostřednictvím sbírek (Tříkrálová sbírka, Liga proti rakovině apod.). Výhodou těchto sbírek je především osobní kontakt s dárcem. Pro dárcce je zřejmě těžké odmítnout přímým oslovením zástupce dané dobročinné organizace. Dobrovolník musí značnou část svého času a energie vynaložit ve prospěch druhých. Není divu, že dobrovolníků v současnosti moc není. Lidská společnost se potýká s mnoha problémy a nemají v této hektické době čas věnovat se druhým.

Krom 4 % z dotazovaných, respondenti znají projekty adopce na dálku. Především o projektech poprvé slyšeli v rádiu nebo v televizi, popřípadě se o nich dozvěděli ve škole nebo od známých. Média (internet, televize) hrají v poskytování prvotních informací nepostradatelnou roli, působí na více smyslů současně (sluch, zrak). Organizace využívají k propagaci projektů právě média a sociální síť, zde získává veřejnost dostatek informací o fungování projektů.

Odpovědi na otázku, zda mají projekty adopce na dálku smysl, byly různorodé. Přes 85 % dotazovaných se shodlo, že projekty smysluplné jsou. Téměř polovina z těch, kteří jsou přesvědčeni o smysluplnosti projektů, vidí smysl právě v pomoci potřebným dětem z chudých

¹²⁰ BLAŽKOVÁ, Andrea. *Motivace a očekávání sponzorů projektu Adopce na dálku kmene Kathari*. Olomouc, 2013, s. 48. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Cyrilometodějská teologická fakulta, Katedra křesťanské sociální práce.

zemí. Další častou odpovědí byl názor, že díky projektům adopce na dálku se zvyšuje vzdělanost těchto dětí a to může mít pozitivní dopad do budoucna. Zbýlých 15 % v projekty nevěří, jako hlavní důvod uváděli nedůvěru v organizace, která adopci na dálku zprostředkovává a dalším častým důvodem byl i názor, že sama Česká republika má dost svých problémů a sama potřebuje pomoc.

K podobnému tvrzení v dotazníkovém šetření došel Jaromír Fic v bakalářské práci: „*Adopce na dálku – výzkum veřejného mínění*“. Ve které píše, že většina respondentů vidí smysl v těchto projektech (84 %). Jako důvody, proč projekty adopce na dálku nemají smysl, byly uváděny především obavy z finančního zneužití organizace.¹²¹

I když se finanční příspěvek na adoptované dítě může pohybovat v rozmezí 4.900 Kč až 16.000 Kč. Z výzkumného šetření je však patrné, že více jak 50 % respondentů očekává nižší částku, než je hranice nejnižší skutečné výše ročního příspěvku. Je důležité také podotknout, že dětem z rozvojových zemí lze poskytnout jednorázový příspěvek nebo hmotný dar.

Většina respondentů (více jak 73 %) je přesvědčena, že hlavní motivací organizace zprostředkující adopci na dálku je snaha pomoci potřebným, popřípadě nadšení pro dobrou věc. Většina organizací takové uvádí, jak je s finančními prostředky dále zacházeno.

Z dotazovaných není větší polovina (52 %) zapojených do projektů sponzorování dětí z chudých zemí a ani o tom neuvažují. Větší polovina dotazovaných uvedla, že je to pro ně finančně náročné. Pravděpodobně by další finanční výdaje byly zatěžující a mohlo by dojít k poklesu životní úrovně jednotlivce, rodiny či skupiny.

Téměř 7 % ze všech dotazovaných jsou „*adoptivními rodiči*“. Nejčastěji (70 %) dotazovaných mělo adoptováno jedno dítě. Někteří se do projektu zapojili znovu a adoptovali dítě nebo více dětí.

I když je v současnosti slabší účast na projektech adopce na dálku, tak i přes tuto skutečnost se zprostředkující organizace mohou těšit, že adoptivních rodičů může přibývat. Poměrně velká skupinu (více jak 30 %) projevila zájem, že do budoucna plánují stát se „*adoptivními rodiči*“.

Návrhy a doporučení

Z výsledků výzkumného šetření je důležité následně vyvodit doporučení, na přípravu opatření pro možná zlepšení.

¹²¹ FIC, Jaromír. *Adopce na dálku – výzkum veřejného mínění*. Olomouc, 2014, s. 44. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Cyrilometodějská teologická fakulta. Katedra křesťanské sociální práce.

V rámci rozhovoru bylo zjištěno, že všichni respondenti mají na dálku adoptované dívky (pouze jedna z dotazovaných má adoptovanou dívku i chlapce). Proto považujeme za důležité, aby byli více zviditelňováni také chlapci a nebyli takto znevýhodňováni. Je třeba poukázat na rovnost vzdělávacích příležitostí všech pohlaví.

Ze získaných odpovědí vyplynula ve větší polovině případů skutečnost, že dotazovaní vybírají při adopci dítě na základě výše finanční podpory. Upřednostňovány jsou děti s nižším finančním příspěvkem. Za nutné považujeme, aby organizace zprostředkující adopci na dálku přehodnotili výši finanční podpory na adoptované dítě. Je třeba pomáhat i na místech, kde je výše podpory pro mnohé vzhledem k finančním možnostem neúnosná. Většina dotazovaných při tom o zapojení do některého z projektů adopce na dálku zájem měla, ale finanční možnosti jim to nedovolují.

Prostřednictvím rozhovoru bylo zjištěno, že ne všechny organizace zajišťují překladatelskou službu v rámci korespondence „*adoptivního rodiče*“ a dítěte. Za zcela nezbytné považujeme, aby všechny organizace poskytovaly překladatelskou službu. Mohlo by dojít ke zvýšenému zájmu si dítě adoptovat, zvláště u lidí, kteří neovládají cizí jazyky.

Na základě odpovědí z rozhovoru, shodně u všech respondentů, vyplývá potřeba informovanosti každého „*adoptivního rodiče*“, co se s dítětem stane, až dostuduje. Za důležité považujeme, aby organizace po ukončení studia dítěte po určitou dobu monitorovalo, jak se dítěti vede. „*Adoptivní rodiče*“ tím mohou získat větší důvěru v projekty adopce na dálku.

V rámci dotazníkového šetření bylo zjištěno, že téměř 83 % respondentů by směřovalo pomoc v rámci projektů adopce na dálku do zemí Afriky. Za důležité považujeme, aby byly propagovány i jiné země krom Afriky, které potřebují více „*adoptivních rodičů*“. Mnozí jsou přesvědčeni, že chudoba trápí jen africké země. Je to dáno především častou medializací afrických problémů (především její subsaharské části) a možností jedinců cestovat do těchto destinací přináší informace o bídě těchto zemí.

Téměř polovina respondentů dotazníkového šetření se shodla, že nepovažují projekty adopce na dálku za smysluplné a nenacházejí v těchto organizacích důvěru. Naprosto jednoznačná je potřeba zvýšit důvěryhodnost organizací zprostředkující adopci na dálku. Především nemají důvěru, zda finanční prostředky skutečně dojdou k dítěti z projektu adopce na dálku a jsou především přesvědčeni, že organizace se snaží o vlastní dosažení zisku.

ZÁVĚR

Pro naplnění cílu diplomové práce jsem se nejdříve v teoretické části zaměřila na problematiku rozvojové spolupráce a humanitární pomoci, kde jsem se především snažila objasnit základní pojmy. Bylo pro mě velmi složité vybrat nejdůležitější informace. Jedná se o velmi rozsáhlé, složité a zajímavé téma.

Prostřednictvím charakteristiky chudoby jsem chtěla upozornit a zdůraznit potřebnost humanitární a rozvojové činnosti. Zvláště v dnešní době, kdy je chudoba považována za tíživou mezinárodní skutečnost. Počet lidí trpící chudobou roste a tento problém se neustále prohlubuje. I malý krok, jak utrpení některých zmírnit, může znamenat velký skok. *„Nemusíte okamžitě odstranit veškerou chudobu naráz, nemusíte hned dát světu mír nebo rázem zachránit životní prostředí. Když však zjistíte, že něco funguje i s nejskromnějšími prostředky a dokáže to život chudých změnit k lepšímu, musíte se do toho pustit“.*¹²²

Podle mého názoru je podstatné, aby si všichni aktéři uvědomili potřebnost pomáhat lidem z rozvojových zemí. Čím dál častěji se setkávám s názorem, že lidé humanitárním a rozvojovým organizacím nevěří. Je zapotřebí, aby tyto organizace uměli obhájit, to co propagují. Lidé musí najít důvěru v jejich poskytované pomoci potřebným.

Snažila jsem se objasnit fungování a přiblížit jednotlivé projekty adopce na dálku. Překvapilo mě, že jsem k tomuto tématu nenašla dostatek literatury. Musela jsem ve většině případů čerpat z internetových zdrojů. Myslím si, že je škoda, že k této problematice není více odborných knih.

Hlavním cílem práce bylo zjistit důvody zapojení jednotlivců do projektů, a zda projekt adopce na dálku splňuje jejich očekávání a zjistit zájem veřejnosti o tyto projekty. Smysl projektu vidí jak konkrétní „*adoptivní rodiče*“, tak veřejnost právě v možnosti pomoci dětem z chudých zemí. Sponzoři se vyjádřili vcelku kladně k průběhu projektu. Všichni jsou s organizacemi, přes kterou mají dítě adoptované spokojeni a nemyslí si, že by našli lepší. Všichni mají zájem v projektech pokračovat, protože vědí, že pomáhají nejen dítěti, ale i celého jeho rodině.

Při kontaktování rodičů, kteří jsou do projektu zapojeni, mě překvapilo, že většina adoptovala dítě v rámci skupiny. V některých případech se jednalo o skupinku lidí, kteří se znají jen prostřednictvím sociálních sítí. Domnívám se, že takových případů je v dnešní

¹²² EASTERLY, William Russell. *Břímě bílého muže: proč pomoc Západu třetímu světu selhává?* Praha: Academia, 2010, s. 39-40. ISBN 978-80-200-1776-5.

době velmi málo. Je obdivuhodné, že projekty adopce na dálku mohou spojit i několik osob dohromady a vytvořit tím bližší vazby mezi neznámými lidmi.

U některých „*rodičů*“, kteří mají dítě adoptované na dálku, obdivuji jejich zaujetí a radost z toho, jak druhému můžou pomoci. Byla pro mě velmi přínosná spolupráce zvláště s některými, kteří mi poskytli i dokumentaci, která se týkala adoptovaného dítěte. Získané informace mi pomohli při psaní diplomové práce.

Sociální práce je profese, která se snaží o zlepšení kvality života každého jednotlivce, skupiny nebo společenství. Hrají v rámci těchto projektů důležitou roli. Břímě sociálního pracovníka, který působí v humanitární organizaci zprostředkující adopci na dálku, je umět vybrat děti, které do školy z finančních důvodů nemohou chodit. Jedná se o zodpovědnou a pečlivou práci.

Dospěla jsem k závěru, že projekty adopce na dálku mají smysl. Jedná se o sponzorování vzdělávání dětí. Díky těmto projektům mohou děti z chudých rodin chodit do škol a mít vzdělání. Vzdělání lidé mají vyhlídky na lepší budoucnost, díky nimž se jim zvětšují společenské obzory. Doufám, že výsledky mé práce povedou k nalezení více sponzorů pro děti z chudých zemí.

SEZNAM ZKRATEK

ADRA	Adventist Development and Relief Agency
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome, Syndrom získané poruchy imunity
ACHP	Arcidiecézní charita Praha
aj.	a jiné
AKP	Afrika, Karibik, Pacifik
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
DAC	Development Assistance Committee, Výbor pro rozvojovou pomoc
ECHO	European Community Humanitarian Office, Úřad pro humanitární pomoc
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý Domácí Produkt
HDI	Human Development index, Index lidského rozvoje
HNP	Hrubý Národní Produkt
HPI	Human Poverty Index, Index lidské chudoby
IDP	Internally Displaced Persons, vnitrostátní uprchlík
Kč	Koruna česká
např.	například
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OCHA	Office for the Coordination of Humanitarian Affairs, Úřad pro koordinaci humanitárních záležitostí
OSN	Organizace spojených národů
R	respondent
s.	strana
škol.	školního
tzv.	takzvaně

UNDP	United Nations Development Program, Program rozvoje OSN
UNHCR	United Nation High Commissioner for Refugees, Vysoký komisař OSN pro uprchlíky
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund, Dětský fond OSN
USA	United States of America, Spojené Státy Americké
VO	Výzkumné otázky
VŠ	Vysoká škola
SŠ	Střední škola
WHO	World Health Organization, Světová zdravotnická organizace
WFP	World food programme, Světový potravinový program
zdrav.	zdravotní/zdravotního

SEZNAM ODBORNÝCH ZDROJŮ

BARATZ, Morton S. a William G. GRIGSBY. *Thoughts on Poverty and Its Elimination*. Journal of Social Policy, 1971. s. 134. ISSN 1469-7823.

BAUER, Michal et al. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2008. 58 s., [40] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7387-102-4.

BAUER, Michal a CHYTILOVÁ, Julie. *Děti z Lugasy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2006. 94 s., [16] s. barev. obr. příl. ISBN 80-7106-859-4.

BLAŽKOVÁ, Andrea. *Motivace a očekávání sponzorů projektu Adopce na dálku kmene Kathari*. Olomouc, 2013, 88 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Cyrilometodějská teologická fakulta, Katedra křesťanské sociální práce.

COX, David a Manahor S. PAWAR. *International Social Work*. USA: Sage Publications, 2006. 415 s. ISBN 1-4129-1408-6.

ČESKO PROTI CHUDOBĚ. *Od nenaplněných plánů k novým cílům*. Praha: Educon, 2013. 32 s. ISBN neuv.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: Příručka pro uživatele*. Dotisk 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.

EASTERLY, William Russell. *Břímě bílého muže: proč pomoc Západu třetímu světu selhává?* Vyd. 1. Praha: Academia, 2010. 454 s. XXI. století; sv. 7. ISBN 978-80-200-1776-5.

FIC, Jaromír. *Adopce na dálku – výzkum veřejného mínění*. Olomouc, 2014, 81 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Cyrilometodějská teologická fakulta. Katedra křesťanské sociální práce.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2008. 272 s. ISBN 978-80-223-2391-8.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu*. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.

GOMBA, Pavla. *Slyšíte nás?*. Vyd. 1. Praha: Newfinances, 2003. 111 s. ISBN 80-903354-0-3.

Globální problémy a rozvojová spolupráce: témata, o která se lidé zajímají. Praha: Člověk v tísní, společnost při ČT, 2008. 214 s. ISBN 978-80-86961-55-2.

HOCH, Tomáš. *Možnosti rozvoje de facto států prostřednictvím humanitární pomoci, rozvojové spolupráce a aktivit organizací občanské společnosti: případová studie Abcházie*. Praha: European Science and Art Publishing, 2011. 114 s. Vědecká monografie. ISBN 978-80-87504-13-0.

JAZAIRIOVÁ, Pavla. *V jižní Indii*. 1. vyd. Praha: Radioservis, 2006. 236 s. ISBN 80-86212-49-1.

JENÍČEK, Vladimír a FOLTÝN, Jaroslav. *Globální problémy a světová ekonomika*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003. 269 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-795-2.

JENÍČEK, Vladimír a kol. *Vyvážený rozvoj: na globální a regionální úrovni*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2010. 132 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-195-6.

JESSOP, Bob. *Globalization: It's about Time too!* Wien: Institut für Advanced Studies, 2003. 39 s. ISSN 1605-8003.

KRÁLOVÁ, Daniela, et al. *Novinář, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc: příručka rozvojového vzdělávání pro studenty mediálních oborů*. Praha: Člověk v tísní, společnost při ČT, 2007. 89 s. ISBN 978-80-86961-31-6.

MAREŠ, Petr. *Sociologie nerovnosti a chudoby*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. 248 s. Základy sociologie; sv. 6. ISBN 80-85850-61-3.

MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006. 332 s. Psyché. ISBN 80-247-1362-4.

NÁDVORNÍK, Ondřej a Andrea VOLFOVÁ. *Společný svět: příručka globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Člověk v tísní - společnost při České televizi, 2004. 321 s. ISBN 80-903510-0-X.

POTŮČEK, Martin, et al. *Rozvojové cíle tisíciletí: cesta ke snížení chudoby a sociálního vyloučení*. Bratislava: United Nations Development Programme, 2004. 69 s. ISBN 92-95042-04-2.

PRINCOVÁ, Květoslava. *Úvod do zahraniční pomoci s důrazem na etiku jejího poskytování*. Vyd. 1. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012. 121 s. ISBN 978-80-87623-04-6.

SKLENSKÁ, Kristýna. *Adopce na dálku*. Brno, 2014. 99 s. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav pedagogických věd.

SUDRE, Frédéric. *Mezinárodní a evropské právo lidských práv*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1997. 364 s. Edice učebnic PrF MU v Brně; č. 160. ISBN 80-210-1485-7.

ŠVAŘÍČEK, Roman a kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 377 s. ISBN 978-80-7367-313-0.

TAMÁŠOVÁ, Lucie. *Afrika očima dětí*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2006. 130 s. ISBN 80-7203-815-X.

TOŽIČKA, Tomáš a kol. *Občanská odpovědnost ve světle globální chudoby*. Praha: Educon, 2011. 83 s. ISBN 978-80-260-0352-6.

TOŽIČKA, Tomáš. *Mýty a legendy z neznámého světa*. Praha: Glopolis, 2013, s. 4. Dostupné z: <http://www.ceskoprotichudobe.cz/pdf/myty-legendy-z-neznameho-sveta.pdf>.

TOŽIČKA, Tomáš. *Příliš vzdálené cíle: rozvojové cíle tisíciletí: manuál globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Educon, 2008. 64 s. ISBN 978-80-254-3279-2.

WAISOVÁ, Šárka a kol. *Ve stínu modernity: perspektivy a problémy rozvoje*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 375 s. ISBN 80-86898-54-7.

WATES, Oliver. *Příručka rozvojového novináře*. Praha: Člověk v tísni, 2010. 61 s. ISBN 978-80-86961-82-8.

ŽÍLOVÁ, Barbora. *Adopce afrických dětí na dálku v České republice*. České Budějovice, 2014. 83 s. Bakalářská práce. Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích. Pedagogická fakulta. Katedra Společenských věd.

LEGISLATIVA

ČESKO. Zákon č. 151: o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2010, č. 151, částka 53.

INTERNETOVÉ ZDROJE

ADOPCE NA DÁLKU DIECÉZNÍ CHARITA Č. BUDĚJOVICE. *Bělorusko* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://adopcecb.charita.cz/belorusko>.

ADOPCE NA DÁLKU DIECÉZNÍ CHARITA Č. BUDĚJOVICE. *Zimbabwe*. [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://adopcecb.charita.cz/zimbabwe/>.

ADOPCE NA DÁLKU[®] DIECÉZNÍ KATOLICKÁ CHARITA HRADECK KRÁLOVÉ. *Realizace projektu* [online]. © 2014 [cit. 2014-10-2.]. Dostupné z: http://adopce.dchhk.cz/_realizace-projektu.

ADOPTUJ SI. *Adopce na dálku* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://adoptujsi.cz/causes/adopce-na-dalku/>.

ADRA. *Adresné dárcovství* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/banglakids/adresne-darcovstvi/>.

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. *Humanitní pomoc* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.acho.charita.cz/harp/>.

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA PRAHA. *Adopce na dálku[®]* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://praha.charita.cz/zahranici/adopce-na-dalku/>.

BWINDI ORPHANS. *O adopci* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: http://bwindiorphans.org/?page_id=246/.

CENTRUM DIALOG. *Adopce afrických dětí* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.centrumdialog.cz/adopce/>.

CENTRUM NAROVINU. *Adopce* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/adopce-africky-ch-deti-projekt-pomoci-na-dalku/>.

DIECÉZNÍ CHARITA PLZEŇ. *Adopce na dálku* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.dchp.cz/adopce-na-dalku/>.

FARNOST KUNRATICE. *Akce ve farnosti* [online]. © 2014 [cit. 2015-3-12.]. Dostupné z: <http://www.farnostkunratice.cz/rubriky/farnost/akce-ve-farnosti>.

HNUTÍ MAITRI. *Adopce srdce* [online]. © 2004-2008 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://maitri.jinak.cz/articles.php?lng=cz&pg=61>.

HUMANITAS AFRIKA. *Patronství školáků* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.humanitasafrika.cz/cs/projekty-afrika/patronstvi>.

CHARITA. *Adopce na dálku* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/cinnost-v-zahranici/adopce-na-dalku/>.

CHARITA. *Adopce na dálku* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/jak-pomahame/zahranicni-projekty/adopce-na-dalku/>.

INTER MONETARY FUND. *Glossary* [online]. © 2007 [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/np/exr/glossary/showTerm.asp>.

MZV. *Humanitární pomoc*. © 2014 [cit. 2014-10-27]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html.

NAMASTÉ NEPÁL. *Úsměv z Nepálu* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.namastenepal.cz/cz/projekty/usmev-z-nepalu/podrobne-o-projektu/>.

NADACE MEZINÁRODNÍ POTŘEBY. *Dálková adopce* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.mezinarodni-potreby.cz/dalkova-adopce/>.

NADAČNÍ FOND INKA. *Projekty v Peru*. [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.inkaperu.cz/projekty.html/>.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRO-CONTACT. *Adopce* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.pro-contact.cz/cs/page/view/o-co-jde/>.

OBLASTNÍ CHARITA ZNOJMO. *Adopce chudých rodin s dětmi* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://znojmo.charita.cz/pomoc-na-ukrajine/adopce-chudych-rodin-s-detmi>.

OSN. © 2005. Dostupné z: www.osn.cz

PLAN INTERNATIONAL. *History* [online]. © 2014 [cit. 2014-11-12]. Dostupné z: <http://plan-international.org/about-plan/history>

ROZVOJOVKA. *Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce*. [online]. © 2011 [cit. 2013-28-10]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/humanitarni-pomoc-a-rozvojova-spoluprace>.

SAVE THE CHILDREN. *History* [online]. © 2014 [cit. 2014-11-12]. Dostupné z: <http://www.savethechildren.org/site/c.8rKLIXMGIpI4E/b.6229507/k.C571/History.htm>.

SHANTI NEPÁL. *Adopce na dálku* [online]. © 2015 [cit. 2015-2-22]. Dostupné z: http://www.shantinepal.org/?page_id=711&lang=cs.

SURYA. *Podpořte nás* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.surya.cz/podporte-nas/>.

VŠE O ADOPCI. *Proč děti z rozvojových zemí nechodí do školy, bludný kruh chudoby*. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: <http://vseoadopci.ic.cz/bludnykruh.htm>.

WONTARA. *Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku* [online]. © 2010 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: <http://www.wontanara.cz/adopce-africkyh-deti>.

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 Seznam tabulek, grafů a obrázků
- Příloha č. 2 Aktivity humanitární pomoci v závislosti na druhu krize a fází vstupu humanitárních organizací
- Příloha č. 3 Rozhovor se sponzory adoptovaného dítěte na dálku
- Příloha č. 4 Dotazník k výzkumnému šetření
- Příloha č. 5 Hini Karoshi - foto, profil, vysvědčení, dopis s překladem, dárky
- Příloha č. 6 Sandra Klara Achieng - foto, dopis, obrázek

Příloha č. 1 Seznam tabulek, grafů a obrázků

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Přehled zahájení projektů u jednotlivých organizací (s. 30)

Tabulka č. 2: (Arci)diecézní charitky, které realizují sponzorování dětí z rozvojových zemí (s. 39)

Tabulka č. 3: Humanistické hnutí, které realizují sponzorování dětí z rozvojových zemí (s. 41)

Tabulka č. 4: Nevládní neziskové organizace, které realizují sponzorování dětí z rozvojových zemí (s. 46)

Tabulka č. 5: Rozhovor se sponzory (s. 54)

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Přispívání na dobročinné účely, krom projektů adopce na dálku, za poslední dva roky (s. 61)

Graf č. 2: Způsoby a formy přispívání (s. 62)

Graf č. 3: Prvotní informovanost o projektech adopce na dálku (s. 63)

Graf č. 4: Části světa potřebující nejvíce přispěvatelů (s. 64)

Graf č. 5: Názor na smyslnost projektů adopce na dálku (s. 65)

Graf č. 6: Odhad výše příspěvků na adoptované dítě (s. 66)

Graf č. 7: Názory na motivaci činnosti zprostředkující adopci na dálku (s. 67)

Graf č. 8: Účast na projektech adopce na dálku (s. 69)

Graf č. 9: Důvody pro nezapojení do projektu (s. 70)

Graf č. 10: Typy adoptivního rodičovství na dálku (s. 71)

Graf č. 11: Počet adoptovaných dětí na dálku (s. 71)

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Úvodní obrázek (s. 4)

Obrázek č. 2: Rozvojové cíle tisíciletí (s. 18)

Obrázek č. 3: Bariéry ke vzdělání (s. 25)

Obrázek č. 4: Proces financování sponzorovaného dítěte (s. 35)

Obrázek č. 5: Přehled nevládních neziskových organizací poskytující projekt adopce na dálku v ČR (s. 42)

Příloha č. 2 Aktivity humanitární pomoci v závislosti na druhu krize a fází vstupu humanitárních organizací

Fáze pomoci ► Druh krize ▼	Okamžitá pomoc (do 14 dnů)	Časná rehabilitace (do 2 měsíců)	Obnova a rozvoj (do 2 let)
Přírodní katastrofa	Záchranáři Zdravotnické a expertní týmy Základní materiál Voda, potraviny Nouzová přístřeší	Odklizení troskek Dočasná obydlí Voda, sanitace Potraviny Základní zdravotní péče, včetně prevence epidemií	Obnova obydlí Rekonstrukce zdrav. a škol. zařízení Obnova infrastruktury Obnova udržitelných zdrojů Preventivní opatření (v rámci obnovy)
Válečný konflikt	Zdravotní péče Potraviny, voda Ochrana Nouzová přístřeší	Provoz táborů IDPs (management, voda, potraviny, zdrav. péče) Asistence hostitelským komunitám (výživa, sanitace, zdrav. péče) Ochrana	Obnova infrastruktury a obydlí Obnova zdrojů obživy Humanitární odminování Psycho-sociální péče
Komplexní krize	Potravinová pomoc Voda Zdravotní péče Ochrana	Provoz táborů IDPs a uprchlíků Elementární obživa Základní infrastruktura	Obnova udržitelných zdrojů obživy a reintegrace IDPs Prevence (např. adaptace zdrojů obživy na klimatické podmínky)
Přírodní katastrofa	Záchranáři Zdravotnické týmy Základní materiál Voda, sanitace Potraviny Nouzová přístřeší	Odklizení troskek Dočasná obydlí Voda, sanitace Potraviny Základní zdravotní péče, včetně prevence epidemií	Obnova obydlí Rekonstrukce zdrav. a škol. zařízení Obnova infrastruktury Obnova udržitelných zdrojů obživy obyvatel Preventivní opatření (v rámci obnovy)
Válečný konflikt	Zdravotní péče Potraviny, voda Ochrana Nouzová přístřeší	Provoz táborů (management, voda, sanitace, potraviny, zdrav. péče) Asistence hostitelským komunitám (výživa, sanitace, zdrav. péče) Ochrana	Obnova infrastruktury a obydlí Obnova zdrojů obživy a reintegrace Humanitární odminování Psycho-sociální péče
Komplexní krize	Potravinová pomoc Voda Zdravotní péče a výživa Ochrana	Provoz táborů Elementární obživa Základní infrastruktura	Obnova udržitelných zdrojů obživy a reintegrace Prevence (např. adaptace zdrojů obživy na klimatické podmínky)

Aktivity humanitární pomoci v závislosti na druhu krize a fází vstupu humanitárních organizací¹²³

¹²³ MZV. Zahraniční vztahy. *Humanitární pomoc*. © 2014 [cit. 2014-10-27]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/priucka_WFP_pro_ne_vladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html.

Příloha č. 3 Rozhovor se sponzory adoptovaného dítěte na dálku

Sponzor č. 1

Pohlaví: žena

Věk: 25

Nejvyšší dosažené vzdělání: vysokoškolské, Mgr.

1. Kdy jste se rozhodl/a zapojit do projektu adopce na dálku a co Vás k tomu vedlo (byl/a jste osloven/a nebo z vlastní iniciativy)?

„V roce 2006 nám tatka navrhl, že bychom si mohli adoptovat dítě v Africe či v Asii. Ze začátku mi to přišlo směšné, jen tak vybrat si dítě z katalogu, ale nakonec mě to začalo bavit a se sestrou jsme vybíraly z docela dost dětí. Zalíbila se nám pětiletá holčička v modrých šatech, která měla ještě jednu sestru. A ji jsme si okamžitě adoptovali na dálku. Pak v roce 2009 jsem se rozhodla, že si s přítelem také adoptujeme nějakou holčičku z Indie. Tentokrát, ale na výběr moc dětí nebylo. Rozhodovala jsem se mezi mračící se dívkou nebo brečící. Nakonec jsem si vybrala mračící se šestiletou Hinu Karoshi.“

2. Podle čeho jste vybírala organizaci, která adopci na dálku nabízí? Myslíte si, že jste zvolila správně?

„Arcidiecézní charitu v Praze vybral můj otec, a protože s ní nebyly problémy, své adoptované dítě jsem si vybrala také tam. Samozřejmě nějaké nevýhody má, ale neměnila bych.“

3. Jak probíhá komunikace s organizací? Poskytuje Vám informace, které požadujete?

„Ze začátku nám poslali různé informace. Stále nám posílají Bulletin na e-mail a když se na něco zeptám, vždy odpoví. Samozřejmě bych uvítala více dopisů od dítěte, ale to není tak jednoduché.“

4. Pro jak staré dítě jste se rozhodl/a a jak se jmenuje? Co Vás motivovalo a vedlo vybrat si tohle dítě, byl/a pro Vás důležitá země, pohlaví, věk nebo vzhled dítěte?

„Dítě rodičů jsme vybírali podle věku, a zda má nějaké sourozence. Chtěli jsme co nejmladší holčičku. Proto jsme si vybrali pětiletou dívku Shirishu Kolalu s jedním sourozencem. Důležitá také byla země původu, protože podle ní se odvíjela cena adopce. Indie byla nejlevnější. Svě dítě jsem vybírala podle stejných parametrů. Vybrala jsem si šestiletou Hinu Karoshi, která má dvě sestry a jednoho bratra. Odůvodnění, proč jsem vždy chtěla holčičku. Myslím si, že dívky v Indii mnohem hůře shánějí práci.“

5. Jakou částkou na něj přispíváte a jak jsou tyto peníze využity dále?

„Částka na rok je vždy 4.900 Kč. Samozřejmě kdyby dítě šlo na střední školu tak částku bude vyšší. Stoupne na 6.000 Kč za rok. Podpora zahrnuje úhradu školného a různých

školních poplatků (za zápis, za zkoušky, za odborné předměty atd.), školní pomůcky, školní uniformu, doučování, další nutné výdaje spojené se vzděláváním (pobyt v internátě, doprava do školy atd.), mimoškolní aktivity, zdravotní péči, dárek dítěti a rodině jménem dárce z ČR, péči sociálních pracovníků, navazující rozvojové programy pro celou komunitu, v níž podporované děti žijí, okolo 7 % jde na náklady charity.“

6. Máte vůči dítěti, krom finančního příspěvku na vzdělání, ještě jiné povinnosti?

„Nevím, jestli je to povinné, ale doporučuje se posílat 1x nebo 2x za rok dopis. Posílám holkám také drobné dárky na narozeniny a Vánoce.“

7. Měl/a jste možnost seznámit se s životem tohoto dítěte? Jestli ano, můžete mi říct něco o jeho životě a jeho rodině?

„Již při výběru dítěte jsem měla základní informace a to: věk, rodiče, sourozence, zaměstnání rodičů, koníčky, obecná charakteristika dítěte a čím se chce stát v dospělosti. Poté mi poslali další informace jako příjem rodiny, název školy, název vesnice kde žije, oblíbený předmět, náboženství, věk rodičů a sourozenců, školní systém a jídlo v Indii. Její denní režim nebo jak dlouho denně trvá škola, netuším, ale píše mi, jaké akce proběhly či proběhnou, jak se na ně těší, jak se připravuje. O sourozencích a rodině moc nepíše.“

8. Udržujete s dítětem pravidelný kontakt, pokud ano jak často jste v kontaktu a o čem si nejvíce píšete?

„S dítětem udržuji pravidelný kontakt. Vždy mi psala na Velikonoce a na Vánoce, poslední dobou, ale píše jen na Vánoce. Což mě dost mrzí. Také jednou za rok dostávám fotografii dítěte, vysvědčení a Vánoční přání od charity. Ona mi většinou píše o škole, školních aktivitách, děkuje mi za sponzorování. Já ji převážně píšu, jaké dárky jí posílám, popisuju jí velikonoční a vánoční zvyky. Prostě jen obecné věci.“

9. Jste aktivní v komunikaci s dítětem a máte zájem o rozvíjení se Vašeho vzájemného vztahu?

„Píšu jí vždy na narozeniny a Vánoce. Snažím se ptát se jí na jednoduché otázky, např. jakou má ráda barvu, jídlo, zvíře, tradice atd., ale na otázky většinou odpověď nedostanu. Dopisy jsou dost podobné, nejspíš jim s nimi pomáhají učitelé.“

10. Poslal/a jste dítěti někdy nějaký dárek? Jestli ano, tak jak na něj reagovalo?

„Dárky posílám vždy na narozeniny a Vánoce. Reakce nikdy žádná nebyla, jen jednou jsme dostali fotku Shirishky (adoptované dítě mých rodičů) s pexesem, které jsme jí poslali. Dárky, které jsem poslala: puzzle, pexeso, hra Černý Petr, omalovánka, záložka do knihy, kabelka, náramky, náušnice, zrcátko, hřeben, sponky, památník na klíč a brož.“

11. Uvažoval/a jste někdy o tom, že byste dítě navštívil/a nebo naopak, že by dítě přijelo za Vámi?

„Do Indie bych se podívala ráda, ale dítě navštívit nehodlám. Myslím, že by to ani nebyl dobrý nápad. Moc se to nedoporučuje. A aby dítě jezdilo do ČR, mi přijde jako nesmysl a navíc to charita ani nezajišťuje, především z důvodů rozlišných kultur.“

12. Kdy podpora, dítěte kterého jste adoptoval/a končí a víte, co s ním bude dále?

„Podpora může skončit kdykoliv. Například z důvodu, že dítě přestane chodit do školy, dívka otěhotní, sponzor nemá již na další rok finance, sponzor nemá zájem dítě podporovat, dítě je vyřazeno z podpory, protože rodina začne vydělávat více peněz. Co bude s dítětem dále, Vám nikdo neřekne. Snad využije svého vzdělání a najde si práci, samozřejmě věřím, že charita dítěti i nadále pomáhá. Tím nemyslím finanční podporu, ale hledání práce.“

13. Máte v plánu pokračovat v projektu?

„Ano. I kdyby Hina školu ukončila, adoptovala bych si další dívku z Indie.“

14. Splňuje adopce vaše očekávání?

„Ne docela. Chtěla bych, aby mi dítě psalo častěji, a aby byly dopisy osobnější. Jinak vše co charita slibuje, splňuje.“

15. Zkuste vyjmenovat tři hlavní výhody a naopak nevýhody projektu?

„Výhody: pomůžete dítěti začlenit se do společnosti a najít si lepší práci, dítě ve škole dostává alespoň jedno teplé jídlo denně, což v chudých rodinách není časté, rodině se finančně uleví a vědí, že aspoň jedno dítě, má zajištěnou školu.

Nevýhody: anonymita sponzora (můžeme poslat fotografii, ale podrobné informace se moc nedoporučují), nejistota, zda dítě peníze dostane v plné výši, nejistota, zda dítě dostane dárky od sponzora.“

16. Je ještě něco co byste k projektům adopce na dálku chtěl/a dodat?

„Adopce na dálku je skvělá věc. Lidé tomu bohužel zatím moc nevěří, ale když si vyberou dobrou charitu, můžou věřit, že peníze k dítěti dojdou. Přála bych si, aby více lidí adoptovalo děti na dálku a měli z toho dobrý pocit.“

Sponzor č. 2

Pohlaví: žena

Věk: 20

Nejvyšší dosažené vzdělání: středoškolské s maturitní zkouškou

1. Kdy jste se rozhodl/a zapojit do projektu adopce na dálku a co Vás k tomu vedlo (byl/a jste osloven/a nebo z vlastní iniciativy)?

„Zhruba před 4 lety jsem se rozhodla pro adopci dítěte. Začala jsem chodit na brigády a byla na rodičích finančně nezávislá a mohla jsem konečně opravdu někomu pomoci. Tak jsem se rozhodla pro dítě z rozvojové země, které to opravdu potřebuje.“

2. Podle čeho jste vybírala organizaci, která adopci na dálku nabízí? Myslíte si, že jste zvolila správně?

„Měla jsem holčičku adoptovanou přes Arcidiecézní charitu v Praze. Vybírala jsem podle důvěryhodnosti organizace a recenzí, a tato organizace má jen ty nejlepší recenze a ověřená.“

3. Jak probíhá komunikace s organizací? Poskytuje Vám informace, které požadujete?

„Organizace Vám každé 3 měsíce posílá dopis psaný rukou Vašeho adoptovaného dítěte, navíc k tomu přikládá vytištěný překlad v anglickém jazyce. Na konci roku posílá vysvědčení dítěte a informace o jeho zdravotním stavu a stručné informace o jeho rodině.“

4. Pro jak staré dítě jste se rozhodl/a a jak se jmenuje? Co Vás motivovalo a vedlo vybrat si tohle dítě, byl/a pro Vás důležitá země, pohlaví, věk nebo vzhled dítěte?

„Moje holčička se jmenuje Rosemary a je z Bidaru. To je v Indii. Když jsem začala s adopcí, bylo jí čerstvých 7. Rozhodla jsem se pro maličké dítě, abych s ním mohla být od začátku adopce. Adopce dětí začíná v 7 letech.“

5. Jakou částkou na něj přispíváte a jak jsou tyto peníze využity dále?

„Přispívám 400kč/měsíčně. Rosemary dostává za tyto peníze školní přezůvky, psací potřeby do školy, uniformu a jedno teplé jídlo ve škole.“

6. Máte vůči dítěti, krom finančního příspěvku na vzdělání, ještě jiné povinnosti?

„Psaní dopisů, což jako povinnost si myslím není, ale přeci když už to dítě máte adoptované, je hezké si s ním dopisovat a vyměňovat pár slovíček.“

7. Měl/a jste možnost seznámit se s životem tohoto dítěte? Jestli ano, můžete mi říct něco o jeho životě a jeho rodině?

„Ano, dostali jsme údaje o Rosemary a díky tomu jsme věděly, že Rose chce být učitelka, má dva sourozence, táta pracuje na poli a matka je v domácnosti.“

8. Udržujete s dítětem pravidelný kontakt, pokud ano jak často jste v kontaktu a o čem si nejvíce píšete?

„V pravidelných intervalech cca 3 měsíce nám chodí dopis od Rose a my odepisujeme zpět.“

9. Jste aktivní v komunikaci s dítětem a máte zájem o rozvíjení se Vašeho vzájemného vztahu?

„Rozhodně Rose malovala obrázky s tematikou ročních období a přikládala je k dopisům, tak jsem jí také namalovala pár obrázků, například jak vypadám a že mám pejska a tak.“

10. Poslal/a jste dítěti někdy nějaký dárek? Jestli ano, tak jak na něj reagovalo?

„Ne, organizace výslovně zakazuje posílat hmotné dary dítěti.“

11. Uvažoval/a jste někdy o tom, že byste dítě navštívil/a nebo naopak, že by dítě přijelo za Vámi?

„Rozhodně, můj sen je stát se humanitární pracovnící. Jsem zdravotní sestra, tak by to nemusel být problém. Tak doufám, že jednou bych svojí holčičku navštívila.“

12. Kdy podpora, dítěte kterého jste adoptoval/a končí a víte, co s ním bude dále?

„Dítě je možno podporovat myslím zhruba do 20let, pak končí výuka a dítě má splněnou docházku a ukončenou, takže pak má šanci najít zaměstnání.“

13. Máte v plánu pokračovat v projektu?

„Samozřejmě.“

14. Splňuje adopce vaše očekávání?

„Ano jsem naprosto spokojena.“

15. Zkuste vyjmenovat tři hlavní výhody a naopak nevýhody projektu?

„Výhody: pomoc někomu kdo to pravdu potřebuje, poznávání nové kultury u dítěte. Nevýhody: na dítě si zvyknete a strašně k němu přilnete a je těžké si někdy představit, že ho máte tak daleko od sebe.“

16. Je ještě něco co byste k projektům adopce na dálku chtěl/a dodat?

„Ne.“

Sponzor č. 3

Pohlaví: žena

Věk: 39

Nejvyšší dosažené vzdělání: vysokoškolské

1. Kdy jste se rozhodl/a zapojit do projektu adopce na dálku a co Vás k tomu vedlo (byl/a jste osloven/a nebo z vlastní iniciativy)?

„V roce 2009 jsem se rozhodla pro adopci na dálku. Dohnala mě k tomu debata v televizi, která se týkala dětí z Afriky. Bylo čokoládově hnědé, sladce kouzelné a bezbranné. V Africe se prý až 80 % dětí nedožije jednoho roku. Tohle přeci každou mámu chytí za srdce. Nejradši bych si všechna ta bezmocná stvoření vzala k sobě.“

2. Podle čeho jste vybírala organizaci, která adopci na dálku nabízí? Myslíte si, že jste zvolila správně?

„Hledala jsem maximum informací na internetu, osobně jsem bohužel nikoho kdo je zapojen do projektu adopce na dálku neznala. Porovnávala jsem informace o tom, jak adopce funguje, odkud lze děti na dálku adoptovat (zejména kvůli dorozumivacímu jazyku s dítětem), jak funguje zpětná vazba, na jak dlouho se rodič zaváže k adopci, kolik z uhrazeného ročního školného se zadrhne za drápky poskytující agentury, apod. Zda jsem vybrala agenturu správně? Mnohokrát jsem o tom pochybovala, dokonce jsem po své návštěvě Keni začala pochybovat o správnosti tohoto počínání (adopce na dálku), nicméně přestože jsou věci, které mi na agentuře ‚nevoní‘, neobjevila jsem jinou, lepší, která by mi vyhovovala lépe a navíc mi přijde nefér v průběhu projektu dítě přestat podporovat.“

3. Jak probíhá komunikace s organizací? Poskytuje Vám informace, které požadujete?

„Poslední dobou nebylo potřeba nic řešit, takže se vlastně dá říct, že odpovídá našim potřebám. Chodí automatické upozornění na aktualizace profilu, všechny dopisy a obrázky přijdou pak ještě dodatečně poštou. Jak by to fungovalo, kdybych chtěla něco víc řešit, podrobnější informace apod., těžko říct.“

4. Pro jak staré dítě jste se rozhodl/a a jak se jmenuje? Co Vás motivovalo a vedlo vybrat si tohle dítě, byl/a pro Vás důležitá země, pohlaví, věk nebo vzhled dítěte?

„Rozhodli jsme se pro dívku, která byla přesně ve věku, kdy by měla začít navštěvovat školu. Podstatné na rozhodování asi byla země, ze které dívka pochází, kvůli možnosti dorozumívat se s ní anglicky.“

5. Jakou částkou na něj přispíváte a jak jsou tyto peníze využity dále?

„Platíme 7200,- Kč ročně. Asi ¼ této částky zůstává agentuře za zprostředkování všech služeb, asi 1x až 2x za rok dobrovolníci agentury odlétají do Keni, předají dopisy od

adoptivních rodičů, přivezou zpět fotografie dětí, jejich vysvědčení, kreseb, apod. Podle fotografií také děti dostávají od agentury nějaké oblečení a jídlo.“

6. Máte vůči dítěti, krom finančního příspěvku na vzdělání, ještě jiné povinnosti?

„Ne.“

7. Měl/a jste možnost seznámit se s životem tohoto dítěte? Jestli ano, můžete mi říct něco o jeho životě a jeho rodině?

„Ne více než jsme schopni se dozvědět z fotografií. Koordinátor dítěte se změnil za dobu adopce již potřetí, s jedním koordinátorem jsme byli v emailovém kontaktu, ale spíše jednalo o komunikaci v obecnější rovině: obecně o životě v Keni, o zasílání balíčků, apod. Koordinátor v té době dítě přímo osobně neznal.“

8. Udržujete s dítětem pravidelný kontakt, pokud ano jak často jste v kontaktu a o čem si nejvíce píšete?

„Spíše se snažíme dítě podpořit, povzbudit do další práce a pochválit za jeho školní úspěchy. Komunikace od dítěte je volně dostupná na jeho profilu, které naleznete na webových stránkách Centrum Dialog.“

9. Jste aktivní v komunikaci s dítětem a máte zájem o rozvíjení se Vašeho vzájemného vztahu?

„Balíčky a dopisy dětem nejsou nijak omezené, nicméně pošta se nezasílá přímo dítěti, ale jeho tamnímu koordinátorovi, my neznáme přesnou adresu dítěte. Vždy existuje riziko, že koordinátor poštu nepřijme, případně bude muset uhradit celní poplatky. Jednou se nám stalo, že se balíček asi po půl roce vrátil zpět. Dítě samo (případně jeho rodina) nám dopisy neposílá (pošta je drahá) a komunikuje vždy jen v termínech, kdy čeští dobrovolníci zemi navštíví a dopisy od nich přivezou. Domnívám se, že nelze o žádném rozvíjení vztahu hovořit, jsme prostě sponzory dítěte. Nicméně ano, vždy, kdy se objeví na profilu nové fotky nebo nové vysvědčení, mám vždycky velkou radost a s dojetím sleduji, jak ta „naše“ holčička roste, krásní a těší mě, že je úspěšná ve studiu.“

10. Poslal/a jste dítěti někdy nějaký dárek? Jestli ano, tak jak na něj reagovalo?

„Jednou jsme posílali balík dárků (hraček, oblečení) a vždy do obálek A4 k dopisu dáme, co se do limitu vejde (školní potřeby, hračka, drobnosti, trička). Podle fotografií to vypadá, že mívá radost. Viz profil.“

11. Uvažoval/a jste někdy o tom, že byste dítě navštívil/a nebo naopak, že by dítě přijelo za Vámi?

„Samozřejmě. Do Keni jsem se před dvěma lety nakonec vydala na dovolenou, se Sandrou jsem se ale nesečkala z důvodu velké vzdálenosti mezi naší destinací a bydlištěm Sandry, které tvořilo asi 200 km. Že by dítě navštívilo ČR je sci-fi. Většina obyvatel Keni nemá ani cestovní pas, je to velmi administrativně a finančně náročné a obávám se, že by dítě prodělalo neuvěřitelný sociokulturní šok. Osobně jsem však navštívila keňskou školu, sirotčinec, byla jsem i ve slumu.“

12. Kdy podpora, dítěte kterého jste adoptoval/a končí a víte, co s ním bude dále?

„Naše podpora skončí buď z naší iniciativy, smlouvu lze samozřejmě vypovědět. Jinak ale adopce končí okamžikem, kdy dítě, ať už úspěšně či neúspěšně, dostuduje. Poté však již agentura přestává rodičům poskytovat jakékoli informace o dítěti.“

13. Máte v plánu pokračovat v projektu?

„Zatím nemám důvod projekt ukončovat.“

14. Splňuje adopce vaše očekávání?

„Ano.“

15. Zkuste vyjmenovat tři hlavní výhody a naopak nevýhody projektu?

„Výhoda pro dítě: získává možnost vzdělání, což je velmi důležité a může mít velký vliv na jeho pozdější život a zajištění rodiny. Výhoda pro adoptivního rodiče: dobrý pocit, že jste mohli jednomu malému čokoládovému človíčkovi a jeho rodičům pomoci mu dosáhnout vzdělání. Výhoda pro agenturu: s rostoucím počtem adoptovaných dětí patrně vyšší zisk. Jsou-li nevýhody, nechci nad nimi uvažovat, snad výhody nad nimi převažuj.“

16. Je ještě něco co byste k projektům adopce na dálku chtěl/a dodat?

„Ne.“

Sponzor č. 4

Pohlaví: žena

Věk: 27

Nejvyšší dosažené vzdělání: Vysokoškolské, Bc.

1. Kdy jste se rozhodl/a zapojit do projektu adopce na dálku a co Vás k tomu vedlo (byl/a jste osloven/a nebo z vlastní iniciativy)?

„O adopci jsem uvažovala dlouho. Až minulý rok jsem se rozhodla jít do toho na 100 %. Co mě k tomu vedlo? Vlastní iniciativa. Spousta lidí v ČR si myslí, že jsou chudí, ale pokud se člověk koukne aspoň trochu kolem sebe, tak zjistí, že školní docházka/vzdělání, čistá pitná voda, psací potřeby, pastelky, láhve na vodu, oblečení a spousta dalších věcí není všude samozřejmostí.“

2. Podle čeho jste vybírala organizaci, která adopci na dálku nabízí? Myslíte si, že jste zvolila správně?

„Zvolila jsem si Pro-contact Občanské sdružení pro rozvojovou pomoc. Ano, věřím, že jsem si zvolila správně. Organizaci jsem vybírala v podstatě pomocí vyhledávače Google a poté jsem strávila několik hodin studováním různých organizací. Kam peníze půjdou, do kterého státu, přímo dítěti nebo do nějakého společnému rozpočtu, který se následně dělí, zda je možné být s dítětem v kontaktu, jak často, jestli je možné ho popřípadě navštívit atd.“

3. Jak probíhá komunikace s organizací? Poskytuje Vám informace, které požadujete?

„Komunikace probíhá především pomocí e-mailů. Veškeré novinky a informace jsou na webových stránkách a v případě jakýkoliv dotazů mi bylo ihned odpověděno. Komunikaci hodnotím velice pozitivně. Hlavně to, že se nevnucují. Bohužel takovou zkušenost mám s organizací Člověk v tísni.“

4. Pro jak staré dítě jste se rozhodl/a a jak se jmenuje? Co Vás motivovalo a vedlo vybrat si tohle dítě, byl/a pro Vás důležitá země, pohlaví, věk nebo vzhled dítěte?

„Mojí adoptované dceři je 14 let a jmenuje se Hadja Hadjiratou Diallo. Je z hlavního města Conakry Guiney. Země pro mě důležitá byla. Tak nějak jsem vnitřně cítila, že chci podporovat Afriku. Věk, vzhled, pohlaví důležité nebylo. Prostě to přišlo samo.“

5. Jakou částkou na něj přispíváte a jak jsou tyto peníze využity dále?

„Přispívám měsíčně 525 Kč. Ročně tedy 6.300 Kč. Z toho 800 Kč jde na školní pomůcky a uniformu, 4.150 Kč na školné a zdravotní ošetření a zbytek jde do Rizikového fondu, z kterého je hrazeno lékařské ošetření všech adoptovaných dětí.“

6. Máte vůči dítěti, krom finančního příspěvku na vzdělání, ještě jiné povinnosti?

„Jiné povinnosti nemám. Můžu ale využívat posílání dopisů a balíčků s drobnými věcmi dvakrát ročně, což plně využívám.“

7. Měl/a jste možnost seznámit se s životem tohoto dítěte? Jestli ano, můžete mi říct něco o jeho životě a jeho rodině?

„S životem Hadji a její rodiny se stále seznamuji pomocí dopisů. Základní informace o rodině a jejím životě nám poskytla organizace. Hadja má 5 sourozenců, tatínek má dvě manželky, žije se zemědělskou prací a chováním dobytka. Hadja chodí do páté třídy. Nejraději má francouzštinu a počty.“

8. Udržujete s dítětem pravidelný kontakt, pokud ano jak často jste v kontaktu a o čem si nejvíce píšete?

„Píšeme si 2 krát ročně. Posílám balíčky, do kterých přikládám tričko, pastelky, sponky do vlasů, láhev na vodu, omalovánky, tužky atd. Hadja nám krom dopisů posílá obrázky, co nakreslí. Píšeme si o svých rodinách, o škole, o práci, o tom co má kdo rád atd. Pravidelně s balíčky dostáváme její aktuální fotografie.“

9. Jste aktivní v komunikaci s dítětem a máte zájem o rozvíjení se Vašeho vzájemného vztahu?

„Myslím si, že se snažíme obě dvě aktivně komunikovat a rozvíjet náš vztah.“

10. Poslal/a jste dítěti někdy nějaký dárek? Jestli ano, tak jak na něj reagovalo?

„Z dárků má vždy radost.“

11. Uvažoval/a jste někdy o tom, že byste dítě navštívil/a nebo naopak, že by dítě přijelo za Vámi?

„Pokud se někdy finančně zadaří, tak bych ji určitě ráda navštívila. Bohužel návštěvy opačně se nedoporučují.“

12. Kdy podpora, dítěte kterého jste adoptoval/a končí a víte, co s ním bude dále?

„Podpora končí, až dítě dostuduje jakoukoli školu, i vysokou školu. Co bude s Hadjou dál budu řešit, až nastane situace, kdy se bude blížit konec jejího studia. Ráda bych ji podporovala, jak nejlépe to půjde.“

13. Máte v plánu pokračovat v projektu?

„Určitě mám v plánu pokračovat.“

14. Splňuje adopce vaše očekávání?

„Ano, splňuje. Možná i více. Jsem nadšená hlavně z komunikace já – dítě – organizace.“

15. Zkuste vyjmenovat tři hlavní výhody a naopak nevýhody projektu?

„Výhody: vím, komu přesně peníze jdou, komunikace s dítětem (pravidelné dopisy

a fotografie dítěte). I malé organizace dokážou pomoci. Nevýhody mě žádná teď nenapadá.“

16. Je ještě něco co byste k projektům adopce na dálku chtěl/a dodat?

„Pro mě je důležité podporovat projekty, u kterých vidíte, kam Vaše peníze jsou. Projekty typu, pošleme peníze na účet a oni si to tam pak nějak rozdělí, se mi nelíbí. Ve výsledku za málo peněz (525 Kč/měsíc) dáváte šanci na lepší život dítěti a následně i jeho budoucí rodině.“

Sponzor č. 5

Pohlaví: žena

Věk: 26

Nejvyšší dosažené vzdělání: Vysokoškolské, Mgr.

1. Kdy jste se rozhodl/a zapojit do projektu adopce na dálku a co Vás k tomu vedlo (byl/a jste osloven/a nebo z vlastní iniciativy)?

„Do projektu adopce na dálku jsme se s manželem z vlastní iniciativy zapojili v lednu 2014. Vždy jsem se o projekty tohoto typu zajímala a osobně je vnímám jako podstatné a smyslné.“

2. Podle čeho jste vybírala organizaci, která adopci na dálku nabízí? Myslíte si, že jste zvolila správně?

„K adopci na dálku jsem si vybrala organizaci, za kterou jako spoluzakladatelka stojí má kamarádka. Plně nejen jí, ale také aktivitám celé organizace důvěřuji.“

3. Jak probíhá komunikace s organizací? Poskytuje Vám informace, které požadujete?

„Ještě před uskutečněním adopce jsme dostali veškeré informace k tomu, abychom se mohli nenuceně rozhodnout. Od té doby pravidelně dostáváme informace nejen o našich adoptovaných dětech, ale také o aktivitách, které pod záštitou organizace probíhají.“

4. Pro jak staré dítě jste se rozhodl/a a jak se jmenuje? Co Vás motivovalo a vedlo vybrat si tohle dítě, byl/a pro Vás důležitá země, pohlaví, věk nebo vzhled dítěte?

„V době započetí adopce jsme si adoptovali 10letého Ajaye a 12letou Jharanu. Výběr jsem nechala na mé kamarádce – spoluzakladatelce organizace. V nabídce bylo mnoho dětí, povídání o jejich rodině a životní úrovni bylo velmi podobný a mně osobně v tu chvíli nebylo sympatické vybírat podle pěkné tváře či širokého úsměvu. Předali jsme tedy pouze informaci, že máme zájem o adopci 2 dětí. Veškeré podklady k vybraným dětem jsme dostali následně. „

5. Jakou částkou na něj přispíváte a jak jsou tyto peníze využity dále?

„Na každé dítě přispíváme částkou 2.500 Kč. Tato částka pokryje ušití školní uniformy, teplý svetr a boty, školní pomůcky a poplatky za souhrnné zkoušky 3x ročně.“

6. Máte vůči dítěti, krom finančního příspěvku na vzdělání, ještě jiné povinnosti?

„Ne, vůči dětem nemáme žádné jiné povinnosti.“

7. Měl/a jste možnost seznámit se s životem tohoto dítěte? Jestli ano, můžete mi říct něco o jeho životě a jeho rodině?

„Ano, měla. Ajay navštěvuje 6. třídu, rád se učí a chtěl by se stát zubařem. Krásně maluje, kreslí barevné mandaly. Otec pracuje v zemích Perského zálivu. Jharana navštěvuje 7. třídu a baví ji četba. V budoucnu by chtěla být učitelkou. Má dvě sestry a 1 bratra. Otec taktéž pracuje mimo rodnou zemi.“

8. Udržujete s dítětem pravidelný kontakt, pokud ano jak často jste v kontaktu a o čem si nejvíce píšete?

„V kontaktu s dětmi jsme cca 3x ročně. Dostáváme vysvědčení a informace o prospěchu, děti nám taktéž píší dopisy, posílají obrázky a sem tam nějakou maličkost: záložku do knihy, náramek aj.“

9. Jste aktivní v komunikaci s dítětem a máte zájem o rozvíjení se Vašeho vzájemného vztahu?

„V tuto chvíli se chystáme dětem poslat dopisy a balíček s dárkem – řešíme toto téma s organizací. S dětmi bych v budoucnu ráda více rozvíjela kontakt.“

10. Poslal/a jste dítěti někdy nějaký dárek? Jestli ano, tak jak na něj reagovalo?

„Zatím jsme dětem dárek neposílali, ale řeším toto téma s organizací.“

11. Uvažoval/a jste někdy o tom, že byste dítě navštívil/a nebo naopak, že by dítě přijelo za Vámi?

„Zatím jsem o této možnosti neuvažovala.“

12. Kdy podpora, dítěte kterého jste adoptoval/a končí a víte, co s ním bude dále?

„Podpora našich adoptovaných dětí skončí v těchto měsících, aktivně se však již zajímáme o další možnosti a chtěli bychom v adopci na dálku pokračovat – pokud možno se stejnými dětmi.“

13. Máte v plánu pokračovat v projektu?

„Ano, mám.“

14. Splňuje adopce vaše očekávání?

„Ano, splňuje.“

15. Zkuste vyjmenovat tři hlavní výhody a naopak nevýhody projektu?

„Pozitivně určitě vnímám možnost pomoci dítěti dosáhnout na možnosti a příležitosti, které by mu jinak byly vzdálené. Mnohdy nepatrnou částkou lze takto zcela změnit kvalitu života dítěte a celé jeho rodiny. Pozitivně taktéž vnímám transparentnost investované částky, minimálně v námi vybrané organizaci. Nemohu mluvit přímo o nevýhodách, ale určitá omezení samozřejmě projekty tohoto typu doprovázejí. Je to například komunikace s dětmi na dálku, která je občas obtížná. Také možnosti setkání s dětmi jsou omezené“

a ve chvíli ukončení adopce člověk prakticky ztrácí informace o tom, jak se dítěti dále v životě daří (např. i v dospělosti).“

16. Je ještě něco co byste k projektům adopce na dálku chtěl/a dodat?

„Sama za sebe mohu říci, že jsem velmi ráda, že jsme se s manželem do projektu zapojili. Pro nás je částka, kterou přispíváme, malý kousek v našem rozpočtu, pro tyto děti však možnost plnit si své sny, vzdělávat se, růst a rozšiřovat si obzory. Úspěch jednoho takového dítěte ve výsledku může zásadním způsobem podpořit kvalitu života celé jeho rodiny.“

Příloha č. 4 Dotazník k výzkumnému šetření

DOTAZNÍK

Vážená respondentko, vážený respondent,

jmenuji se Lenka Jägrová a jsem studentkou Univerzity Palackého v Olomouci oboru Pedagogika - sociální práce. Tímto bych Vás chtěla požádat o vyplnění tohoto krátkého dotazníku, jehož výsledky mi pomohou k získání informací o Vašem zájmu a povědomí o projektech adopce na dálku.

Dotazník je anonymní a obdržené údaje budou použity pouze k řešení mé diplomové práci.

Za Váš čas strávený nad tímto dotazníkem Vám děkuji.

1. Přispěl/a jste za poslední dva roky na nějaký dobročinný účel kromě projektů adopce na dálku?
 - a. Ano
 - b. Ne (prosím přejděte na otázku č. 3)
 - c. Nevzpomínám si (prosím přejděte na otázku č. 3)
2. Jakým způsobem jste přispěl/a? (Můžete vybrat více odpovědí)
 - a. Sbírková akce (Liga proti rakovině, Tříkrálová sbírka apod.)
 - b. Benefiční akce (benefiční koncert apod.)
 - c. DMS – dárcovská zpráva prostřednictvím mobilního telefonu
 - d. Jednorázový příspěvek hotově nebo převodem při živelné pohromě
 - e. Jiné (prosím uveďte)
3. Odkud jste získal/a první informace o některém z projektů adopce na dálku?
 - a. O možnosti adopce na dálku slyším poprvé
 - b. Ve škole
 - c. V zaměstnání
 - d. Od známých
 - e. Z rádia/televize
 - f. Z internetu
 - g. Z tištěných médií
 - h. Jiné (prosím uveďte)
4. Která část světa potřebuje podle Vašeho názoru nejvíce přispěvatelů?
 - a. Afrika – Uganda, Zambie, Kongo, Zimbabwe apod.
 - b. Jižní Amerika (Latinská Amerika) – Haiti, Bolívie, Paraguay apod.
 - c. Asie – Indie, Kazachstán, Thajsko apod.

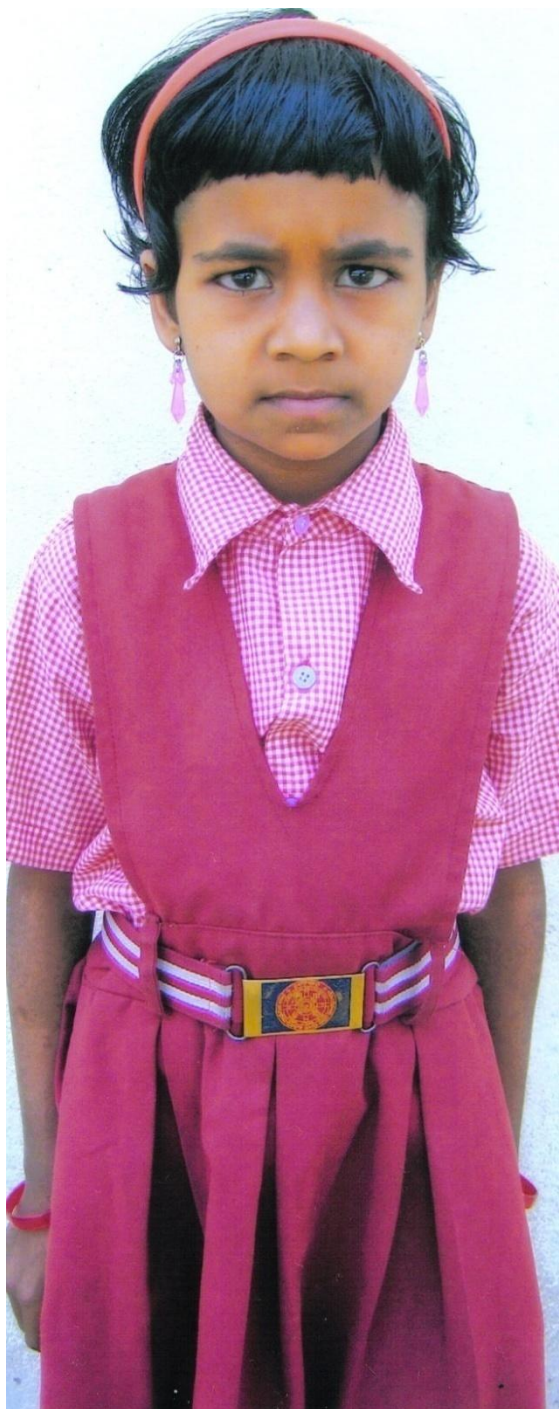
- d. Evropa – Bělorusko, Ukrajina apod.
 - e. Jiné (prosím uveďte)
5. Myslíte si, že mají projekty adopce na dálku smysl a jsou důležité?
- a. Ano (prosím přejděte na otázku č. 6)
 - b. Ne (prosím přejděte na otázku č. 7)
6. Proč si myslíte, že projekty adopce na dálku MAJÍ smysl?
7. Proč si myslíte, že projekty adopce na dálku NEMAJÍ smysl?
8. Jak vysoký roční příspěvek, podle Vašeho názoru, průměrně posílají „adoptivní rodiče“ zprostředkovatelským agenturám (agentury zajišťující adopci na dálku)?
- a. méně než 2.000,-Kč
 - b. 2.000,-Kč – 4.500,-Kč
 - c. 4.500,-Kč – 7.000,-Kč
 - d. 7.000,-Kč – 9.500,-Kč
 - e. více než 9.500,-Kč
9. Co podle Vás motivuje agentury zprostředkovávající adopci na dálku ke své činnosti?
- a. Schopnost pomoci potřebným / nadšení pro dobrou věc.
 - b. Dosažení zisku.
 - c. Jiné (prosím uveďte)
10. Jaký je Váš aktivní vztah k některému z projektů adopce na dálku?
- a. V současné době jsem „adoptivním“ rodičem (prosím přejděte na otázku č. 12)
 - b. V minulosti jsem byl/a „adoptivním“ rodičem (prosím přejděte na otázku č. 12)
 - c. Nejsem „adoptivním“ rodičem, ale uvažuji o tom (prosím přejděte na otázku č. 11)
 - d. Nejsem „adoptivním“ rodičem, a neuvažuji o tom (prosím přejděte na otázku č. 11)
11. Z jakého důvodu nejste doposud zapojen/a do některého z projektů adopce na dálku?
- a. Finanční náročnost
 - b. Nemyslím si, že to má smysl
 - c. Nebyl/a jsme osloven/a
 - d. Jiný důvod (prosím uveďte)
- Prosím přejděte na otázku č. 14**
12. Kdo je/byl ve Vašem případě „adoptivním“ rodičem?
- a. Já sám
 - b. Má rodina
 - c. Škola/školní třída
 - d. Firma/pracovní kolektiv
 - e. Jiné (prosím uveďte)
13. Kolik dětí jste doposud adoptovali / adoptoval/a?
- a. Jedno
 - b. Dvě
 - c. Více než dvě

14. Jakého jste pohlaví?
- Muž.
 - Žena.
15. Do jaké věkové skupiny patříte?
- méně než 21 let
 - 21 – 40 let
 - 41 – 55 let
 - nad 56 let
16. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
- Studuji základní školu.
 - Základní.
 - Střední bez maturity.
 - Střední s maturitou.
 - Vyšší odborné.
 - Vysokoškolské.

DĚKUJI ZA VÁŠ ČAS STRÁVENÝ VYPLŇOVÁNÍM TOHOTO DOTAZNÍKU.

**Příloha č. 5 Hini Karoshi - foto, profil, vysvědčení, dopis
s překladem, dárky**

Foto Hina Karoshi v 6 a v 10 letech

Profil Hina Karoshi

Adopce na dálku® Arcidiecézní charita Praha

Profil dítěte

Variabilní symbol: 26608
Křestní jméno: Hina
Příjmení: Karoshi
Pohlaví dítěte: Dívka
Číslo dítěte: 6
Zdravotní stav: Dobré
Datum narození:* 5. 2. 2003
Náboženství: Muslim
Bydliště: Bijapur slam Rangin Masidi
Škola: ZŠ Loyola Yomiuri Bijapur
Stupeň/třída: Školka
Oblíbený předmět: Kannadština

Práce, které dítě vykonává doma: Maminka jí nedovoluje pracovat, protože je ještě malá

Rodina:

Otec:

Jméno: Muttulal věk: 35 bez vzdělání
Zaměstnání: Námezdní dělník
Zdravotní stav: Good

Matka:

Jméno: Shahin (30 let, bez vzdělání)
Zaměstnání: Námezdní dělnice
Zdravotní stav: Dobré

Sourozenci:

1. sourozenec kauser; dívka, věk 5; školka
2. sourozenec Sania; Dívka; věk 3; ještě nechodí do školy
3. sourozenec Basha; Chlapec; věk: 2; ještě nechodí do školy
4. sourozenec
5. sourozenec
6. sourozenec

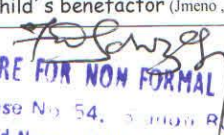
Dítě bydlí s: Žije s rodiči

*Datum narození může být v některých případech pouze přibližné.

Vysvědčení Hina Karoshi – první třída

Adopce na dálku® - Child Sponsorship Programme Roční zpráva - Annual progress report

Tuto roční zprávu vyplňuje sociální pracovník jednou ročně při své pravidelné návštěvě rodiny dítěte. Dotazník společně s aktuální fotografií dítěte je poté poslán poštou přímo „adoptivnímu rodiči“ v České republice.
This annual progress report is filled in annually by the social worker during his/her regular visit at the child's family. The report is then sent by post together with the new photo of the child directly to the benefactor in the Czech Republic.

1.	Child's name and surname (Jmeno a prijmeni ditete): Hina Karoshi						No.	
2.	Date of birth (Datum narozeni)	Day (Den)	02	Month (Mesic)	May	Year (Rok)	2003	
3.	Sex (Pohlavi) Male (Muzske)			Female (Zenske) ☒				
4.	Name of the town (Misto bydliste) Bijapur							
5.	Child's health (Zdravotni stav ditete)	Good (Dobry)	☒	Problems (Problemy)	Good			
6.	Mother's health (Zdravotni stav matky)	Good (Dobry)	☒	Problems (Problemy)	Good			
7.	Father's health (Zdravotni stav otce)	Good (Dobry)	☒	Problems (Problemy)	Good			
8.	The child lives with (Dite zije s) Parents							
9.	Mother's occupation (Zamestnani matky): Labourer							
10.	Father's occupation (Zamestnani otce): Labourer							
11.	Average monthly income of the family (Prumerny mesicni prijem rodiny): Rs. 3,000/-							
12.	Does the family own a house? (Vlastni rodina dum?) Yes							
13.	Report for school year: 09-10	School (Nazev skoly): Loyola School				Class (trida): 1 st std		
	Subjects		Max	Final exams (zaverecne vysvedceni ditete)				
	1.	English	A+	A+				
	2.	Hindi	A+	A				
	3.	Maths	A+	A+				
	4.	Science	A+	B+				
	5.	Social science	A+	A				
	6.	Kannada	A+	A+				
	7.	Basic computer	A+	A				
	TOTAL		A+	A				
14.	Child's favourite subject (Predmet, ktery dite nejvice bavi): Kannada							
15.	Next school year (Pristi skolni rok): 10-11	School (Skola): Loyola School				Class (trida): 2 nd std		
16.	Child's ambition in life (Cil ditete v zivote): Doctor							
17.	Further details about the child's progress (Dalsi informace o pokroku ditete): Hina is very good and smart girl. She has many friends in her class. Her class teacher is very happy with her progress.							
18.	Further details (Dalsi informace)							
19.	Benefit of the child (Dite ziskalo): Education, Uniform, Clothing							
20.	Name of the child's benefactor (Jmeno „adoptivniho rodice“): Jaroskova Martin							
Date, stamp and a signature of the social worker (Datum, razitko a podpis soc. pracovnika) 09/06/2010			 CENTRE FOR NON FORMAL Edn. House No 54, 3 rd Main Road, Mukund Nagar, BILGAON, PIN-586 103		Address of the centre (Adresa centra pro komunikaci s ditetem)			

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ

Happy Easter

ನೀವು ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ? ನಾನು ಹೇಳಿ

ಕೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಜ್ಜಾ ಸಹೋದರಿಗೆ ಚಪ್ಪಾನ್ ಹಾಕಿ
ನನ್ನ ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಿದೆ.
ನಾನು ಉಂಟಾ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದಾಗ

ನೀವಿಗೆ ನನ್ನ ಕೂದಲಿನಿಂದ ದಿಂಡು ಹಸ್ತ -
ಬಾಡಗಳಿವು. ನಾನು ರಹೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ
ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು
ಬನ್ನೇವೆ. ಬರ ಕಂಡು ಗಣಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು
ಬರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಧನ್ಯವಾದ ಸಂಗಾತಿಗೆ

Diana

ಬಿಲ್ ನಿಯು ಪ್ರೀತಿಯ

ಹೀನ

- ಆರಗಲೆ

My dear Jaroskova Martina

It's my pleasure to say a word of thanks to you for helping me in my studies as an educated child. I hope that you are keeping well. I finished my exams and I got my result.

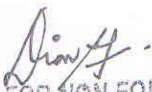
I am happy in my life and thank God for giving me a beautiful life in this beautiful creation. These days I am enjoying my holidays and reading some story books to widen my knowledge. My Principal and my teachers have given me a lot of support in my studies and taught me good virtues and values to be a good student. I feel proud to say that I am your child.

As I conclude my letter I like to wish you happy Easter in advance. Thanks for everything you have been in my life. Please pray for me and my family members.

Thanking You

Best Wishes

Heena

CENTRE FOR NON-FORMAL Edn.
54. Mukund Nagar, Station Road,
BIJAPUR-586104.

Dárky pro Himi Karoshi

KrPA Borsa

Příloha č. 6 Sandra Klara Achieng - foto, dopis, obrázek

Foto Sandra Klara Achieng ve 4 a v 10 letech

Dopis od Sandry Klara Achieng

601987

SANDRA CLARA
601987

Dear Petra Vymetalova

Hallo Petra

It has been long since we communicate but I hope you are all doing very well. I am also fine and very thankful for your support.

Well I joined a new school quite far but am now settled receive my drawing a letter from my mum, we are doing well.

I am really going to work very hard so that you can be happy and continue to support me, I hope you have seen my report for St Cecilia I performed well because am settled.

Otherwise great for me Adela Petra..... and all those who contribute towards supporting me.

A big hug to all of them

bye Sandra's (mum)

Obrázek od Sandry Klara Achieng

